

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 28 (2211) 1992 LIEPA-JULY 7

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Keliai nauji — lėšos tos pačios

Kiekvienas visuotinės reikšmės, platesnės apimties įvykis susilaukia vienokių ar kitokių atgarsių. Visiškai tylą įvykių laiką menkaverčių, dėl kurio niekas galvos nesuka. Tokiu atveju tyla teparodo, kad pastangos nedavė lauktų rezultatų.

JAU GALIMA išgirsti ramesnį ir karštesnį pastabų bei kritikų apie 1992 m. balandžio 25-26 d.d. įvykusios Kanados lietuvių bendruomenės švietimo ir kultūros komisijų suorganizuotą suvažiavimą, kuris apimtai skaitomas pasisekusiu. Nors jame apžvelgti klausimai ir padaryti nutarimai jokių naujumu nepadvelkė, bet reikia pripažinti, kad tos laikas nuo laiko pasikartojančios svarstybos neleidžia sustingti, smarkiau pajudina visus veikėjus, pradedančius net padrasina ieškoti naujų kelių, kad veikla ne tik jungtų, bet ir trauktų. Turbūt ta ar panaši dingstimi buvo šį kartą užsimota pažvelgti į netolimą ateitį, kuri jau nepriklausomos Lietuvos akivaizdoje išsiviję, praktiškai ant lietuviško kelio beatsistojančią trečiąją kartą, gali imti kreipti kita vaga, ligi šiolei dar nemėginta. Kad panašūs suvažiavimai galėtų sulipdyti kokius nors šablonus, į kuriuos visi be atskirų rūpesčių lengvai sutiltų — sunku patikėti. Iš tikrųjų ne to ir laukiama. Pastangos aprėpti ir suvienodinti, kai kiekviena krutanti vietovė yra labai skirtinga žmonių sudėtimi, jų amžiumi, intelektualiniu ar meniniu pajėgumu, būtų bergždzias darbas. Todėl siūlymai laisvai orientuotis yra daug labiau naudingi, negu nukalti sausi nutarimai, formaliai lyg ir privalomi, bet praktiškai nevykdomi. Pavyzdžiai rodo, kaip gali atgyti numirusios mokyklos, dingę ansambliai ar gėstanti veikla. Taigi naują iniciatyvą paskatina ne priimti nutarimai, bet atskiri už lietuviybę "galvą guldantys" asmenys.

MINĖTAME suvažiavime vienu kitu žodžiu buvo užsiminta ir apie finansinį veiklos užnugarį. Visiems žinoma tikrovė, kad ligi šiolei viskas rėmėsi į jau išmirštančios kartos sutelktus fondus ar pasikartojančius tradicinius vėjus. Kurį laiką dar užteks to senelių ir tėvų palikto kapitalo. Tačiau — kas bus toliau? Šito klausimo kažkaip dar lyg kratomasi. Prie jo, žinoma, reikia priprasti. Jis nėra malonus. Bet veikėjams neišvengiamas: laikas būtų ne tik rimtai pagalvoti, bet ir tam ruoštis. Toji ruošia nėra painus uždavinys, daug menkesnis negu suorganizuoti kokį renginį ar koncertą. Tereikia paliesiti savo kišenę. Ir tai ne vienam, kitam, bet visiems ir gana dažnai. Visur, kur tik reikia, turi būti atidaryta ne tik širdis, bet ir piniginė, net ir tokiais atvejais, kai nuo pajamų mokesčių aukų nusirašyti negalima. Kai kam žodis "reikia" skamba kaip įsakymas, kaip prievarta, kaip laisvę drumščiantis įsibrovėlis. Bet kaip gi be jo, kai tikrai reikia pralaužti pasenusius užtvartus ir sugriauti mitą, kad aukoti parapijoms, organizacijoms, fondams ir vajams tėra senelių ir tėvų reikalas. Ateina laikas išeiti visiems į platų lietuviško gyvenimo poreikį lauką, praregėti, ko ir kiek tenai reikia, suskaičiuoti sumas, sudarinėti tikroviškas sąmatas, kurios reikalingos būtinoms uždavinims atlikti. Žodžiu — laikas pradėti aukoti, nes be aukų joks užmojis negalės būti įvykdytas, jokia lietuviška institucija neišsilaikys, ir žvilgsniai į ateitį nieko nebereikš, jei pritrūksime lėšų. Įprasti aukoti ir telkti lėšas išsivijos veiklai — tai vienas iš labai konkrečių siūlymų "Mes ir 2001" temą svarstant. Be būtinio ekonominio užnugario nutarimų raidės bus paralyzuotos. Č. S.

KANADOS ĮVYKIAI

Suvaržys ateivių antplūdį?

Imigracijos ministeris Bernard Valcourt Kanados parlamentui įteikė naujo įstatymo "C-86" projektą, kuriuo norima sumažinti dabartinį ateivių antplūdį. Tai esąs didžiausias Kanados imigracijos akto pertvarkymas po 1976 m., atneštas kontrolę praradusio ateivių skaičiaus augimo. 1984 m. Kanada įsileido tik 88.000 legalių ateivių, o dabar jų įsileidžiama 250.000. Politinės globos 1980 m. pasiprašė 1.500 oficialaus pripažinimo neturintys pabėgėlių. Dabar jų kasmet, Kanadon atvyksta apie 30.000, kurių didžioji dalis neturi jokių dokumentų politinio pabėgėlio teisėms ir karta net savo tapatybei įrodyti.

Naujasis įstatymas visus ateivius suskirstytų į tris grupes. Pagrindinis dėmesys tektų pirmajai grupei, kurion būtų įjungti savo kapitalą Kanadoje norintys investuoti asmenys, čia jau gyvenančių šeimų narių tėvai ar vaikai ir Jungtinių Tautų konvencijos nuostatais pripažinti politiniai pabėgėliai. Antrąją grupę sudarytų kanadiečių šeimų seneliai, vaikaičiai, giminės bei kiti ateiviai. Tokiems būtų nustatyta metinė įsileidimo kvota. Ją taipgi turėtų ir trečiojo grupės įtraukti kvalifikuo-

ti darbininkai, kurių reikia Kanados ekonomijai.

Lig šiol visi ateiviai apsigyvendavo pasirinktuose Kanados miestuose. Naujasis įstatymas dalį ateivių leis apgyvendinti jiems Kanados imigracijos ministerijos paskirtose vietovėse, kur trūksta jų specialybės kanadiečių. Pvz. medicinos seserų reikia šiaurinėse gyvenvietėse. Ten taipgi reikia ir mechanikų bei kitų panašių specialistų. Su tokiais ateiviais būtų pasirašytos sutartys, juos įpareigojančios porą ar trejetą metų dirbti valdžios parūpintą darbą. Šis paragrafas primena po II D. karo Kanados įsileistų ateivių panašias sutartis. Jų dėka jie vienerių metų darbo prievolę turėjo atlikti miškuose, aukso kasyklose, žemės ūkyje, ligoninėse, kanadiečių šeimose. Tik tada jiems buvo leista įsikurti miestuose ir susirasti geresnius darbus.

Naujasis įstatymas taipgi leidžia pasidaryti politiniais pabėgėliais pasiskelbusių neišsiskirti ateivių pirštų nuospaudas. Tada tokie ateiviai iš karto bus nukreipti dviejų asmenų specialion tarybon patikrinti politinio pabėgėlio teisių. Jas turės pripažinti abu

(Nukelta į 9-tą psl.)

Skulptoriaus BRONIAUS PUNDZIAUS sukurtas įrašas transatlantinį lakūnų Dariaus ir Girėno paminklu. Iš leidinio "Bronius Pundzius"

Estija, Latvija, Lietuva

Politiniai dabarties vingiai

JAV mėgina tarpininkauti

Reuterio žinių agentūros pranešimu iš Vašingtono birželio 25 d., JAV mėgina tarpininkauti tarp Rusijos ir visų trijų Baltijos valstybių sprendžiant opų klausimą kaip iš Baltijos valstybių išvesti 130.000 rusų karių.

Oficialūs JAV pareigūnai ir Baltijos kraštų diplomatai sako, kad staiga sukrusta mėginai tarpininkauti norint išvengti didesnių tuo reikalu diskusijų Helsinkyje įvyksiančioje Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje, kur rusų kariuomenės išvedimo klausimas numatytas kelti.

Lietuva, Latvija ir Estija išspėja, kad jos atsakys pasirašyti bet kokius CSCE konferencijos dokumentus, nebent jos gaus iš Rusijos aiškų kariuomenės išvedimo tvarkaraštį. Kadangi Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos (CSCE) vyksta pagal priimtas darnos nuostatas, toks Baltijos kraštų poelgis labai pakenktų liepos 9-10 d.d. vyriausybės vadovų susitikimui, kuriame dalyvaus ir prez. G. Bush'as.

Vašingtonas remia, bet bijo

JAV valstybės departamentas norėtų surasti kalbą, patenkintą Baltijos kraštus ir Rusiją. Esą visi sutinka su principu, kad rusų kariuomenė turi būti išvesta, bet sunkumai yra detalėse. Rusija vis aiškina, kad neturinti kur išvestos kariuomenės apgyvendinti. Maskvos siūlymas — trauktis dalimis per 7-8 metus. Vašingtonas remia baltiečių poziciją, kad rusų kariuomenė turėtų būti daug greičiau išvesta, bet kartu ir bijo dėl B. Jelcino padėties. Visi žino, kad Jelcinas dar turi išspręsti labai sunkių uždavinių.

Baltiečiai pasirošę

Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje (CSCE), Baltijos kraštų diplomatai Vašingtone pareiškimo, baltiečiai pasirošę pakartoti principą, kad rusai turi pasitraukti ir reikalauti derybų su Maskva dėl kariuomenės išvedimo, kuris turėtų įvykti ilgiausiai per dvejus metus. Taipgi diplomatai pareiškė, kad Rusija Baltijos kraštus dar vis traktuojanti kaip savo kolonijas, kuriose vykdomas kariuomenės judėjimas be tų šalių pareigūnų leidimo. Be to, yra nuogastavimų, kad rusų kariuomenės, pasitraukdama iš Vokietijos ir Lenkijos, neatsidurtų Baltijos kraštuose.

Konferencijos belaukiant

ALB informacijos skyriaus iš Vašingtono pranešimu, Bush'o administracija pasiūlė padaryti pakeitimus DeConcini-Pressler pataisoms, kas reikšia labai žymią pažangą, liečiančią Rusijos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Konkrečiai: pirmą rusų karių pasitraukimą, o tik paskui JAV pagalba Rusijai.

Pranešime sakoma, kad įeiname į kritinį dviejų savaičių laikotarpį, vedantį į tarptautinių valstybių viršūnių pasitarimą Helsinkyje liepos 9-10 d.d., kur bus diskutuojami Europos saugumo ir bendradarbiavimo reikalai. Ir vienas iš jų — tai neteisėtas Rusijos karių laikymas Baltijos kraštuose. Danija, Švedija, Suomija, Prancūzija, Vokietija ir Norvegija yra pasirašiusios spausiti Rusiją dėl kariuomenės išvedimo. Bush'o administracija nurodo, kad išstrigusi derybų padėtis nestabdanti teikti pagalbos Rusijai. Prezidentas tikrai pareiškė, kad Rusija yra pripažinti

nusi Lietuvos nepriklausomybę (net trimis mėnesiais anksčiau negu JAV) ir kad Rusija, pradėjusi derybas garbingai, vėliau to neberodė.

Ieškoma pagalbos

Baltijos valstybių vadovai birželio 26 d. kreipėsi į vakariečius, prašydami užtikrinimo, kad iš jų teritorijos būtų išvesta 130.000 buvusios Sovietų Sąjungos karių, dabar esančių Rusijos priklausomybėje. Visų trijų kraštų prezidentai sutartinai pabrėžė, kad vakariečių teikiama Rusijai finansinė parama turėtų būti surišta su jos kariuomenės pasitraukimu iš nepriklausomų valstybių. Kreipimosi raštai įteikti Kanados, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Japonijos, Anglijos ir JAV valstybių vadovams. Pareiškime sakoma, kad rusų kariuomenės pasilikimas Baltijos kraštuose kenktų jų kraštų saugumui ir visos Europos politiniam pastovumui.

Iš kitos pusės rusų kariuomenės vadai per Sandraugos televiziją birželio 26 d. išspėjo baltiečius, kad eventualų jų karių, tarnautojų ar šeimų užpuolimą jie pasirošę ginti ginklu. Rusija vis kartoja, kad neįmanoma vienu sykiu išvesti tiek daug tarnybininkų stokojant butų.

Vilniaus radijas birželio 26 d. pranešė, kad Lietuvos mažumai atstovai (lenkai, rusai, žydai, ukrainiečiai, gudai) susitikime su Europos tarybos parlamentarine delegacija pareiškė, kad tautinės mažumos yra lojalios Lietuvos respublikai.

Estijos konstitucija

Toronto "The Globe and Mail" birželio 30 d. laidoje pranešė, kad estai labai didele dauguma priėmė konstituciją, pagal

(Nukelta į 2-ą psl.)

TELEFAKSU IŠ VILNIAUS

Savaitė Lietuvoje

Tai vienas svarbiausių šių metų Europos politinių įvykių — antrasis Helsinkio susirinkimas, numatytas sukviešti Suomijos sostinėje liepos 9-10 d.d. (Pirmasis, priėmęs garšųjį Helsinkio baigiamąjį aktą, įvyko 1975 m.).

Rengdamiesi tam Europos šalių vadovų aukščiausio lygio susitikimui, Baltijos valstybių vadovai — AT pirmininkai V. Landsbergis, A. Gorbunovas, A. Rutelis — Taline stengėsi nustatyti bendrą poziciją ir pasiekti, kad susirinkimo dokumentuose "būtų įrašyta, jog svetimos kariuomenės buvimas Baltijos valstybėse prieštarauja tarptautinei teisei bei Helsinkio dvasiai".

Pasirašyti keturi dokumentai: "Dėl Rusijos karinės jėgos panaudojimo kitų valstybių teritorijoje pavojaus", "Dėl Moldovos prezidento kreipimosi", "I Baltijos jūros šalių ir vyriausybės vadovus, į Europos Saugumo ir bendradarbiavimo pasitarimą ir JTO", "I Didžiosios Britanijos, Italijos, Japonijos, JAV, Kanados, Prancūzijos ir Vokietijos valstybių ir vyriausybės vadovus". Juose pabrėžiama, kad Rusijos karių jėgų buvimas Baltijos kraštuose, be pavojaus tom šalim, "yra visą Europą destabilizuojantis veiksnys", žlugdantis "pasitikejimą teisingumu ir visuotinai pripažintais tarptautinės teisės principais", be to, darantis ekonominę ir ekologinę žalą (paminėtas nuodingų medžiagų, paskandintų Baltijos jūroje, faktas).

Iš Rusijos spaudos, televizijos laikysenos matyti, kad trijų Baltijos šalių vadovų politiniai žingsniai Rusijos kariškių viršūnės trikdė, pykina — B. Jelcinas jų pavadinamas "Lietuvos bernu".

"Kaip jie mus sušaudė" — vokiečių metais Červenės žudynes aprašė pulk. J. Petruitis, per stebuklą likęs gyvas. 1941 m. birželio 27 d. prie Minsko-Mogiliavo kelio žuvusiems Lietuvos kariškiams, lenkų dvasininkams, gudų ūkininkams, rusams, žydams pagerbti pastatytas J. Užkurnio sukurtas ažuolinis paminklas. Prie jo 51-ąsias metines paminėti susirinko politinių kaliniių iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio, tautiečių iš JAV, šaulių iš Marijampolės, taip pat gudų Liaudies fronto veikėjų. Prie paminklo padėta gėlių, pasimelsta, pagiedota "Marija, Marija".

"Ir kryžiai sumušti" — pasakė, sėdėjęsi prie televizoriaus kaip prikalta, vilnietė po Lietuvos rinktinės pergalę.

lės (100:84) prieš Vokietiją. "Ačiū! Ačiū!" skandavo žiūrovai, laikydami mūsų trispalvėles.

Prieš tai įveikta Kroatijos komanda (99:89), "kibių ir atkaklių" izraelitų komanda (95:85), pasiekta istorinė pergalė prieš NVS (116:79). Po rungtynių amerikiečių žurnalistai paklausė, ar lietuviai laimėję, nugalėję rusus. Ir išgirdo atsakymą: "Nevisiškai. Turėjome juos įveikti 52 taškų skirtumu" (tiek metų buvome okupuoti).

Ispanijos televizija iš visų pirmojo rato varžybų buvo numatiusi transliuoti tik šį susitikimą. Kol kas savo, "D" grupėje, Lietuvos rinktinė laimėjo visas rungtynes — žaidžia puikiai.

Žilvinas ir Eglė su verpste, klumpaitė sveikina "Hawes", JAV raketinė fregatė, atplaukusi į Klaipėdą po atsilankymą Helsinkyje, Taline, Rygoje. Tai pirmas teisėtas karinių jūrų pajėgų laivas, po pusės šimto metų užsukęs į mūsų uostą. (Paskutinį kartą Amerikos laivas čia buvo 1928 m.).

Atsilankymo data simboliškai paderinta su dviem datom: Lietuvos valstybės sienų įstatymo data (liepos 1 d.) ir JAV nepriklausomybės išvakarų data (liepos 4 d.). Kapitonas F. D. Demasi sveikino Krašto apsaugos ministerijos, Klaipėdos miesto vadovai, JAV ambasadorius Lietuvoje D. Johnsonas. Be kitų, fregatą aplankė ir krašto apsaugos min. A. Butkevičius.

Svečiai suspėjo aplankyti Palangą, Neringą, o klaipėdiškai, neklaidėdiškai — susipažinti su laivu. Ant kapitono tiltelio išleistas 1990 m. smulkus Klaipėdos miesto žemėlapis su įrašu: Baltic Sea — Lithuania.

Lietuva kopija į Europos tarybą. Vadovaujama AT seniūno E. Gentvilo, į Europos tarybos parlamentinės asamblėjos sesiją išvyko mūsų delegacija. Sesija vyksta Budapešte, Vengrijoje — pirmą kartą buv. socializmo šalyje ("linksmausiam socializmo stovyklos barake").

Budapeštas — pakopa Lietuvos prašymui priimti tikrąją nare į Europos tarybą. Po šios Tarybos narių patikrinimo vietotoje galutinai tai turėtų būti nuspręsta vėlesnėje sesijoje, kuri susirinks Strasburge rugšėjo pabaigoje — spalio pradžioje.

Lietuvos ekonomika: SOS. Taip ją pristato verslininkai, pramonininkai (dr. juos pirm. A. Matulevičius, moterų verslininkų pirm. D. Jurgaitytė, bir-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Keliai nauji — lėšos tos pačios

Be nuolatinių aukų planuojama ateitis bus miglota

Politiniai dabarties vingiai

Svetimos kariuomenės išvedimas — didžioji problema

"Lietuva atliko didelę misiją"

Tarptautinis žydų muzikos festivalis Vilniuje

Partizano sodyboje — tikrai kryžius

Sunkus, bet garbingas atklausas kovotojų kelias

Granito sparnai didvyriams

Statomas paminklas Dariaus-Girėno skrydžiui per Atlantą paminėti

Vaidzai ir žmonės po 49 metų

Pirmą kartą po karo Lietuvą aplankiusio išpūdziai

Baltistikos studijų dienos Toronte II

Lietuvos atstiatymo problemos ir klaidos žinovų akimis žiūrint

Sustok prie akmens

Galingas ažuolas saugo didvyrių sodybą

Rezistencinės dailės paroda

Kūriniais išreikšti tautiniai jausmai ir laisvės troškimas

Oskaro Milašiaus pranašysčių narplavimas

Jis pasiliko po kukliu lietuviškuoju kryžiumi

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėmė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalai kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. U.S. POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Politiniai dabarties vingiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kurią bus įsteigta stipri prezidentinė institucija ir parlamentinė sistema, pakeičianti 50 metų trukusią struktūrą. Birželio 28 d. balsavimuose 93% balsavusiųjų pasisakė už konstitucijos priėmimą. Pirmasis prezidentas bus renkamas visų balsuotojų, o po to, pagal naująją konstituciją, prezidentą rinks parlamentas. Referendume dalyvavo daugiau kaip 60% turinčių balsavimo teisę gyventojų. Balsuoti galėjo tik Estijos piliečiai turintys žmonės. Rusai, apsigyvenę Estijoje po 1940 metų, turi įsigyti Estijos pilietybę, jei nori būti lygiomis traktuojami su estais.

Konferencija Šveicarijoje

Reuterio žinių agentūros pranešimu, birželio 18 d. Tarptautinėje ekonominėje konferencijoje Crans-Montana Šveicarijoje Lietuvai atstovavo AT prezidento narys M. Laurinkus, min. pirm. pavaduotojas V. Pakalniškis, Tarptautinių ekonominio santykių ministeris V. Aleškaitis ir Ekonomikos ministras A. Šimėnas.

Estijos, Latvijos ir Lietuvos delegacijų nariai šiame suvažiavime sutiktiems kitų kraštų prekybininkams ir diplomatams aiškino, kad buvusios Sovietų Sąjungos karių pasilikimas Baltijos kraštuose esanti pati didžioji kliūtis vykdyti ekonomines ir socialines reformas. Estijos prez. Arnoldas Ruutel pasakė, svetimoji kariuomenė kaip tamsūs debesys kabo virš visų reformų proceso. Šitam jo pareiškimui pritarė Latvijos prez. A. Gorbunovs ir Lietuvos delegacijos vadovas min. V. Aleškaitis.

Rusijos pramonės min. A. Titkinas, ekonomistas, žymus politikas, jau nuo 1988 m. rėmęs Baltijos valstybių nepriklausomybės siekius, vėliau baltiečiams priekaištavo dėl jų laikysenos, kad jie nenori suprasti rusų problemų.

Konferencijoje buvo aiškių ženklų, kad baltiečių pareigūnai esą tvirtai nusistatę paveikti užsienio rėmėjus, galinčius sulaikyti paskolas Rusijai iki to laiko, kol kariuomenės išvedimo klausimas bus išspręstas.

Ruutel'is ir Gorbunovs konferencijos dalyviams pasakė, kad jie yra pasiruošę padėti kariuomenei išeiti ir apgyvendinti 110,000 žmonių Rusijoje.

B. Jelcinas birželio 19 d. Kanadoje pareiškė, kad Rusija

nori kariuomenę iš Baltijos šalių išvesti, bet prieš tai turės būti pastatyti namai, kuriuose kariai ir jų šeimos galės būti apgyvendinti. Jis išgity "100,000 priėmų", jeigu jis karininkus ir jų vyrus išvestų į tuščius laukus.

Opozicija rinkimų nebenori

Nors Lietuvos AT deputatai po ilgiau trukusiu nuomonių pasidalinimo jau buvo priėję vieningos nuomonės dėl Seimo rinkimų reikalingumo ir buvo nustatę rinkimų datą – spalio 25, Vilniaus radio žiniomis, birželio 23 d. parlamente vėl iš naujo buvo keliama prieš rinkimus argumentai. Didesnė pusė deputatų nepalankiai kalbėjo apie rinkimus ir Seimo rinkimų datą. Net nebuvo susitarta dėl posėdžio darbotvarkės. Posėdis, turėjęs įvykti 10 val., prasidėjo tik 12 val. Sąjūdžio koalicijos "Už demokratine Lietuvą" deputatas P. Tupikas, kalbėdamas per Lietuvos radiją, naują nesutartimą pavadino parlamento destrukcijos viršūne. Pasak jo, vienas deputatas – prof. K. Antanavičius – gali sutrukdyti dirbti likusiems parlamente. Mandatų elgesio-etikos k-jos pirm. N. Medvedevas buvo priverstas pakelti pareiškimą. Apibendrinamas diskusijas dėl būsimų rinkimų, prieš pastatę Sąjūdžio koalicijos nutarimą, kad rinkimai turi įvykti šį rudinį ir kairiųjų nusistatymą, kad nėra ko skubėti.

Ginčai dėl reformų

Vilniaus radio žiniomis, Lietuvos AT posėdyje birželio 26 d. vadinamoji parlamentinė dauguma vėl pareiškė nepasitikėjimą G. Vagnoriui. Pareiškime sakoma, kad premjeras pažeidinėja įstatymus, švaisto valstybės biudžeto lėšas. K. Antanavičius per radiją pakartojo savo seną teiginį apie ekonomiką, einančią į pražūtį. Švaistomi milijonai AT rūmų apsaugai, Krašto apsaugos tarnybai, ambasadoriams ir kelionėms.

Min. pirm. G. Vagnorius tos dienos TV diskusijoje nurodė, kad labai pagausėjo neargumentuotų pasisakymų, bet nėra nė vieno argumentuoto pasiūlymo bei paaiškinimo, kaip kitaip galima reformas vykdyti. Ekonominė reforma vykstanti pagal klasikinius dėsnius, kuriems pritaria tarptautinės organizacijos. Priekaištas vyriausybei, kad ekonominė reforma vilkinama, nesąs pagrįstas. Iš tikrųjų reformos procesas

“Lietuva atliko didelę misiją”

Tai pareiškė Izraelio muzikas J. Dorfmanas pirmajame tarptautiniame žydų muzikos festivalyje Vilniuje

G. GUSTAITĖ, Vilnius

1992 m. balandžio 26 d. – gegužės 6 d. Vilniuje įvyko pirmasis tarptautinis žydų profesionaliosios muzikos festivalis. Buvo atlikta 40 žydų kompozitorių 100 kūrinių. Be 22 koncertų, renginys apėmė 3 parodas, simpoziumą ("Žydų muzika"), diskusijas ("Muzika judaika"), Panerių aplankymą holokausto dieną – 70.000 nužudytų žydų pagerbimą. Festivalyje dalyvavo Lietuvos, Izraelio, Prancūzijos, JAV, Vokietijos, Rusijos ir kt. šalių meno pajėgos.

Vilniaus renginio sumanytojai, organizatoriai – Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija, Lietuvos nacionalinė filharmonija, Tel Avivo universitetas – S. Rubino muzikos akademija. Vadovai – mūsų filharmonijos generalinis direktorius G. Kėvišas ir S. Rubino muzikos akademijos profesorius J. Dorfmanas. Globėjas – Lietuvos AT pirm. V. Landsbergis.

sai yra blokuojami AT kairiųjų opozicijos. Dėl šito trukdyto kentės Lietuvos žmonės. Tarptautinio valiutos fondo pinigai bus panaudoti investicijoms į pramonę bei žemės ūkį, bet tik tuo atveju, jei bus laikomasi rinkos ekonomikos reformų kelio.

Kitos žinios

— Rusija Lietuvai grąžino dalį stalininio laikotarpio KGB dokumentų — iš viso 11,000 bylų. Komisijos pirm. KGB dokumentams atgauti J. Tumelis pasakė, kad saugykloje yra 250 metrų ilgio lentynos su šiuo Lietuvos išgabentomis bylomis. Derybos bus tęsiamos dėl vėlesnio laikotarpio bylų grąžinimo.

— Jungtinių Tautų vaikų fondas (UNICEF) birželio 15 d. priėmė rezoliuciją, kuria numatoma praplėsti fondo veiklą Baltijos valstybėse ir kitose buvusios Sovietų Sąjungos respublikose. Iškilus klausimui, ar tai nepakenks Trečiojo pasaulio rėmimui Lietuvos misijai, patarė Gintė Damušytė birželio 16 ir 19 d.d. fondo sesijoje įrodinėjo Baltijos kraštų rėmimo reikalingumą.

gis. Rėmė festivalį: A. Ebneris (S. Rubino muzikos akademijos draugijos pirmininkas), R. Kenanas (Izraelio pasiuntinybės Prancūzijoje kultūros atašė), prof. N. Kenanas-Kedaras (Tel Avivo universiteto meno fakulteto dekanas), T. Rabovas (Vokietijos muzikos tarybos chorų ir orkestrų konkursų direktorius, tarptautinės chorų federacijos generalinis sekretorius), J. Šusteris (Izraelio žydų agentūros Lietuvoje atstovas), P. de Suremainas (Prancūzijos pasiuntinys Lietuvoje).

Pasirodo, idėja rutuliojosi nuo 1989 m., nuo J. Dorfmano koncerto Vilniuje. Tuomet G. Kėvišas pasiūlė: "O ką, jei surengtume Vilniuje žydų muzikos festivalį?" J. Dorfmanas prisimena: "Buvau sukrėstas. Atsakiau – tai genialu!" Kiek nesėkmingų pastangų buvo dėta jį suorganizuoti kitose šalyse, pačiame Izraelyje, kur "gali pamatyti ir išgirsti kone viską, nuo Japonijos iki Brazilijos. Bet štai tokio renginio (grynai žydų kompozitorių muzikos) – nėra". Jis įvyko Vilniuje.

Sumanymo tikslas – propaguoti XX š. žydų kompozitorių muziką, atrinkti pagal du kriterijus: ryšius su tradiciniu žydų folkloru, su sinagoginiu giedojimu. Po tokio atrinkimo, šalia žinomų Vilniuje, skambėjo užmiršti, niekur iki tol negirdėti kūriniai. Nuo pasaulinių premjerų ir pradėta. Balandžio 26 d. operos ir baleto teatre buvo atlikta J. Dorfmano chorinė kompozicija bibline tematika solistam, chorui, skaitovam, orkestrui "A Cantilorio".

Premjeros įvyko dar dvi: Lietuvoje gyvenančio A. Šenderovo kūrinių "Simeni chachotam al libecha..." ("Prispausk prie širdies mane kaip antspaudą...") eilutė iš "Giesmių giesmės" sopranui, bosui ir simfoniniam orkestrui bei A. Kreino "Kadish" – simfoninės kantatos tenorui, mišriam chorui ir orkestrui.

Kantatos istorija dramatiška, paini ir optimistiška. Sukurta 1922 m.) atiduota Vienos muzikos leidyklai "Univerzal", nespėjo paplisti. Vokiečiai užėmus Austriją, tiražas buvo sunaikintas, o rankraštis

prapuolė. Tik prieš keletą metų viename iš Vienos archyvų J. Dorfmanas jį surado, nuorašė atsiuntė į Vilnių, kur kantata buvo atlikta Lietuvos muzikų. Atlikta po 70 metų. Autorius mirė 1951 m.

Atidarydamas renginį, V. Landsbergis pasidžiaugė jo įgyvendinimu (kiek rūpesčių, laiko, jėgų reikėjo...), pasidžiaugė, kad šventė jungia ne tik dviejų tautų kultūras, bet ir širdis.

Panašią prasmę kėlė taip pat J. Dorfmanas. Jis dėkojo Lietuvos vyriausybei, visuomenei už nuoširdžią paramą, pripažino Vilniaus festivalio reikšmę, pranokstančią diasporos kultūros istorijos ribas.

Vėliau kalbėję svečiai irgi džiaugėsi, stebėjosi, kaip Lietuva, kamuojaama sunkios, varganos buities imasi tokių kultūrinių sumanymų, moka juos įgyvendinti.

Apskritai, svečiai negailėjo meilių žodžių Vilniui, jo publiškai. Antai M. Drobniskis, violončelininkas iš Prancūzijos, palankiai lygino Vilnių su Paryžium. Jo lyginimas prikėlė vaizdus iš Vilniui skirto L. Stockio prieškarinio soneto: "Man ankstyvą rytą visados taip gera // Taku į Pilies kalną kopt vienam, // Kai šakos ryto fone raudonam // Anos gadybės padavimą šnera."// Ir prieš akis lyg būtų atsiskleidęs prapuolusios gadybės miestas, kuriam nustebs atėvis tylutėliai sako: "Gražus esi, mieste, tautų mišinys, // Aš myliu tave (...)" O jautrius, nuoširdžius klausytojus, vilniečius, muzikas kėlė aukščiau už civilizacijos sukaustytus prancūzus.

Panašiai apie mus atsiliepė buvusi kaimynė, rygietė, dabar S. Rubino muzikos akademijos profesorė pianistė D. Jofė. (Beje, japonų kritika jos grojimą lygino su baltosios rožės aromatu...)

Festivalio humanistinė dvasia papildė du metus paskelbtas AT prezidento nutarimas dėl žydų kapų sutvarkymo baigimo. Pradėti Tauro kalno laipytį pakeitimo (nuo žydų kapų išplėstų granito plokščių kita danga) darbai, kuriem išleisim apie 6 mln. rb.

Tarp dešimčių koncertų ne daugelį tepatraukė baritono, kantoriaus iš JAV J. Bario koncertas gegužės 3 d. Baltojoje salėje. O buvo jis nuostabus. Programėlėje atlikėjas apibūdintas kaip asmenybė "daugialypė ir iš tiesų unikali". Iš tiesų... Jidiš kalba padainuotos dainos klausė, mokė, aiškino, glostė, glaudė, kentėjo, mirė... Užsidėjęs jarmulką, pasistatęs kėdę (tiksliai!), akimis, veido išraiška, rankomis – kokios plaštakos! – judesiais, visa laikysena, dainininkas ėjo ilgą kelią nuo švelniausio jausmo iki išminties viršūnių, kančios, mirties. Kaip glaudė, glostė, perspėjo jis vaikaitį, sėdintį ant močiutės kelių ("oi, oi, oi..."), kaip klausinėjo ir nesuprato motina dukros ("Ne, mama, tu manęs nesupranti..."), kaip rūpestingai, tėviškai mokė įšiboto mokinuką (kuris "užges kaip žvakė kambaryje") – "Tora, tiktai Tora geriausias užsiėmimas").

Aiškindamas muzikos reikšmę žydų buityje, kultūroje, J. Dorfmanas labai iškėlė knygos reikšmę. Ji "visada buvo svarbiausia tautos savimonės išraiška". Idomu, kad ją (Bibliją) žydai skaitydavo "kone giedodami". J. Bario koncertas – tai atgiedota žydų tautos gyvenimo knyga. Atgiedota puikiai, meistriškai, profesionaliai.

Gegužės 6 nuskambėjo G. Malerio 9-oji. Jos styginių aidai lyg nusinėšė klausytojus, dirigentą C. Dyderichą (Prancūzija). Akimirka jis stovėjo nusėdęs, tarsi apmirus, kol ovacijos, gėlės nepriminė scenos. Nusilenkė orkestrui (dideliam jo darbui), nusilenkė publikai (darbą jautusiai, jį rėmusiai, supratusiai), ir festivalis baigėsi.

O, kaip praplėtė J. Dorfmanas korespondentės teiginį apie Lietuvos misiją renginio istorijoje, pasakęs: "Lietuva visais laikais atliko didelę misiją". Festivalis įeis į pasaulinę žydų kultūros istoriją, ne tik į diasporos. Įeis kaip pirmasis, padvelkęs baltosios rožės aromatu... Šalom!

Rusijos viceprezidentas ALEKSANDRAS RUCKOJ sveikinas su Lietuvos informacijos biuro vedėju ARTŪRU MIČIŪDU Argentinoje diplomatiniam priėmimui. A. Mičiūdas turėjo su juo trumpą pasikalbėjimą Lietuvos reikalu

PRANEŠIMAS IŠ ARGENTINOS

Baltiečių vadų kreipimasis

Estijos, Latvijos, Lietuvos tarybų pirmininkų kreipimasis dėl rusų kariuomenės išvedimo plačiai paskleistas P. Amerikoje

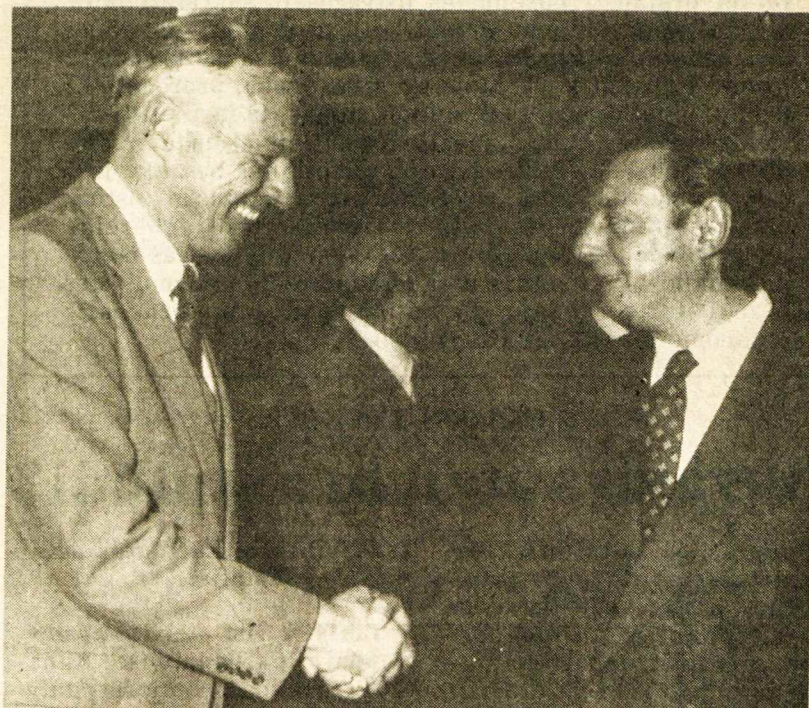
Liepos 10-13 d.d. Lietuvos AT pirm. Vytautas Landsbergis dalyvavo Gamtos saugos konferencijoje Rio de Janeiro mieste, Brazilijoje. Kartu su Latvijos ir Estijos AT pirm. Anatolij Gorbunovs ir Arnold Ruutel V. Landsbergis pasirašė viešą pareiškimą, protestuojantį prieš nuolatinę grėsmę, kurią sudaro rusų kariuomenės dislokavimas Baltijos kraštuose. Šio dokumento kopijas Lietuvos garbės konsulas Argentinoje pasiuntė kitų kraštų atstovyboms, o Lietuvos informacijos biuras paskleidė spaudoje. "TELAM" žinių agentūra ir didieji Argentinos dienraščiai paskelbė savo puslapiuose, o radijų ir televizijos programų vedėjai skaitė jį ir palankiai komentavo šį baltiečių reikalavimą, kad svetima kariuomenė būtų išvesta tuoj pat iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

V. Landsbergis (jo vėrtėju buvo garbės konsulas Algimantas Rastauskas), Gorbunovs ir Ruutel Brazilijoje susitiko su Argentinos prezidentu Carlos Menem, pa-

kvietė jį aplankyti Baltijos kraštus, prašė politinės paramos, panaudojant savo įtaką Pietų Amerikoje, paveikti, kad šis ypatingai svarbus klausimas būtų svarstomas Jungtinės Tautos.

Argentina paskyrė Juan Carlos Olima nauju ambasadoriumi Rusijoje. "Infobios" turėjo pokalbį su juo. Ambasadorius įteiks savo kredencijas Maskvoje liepos 17 d., o jo diplomatinė misija apims ir Baltijos kraštus.

Po konferencijos Brazilijoje viešėjo Argentinoje Rusijos viceprezidentas Aleksandras Ruckojus. Pasimatė su prezidentu Menem, kongresmenais ir buvo pakviestas į Tarptautinių ryšių Argentinos tarybos (CARD) priėmimą. Šiai tarybai priklauso ambasadoriai, ministrai ir žymūs politikai. Ten dalyvavo ir Artūras Mičiūdas, kuris turėjo trumpą pokalbį su A. Ruckoju. A. Mičiūdas liepos 8 d. išvyko Lietuvon aplankyti vėl savo protėvių žemės. Ten viešės tris savaites. (L.I.B.A.)

Naujasis Argentinos ambasadorius Rusijai JUAN CARLOS OLIMA sveikinas su Lietuvos informacijos biuro vedėju ARTŪRU MIČIŪDU diplomatiniam priėmimui. Naujojo ambasadoriaus darbo apimtyje bus ir Baltijos valstybės

A+A

dr. ALFONSUI POŠIUI

tragiškai žuvus Lietuvoje,

seseriai ANGELEI ir JONUI-VYTAUTUI ŠIMKAMS
bei giminėms reiškiamas nuoširdžią užuojautą ir kartu
liūdime –

Toronto Lietuvių namų valdyba
ir nariai

A+A PETRO JANUŠKOS

šešerių metų mirties prisiminimas

Mišiomis Šv. Gabrieliaus šventovėje liepos 28 d., 9.15 v.
ryto. Gimines ir pažįstamus prašome vėlonai prisiminti savo
maldose.

Su meile, ilgesiu liūdime, prisimename Tavo buvimą,
darbštumą, rūpestį šeimai bei visuomenei, kai taip jautriai
pergyvenai brangios tėvynės Lietuvos okupaciją.

Meldžiame Aukščiausiąjį palaimos.
Liūdinti žmona Birutė, sūnus Arūnas,
dukterys – Rūta ir Birutė
Windsor, Ont.

A+A

ALFONSUI POŠIUI

tragiškai žuvus Lietuvoje,

seserį ANGELE ŠIMKIENE, mūsų narę, ir svainį VYTĄ
su šeima bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Toronto LN kultūrinė komisija

Parvežęs tėvo palaikų pelenus į Lietuvą ir
tenai besisvečiuodamas, netikėtai mirė montrealietis
a.a. PETRAS ŽUKAUSKAS.

Nuoširdžią užuojautą reiškiamė čia likusiai
seseriai MARIJAI STUDNIEWSKI, jos vyrui JAN ir
kitiems artimiesiems –

Elena ir Bronius Kiburiai
Juzė Valaitienė

Strathroy, Ont.

Tarptautinio žydų muzikos festivalio Vilniuje plakatas ant skelbimų stulpo
Nuotr. Alf. Laučkos

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

Partizano sodyboje - tikrai kryžius

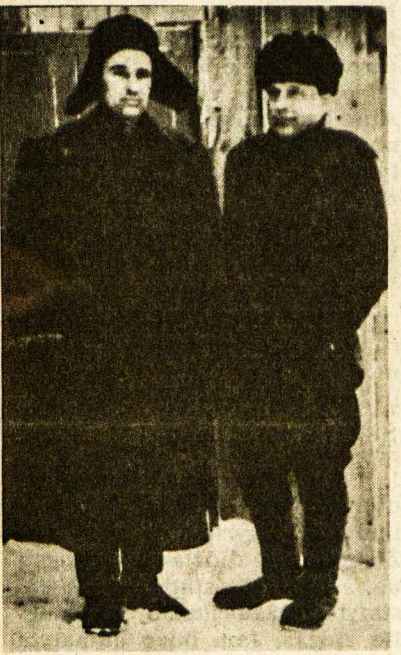
BIRUTĖ JONELIENĖ
Druskininkai

Daug pokario partizanų slėpė gražūs Dzūkijos šilai, daug jų kauklūs išsileidę Dainavos šalių kalvelėse. O gyvūnų išlikusių ir rusiškios katorgos kančias išskendėjusių – vienetai. Vienas jų – VYTAUTAS KVARACIEJUS, kurio pavardę rusai iškreipė ir pavadino jį Korotej. Jis kilęs iš Varėnos rajono Grybaulios kaimo. Dabar gyvena Druskininkų mieste. Pateikiu su trumpintą jo pasakojimą.

Tėvynės ilgesys mane slėgė dar mokykliniame amžiuje, nes gyvenom Vilniaus krašte po lenkų priespauda. Mokykloje mokė lenkiškai. Per savaitę tik viena pamokėlė buvo lietuviška. Mano tėvelis buvo Lietuvos savanoris, 1917-1918 m. kovojo prieš pavergėjus. Neilgai jis džiaugėsi nepriklausoma Lietuva. Vos užėjus rusams, 1940 m. pavasarį jį suėmė. Aš likau dešimties metų su sergancia motina. Mama ieškojo savo vyro, rašė į Vilnių, į Maskvą ir tik 1955 m. gavo pranešimą, kad mirė 1943 m. Gorkio lageryje. Po tėvelio arešto ištrėmė du jo brolius su šeimomis.

Okupacijų metai

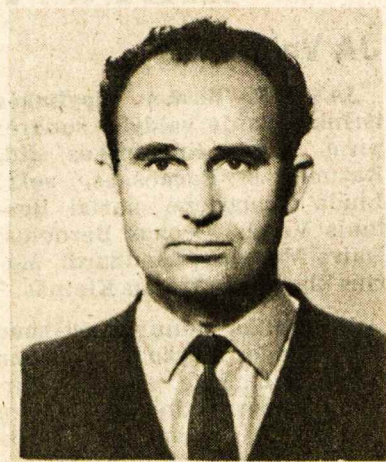
Užėjus vokiečiams irgi nebuvo lengva, nes jie gaudė jaunimą ir vežė darbus į Vokietiją. O jau užėjus antrą kartą rusams, pasidarė visiškai sunku: vyrus ėmė į kariuomenę, dauguma slapstėsi, būrėsi į partizanų gretas. Nuo to laiko įsijungiau į šią veiklą ir aš. Iš mano kaimo buvo partizanų, o skyrininkas buvo Stasys Jo-

VYTAUTAS KVARACIEJUS su draugu Vorkutos lageryje

VYTAUTAS KVARACIEJUS ir JUOZAS RUGŠTELIS Vorkutos lageryje 29-tos šachtos kapinėse. Kuoleliai ir kryžiai žymi palaidotus – tai jų paminklai

VYTAUTAS KVARACIEJUS, buvęs partizanas

vaisha (slapyvardis Gražuolis). 1945 m. partizanai suruošė pasala Marcinkonių stribams. Kovos metu vienas partizanas buvo sužeistas ir ranką. Pas mane atėjo Gražuolis ir paprašė, kad parnesčiau vaistų. Greitai pasiekiau Marcinkonių vaistinę, nupirkau vaistus. Vos tik išėjau iš vaistinės, prisistatė du civiliai rūbais apsirengę enkavedistai, parodė pistoletą, pasakė, kad aš suimtas ir nusivedė. Atvedė į būstinę iškratė, surado vaistus ir pradėjo tardyti. Trenkė pagaliau per galvą. Nukritau ant grindų. Mušė per veidą ir vis klausė, kur banditų bunkeris. Pasakui mane suvyniojo į kareivišką apsiaustą, įmetė į vežimą ir nuvežė į mišką. Čia buvo apie pusšimtį enkavedistų ir stribų. Jie mane kankino, dusino, spardė. Aš vis kartojau, kad nieko nežinau. Tada pastatė mane prie eglės ir pradėjo šaudyti. Eglės šakutės krito prie mano kojų. Vėl prašė parodyti kur bunkeris ir žadėjo iškart priimti į stribus. Vėl pakartojau, kad nežinau. Tada puolė lyg žvėrys, pradėjo daužyti. Prabudau pavakare vienas. Kišenėje radau vaistus. Prie šaltinėlio apsiprausiau, norėjau eiti pas partizanus, bet pajutau, kad esu sekamas ir nuėjau namo. Po to įvykio partizanai dar labiau manim pasitikėjo. Atsidėkodamas Dievui, kad man suteikė daug ištermės, pastačiau kryžių Kvaraciejų sodyboje.

Vasarą lengviau būdavo ir ryšininkams, ir partizanams. Sunkiausia buvo žiemą. Nors mūsų Grybaulios kaimas gyveno skurdžiai, bet paskutinių kėšnių dalindavomės su partizanais. Maskuodamės pėdas, veždavau maistą, lyg malkauti važiuodamas.

Su partizanais

Atėjo 1950 m. gegužės 6 diena. Turėjau išeiti į būtiną karinę tarnybą. Su šaukimu nuėjau pas partizanus ir paprašiau, kad mane priimtų į partizanų gretas. Gražuolis man padėjo ir susimąstęs pasakė: "Daug sesių ir brolių žuvo miškuose, ir mes visi žūsime, nes Vakarų pasaulis mūsų nepaliko ir nevaduos, tai gal geriau kariuomenė". Pasakiau, kad būčiau didelis nusikaltėlis, jei ečiau į svetimą kariuomenę. Pažadėjau būti ištikimas Tėvynei Lietuvai, kovoti iki paskutinio kraujo lašo už jos laisvę. Gražuolis pasakė, kad nuo šios dienos aš jau esu Lietuvos partizanas. Jis pajaukavo, kad man tiktų slapyvardis "Naikintuvas". Aš norėjau švelnesnio, norėjau pasivadinti upelio Upsėnio vardu, bet sutikau su vado nuomone.

Kartą turėjom užduotį nuvykti į Gudijoje esantį kaimą pas ryšininką parvežti popierius ir šaudmenis. Užėjom su tems pas ryšininką į trobą. Davė vakariene, o po vakarienės atsibudome visi keturi Gardino Saugume. Taip baigėsi mano trumpas partizaniškas gyvenimas.

Daugel išskentė kančių. Būdavo be sąmonės nuo mušimo, nuo išgalvotų "rubaškų", elektros kėdės, svilimo su specialiu įtaisu aukščiausių kelių ir alkūnių. Po pirmųjų nagais varydavo adatas ir pieštuku per kas skambindavo. Bet pusgyvis kūnas labai didelio skausmo neįsijautė.

Ačiū Dievui, kad viską iškenčiau. Iš Gardino netrukus išvežė į Vilnių, kur Saugumo rūsyje buvo daug žmonių – gydytojų, kunigų ir mokslo žmonių. Po trumpo tardymo mane išvežė į Lukiškių kalėjimą. Čia susirgau šunvotėm, egzema. Manė izoliavo vienutėje.

1951 m. balandžio 9-11 dienomis mus teisė Baltijos karinis tribunolas. Tris draugus nuteisė sušaudyti, o mane 25 metams katorgos ir 5 metams tremties.

Vorkutoje

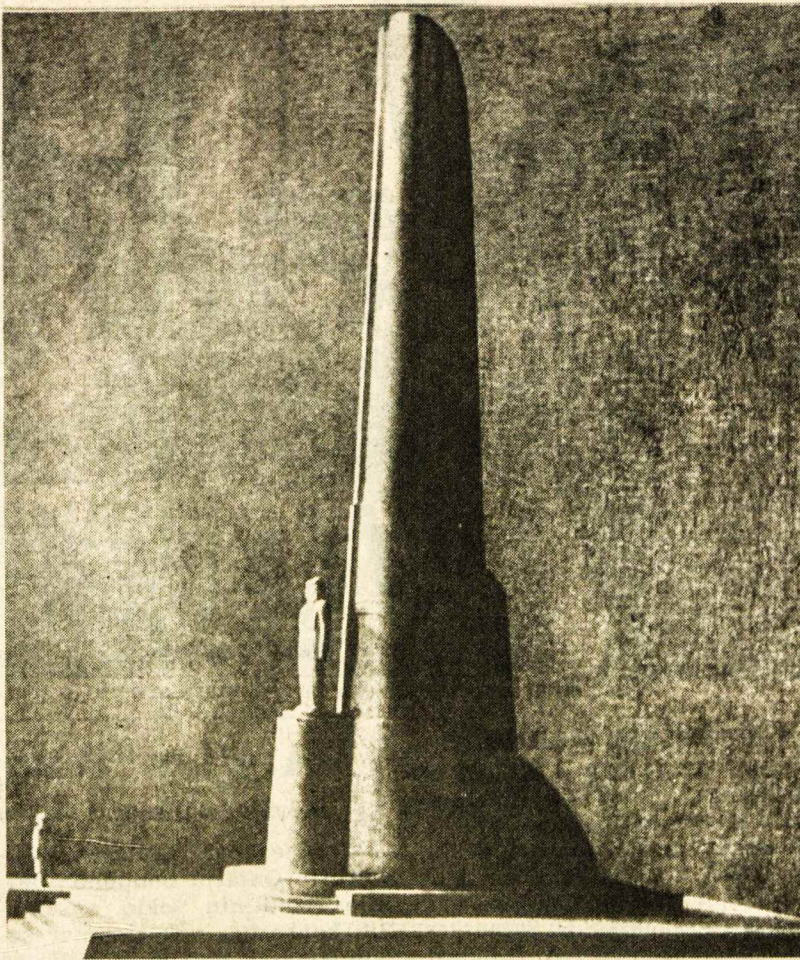
1951 m. išvežė mane iš Vilniaus į Leningradą. Čia buvo nemažai lietuvių ir kitų tautybių žmonių. Gavom truputį pagerinto maisto, šiek tiek pasitaisiau ir aš. Kalbėjo, kad greit bus didelis etapas. Ir štai vieną dieną pamatėm būsimus "globėjus" – mūsų pirkliaus, kurie buvo apsirengę puošniais, šiltais drabužiais. Išrengė mus nuogai, ir pirkliai kiekvieną apžiūrino, pačiupinėdavo raumenis, nes šachtų darbams reikėjo stiprių vyrų. Taip ir aš su kitais buvau atvežtas į Vorkutą. Dirbau šachtoje, bet neilgai, nes susirgau plaučių uždegimu – vėl išbėrė visą kūną šunvotėm, paplito egzema ir mane perkėlė į TEC-2. Ten mane gydė tėvynainis gydytojas Henrikas Sinukas. Didelį dėkingumą jaučiu jam ir šiandien, nes labai daug padėjo savo tautiečiams. Išėjus iš ligoninės pradėjau dirbti staliumi. Lageryje kalėjau šešerius su puse metų.

Vėl Lietuvoje

1956 m. grįžau į Lietuvą. Gimtajame Grybaulios kaime, kur buvo trijų brolių Kvaraciejų sodybos, nieko nebuvo likę – jas nugriovė, išpardavė stribai. Du tėvelio broliai Jonas ir Julius gyveno JAV. Palaikiau ryšius su pusserėmis Maryte, Onute, Elyte. Tik prieš 12 metų ryšys kažkodėl nutrūko. Ar jos nenorėtų aplankyti to gražaus, pasaulyje gražiausio kampo, kur buvo jų tėvų sodyba? 1990 m. ten pastačiau kryžių, ant kurio užrašyta: "Kvaraciejams ir žuvusiems už Lietuvos laisvę".

Lietuvos kultūros fondo Kauno tarybos narys G. MAJOROVAS renka aukas Laisvės alėjoje Dariaus-Girėno paminklui

Skulptoriaus BRONIAUS PUNDZIAUS 1937 m. sukurtas Dariaus-Girėno paminklo projektas, dabar pradėtas statyti Kaune

Granito sparnai didvyriams

Statomas paminklas Lietuvoje Dariaus ir Girėno skrydžiui per Atlantą prisiminti

Artėja narsųjų sakalų skrydis per Atlantą 60-osios metinės. O tinkamo paminklo jų prisiminimui dar nėra pastatyta. Įvairių priežasčių ieškojimas nieko nepadės – reikia imtis darbo.

Darius ir Girėnas pirmieji pakėlė Lietuvą ant sparnų ir parodė pasauliui. Nors žuvo nepasiekę tikslų, bet įveikė 6411 kilometrų (aplenkdami audras virš 7000 km) užėmė antrą vietą tolimųjų skrydžių istorijoje. Pagal tikslumą jų skrydis taip pat buvo antras. Pirmieji per vandenyną vežė registruotą paštą. Už šį drąsų skrydį Darius ir Girėnas buvo pristatyti Tarptautinei aeronautikos federacijai (FAI) aukso medaliu už geriausią 1933 m. aviatorių pasiekimą. Jį gauti sutrukdė tik vienas nuostatų reikalavimas, kad medalis negali būti įteiktas po mirties.

Paminklo tautos didvyriams buvo susirūpinę dar jų kūnams esant Soldino koplyčioje. Pirmasis 1000 litų paaukojo arch. V. Landsbergis-Žemkalnis. Po 500 lt. aukojo karo aviacijos viršininkas plk. A. Gustaitis ir prof. Z. Žemaitis. Vėliau aukojė visa Lietuva, ir 1935 m. paminklo statymo sąskaitoje jau buvo 113,000 litų.

Paskelbus paminklo konkursą 1937 m. pabaigoje, geriausiu pripažintas skulptoriaus B. Pundžiaus sukurtas projektas. Užsitęsė vietos parinkimas. Tik 1939. V. 12 inž. K. Bulota pasirašė su rangovais sutartį, pagal kurią jie privalėjo už 73,400 lt. iki 1940 m. birželio 1 d. pastatyti paminklą. Tačiau prasidėjęs Antrasis pasaulinis karas ir vėliau sovietinė okupacija sukludė šią sutartį įvykdyti.

Pokario metais Dariaus ir Girėno vardas buvo bandoma ištrinti iš tautos atminties. Tik 1983 m., minint skrydžio ir žuvimo 50-tąsias metines, pavyko surengti minėjimus laukuose tėviškėse, Kaune, Anykščiuose prie Puntuko, tačiau paminklui statyti leidimo negauta.

1988 m. prasidėjus tautos atgimimo pavasariui ir įsteigus Lietuvos kultūros fondo (LKF) Kauno tarybą, pradėta rinkti aukas. 1988 m. liepos mėn. leista skelbti paminklo projektui sukurti konkursą. Pirmasis konkurso laikotar-

pis truko iki 1989. V. 22, antrasis – iki 1990. XII. 3. Vertinimo komisija nutarė pateiktiems projektams pirmos vietos neskirti, o rekomenduoti 1937 m. skulpt. B. Pundžiaus sukurtą projektą.

Nelengvai sekėsi parinkti vietą. Buvo siūloma statyti Kauno orauostyje, Aleksoto šlaite ir Ažuolyne prie S. Dariaus pastatyto stadiono. Kadangi orauostyje dar šeimininkauja sovietinė armija, nutarta statyti Ažuolyne.

Šiam atskaitingam darbui prie LKF Kauno tarybos sudaryta paminklui statyti komisija: prof. A. Sprindys, G. Majorovas, A. Dručkus, šių eilučių autorius ir kiti. Lankinių maždaug 3 m. aukščio skulptūras sutiko sukurti prof. J. Kėdainis.

Skulpt. B. Pundžiaus paruoštų darbo brėžinių nebebuvo. Reikėjo paruošti naujus. Ir taip tik 1992 m. pradžioje galėjome Ukrainoje užsakyti granitą. Jo reikės 135 kv. m. (užsakyta per 200 kv. m.) 324 blokų. Dviejų suglaustų paminklo sparnų aukštis – 23 metrai (7-8 aukštų namas). Tai bus aukščiausias paminklas Lietuvoje.

Per tą laiką, kai buvo ruošiami brėžiniai, įvyko daug pokyčių. Griūvant ir sugriuvus Sovietų Sąjungai, prasidėjo nesulaikomas rublio nuvertinimas. Jei prieš dvejus metus paminklo sąmatinė vertė buvo 400,000 – 0,5 milijono rublių (jau turėjome surinkę), tai šiandien tą tenka dauginti iš dešimties, o gal ir daugiau. Už surinktas lėšas pavyko apmokėti tik konkursų premijas, brėžinių paruošimą bei įsigyti granitą.

Dariui ir Girėnui į didžiųjų kelionę padėjo pasirošti išeivija. Tad pradžioje galvojome, jog paminklą privalo pastatyti Lietuva. Ir tikėjomės šį darbą sėkmingai atlikti. Tačiau šiandien, nepaprastai kritus rubliui ir išaugus statybos darbų kainoms, išsiversiti bus sunku.

Ar grąžinsime tiek metų užsitęsusių skolą didvyriams? Ar pakils 1993 m. vasarą granito sparnai virš senųjų ažuolų, priklausys nuo visų mūsų geros valios. Esu įsitikinęs, jog Dariaus ir Girėno atminimas stiprina ir po pasaulį išsisklaidžiusių lietuvių ryšius su tėviške.

Norintiems išeivijoje prie šio projekto prisidėti Toronte yra atidaryta speciali sąskaita "Paramos" kredito kooperatyve. Sąskaitos nr. 10383. Čekius rašyti – "Dariaus-Girėno paminklas".

Pradžią jau padaryta – \$130 paaukojo B. Savickas ir B. Palilionienė.

Kanadoje paminklo statymo vajumi rūpinasi šaliai.

Jonas Balčiūnas, Lietuvos aviacijos istorikų komiteto pirmininkas, Dariaus ir Girėno paminklui statyti komiteto narys

Tėviškės žiburiai • 1992. VI. 7 – Nr. 28 (2211) • psl. 3

“Vaiko tėviškės namai”

Tokio vardo draugija veikia Lietuvoje • Ji rūpinasi našlaičiais ir beglobiais vaikais, kurių Lietuvoje yra 6.000 • Steigiami vaikų kaimai pagal naują pedagoginę sistemą, išbandytą tarptautinės draugijos “SOS Kinderdorf International” • Vadovauja monsinjoras Vytautas Kazlauskas • Čia pateikiama informacija iš savaitraščio “Atgimimas” 1992. V. 31 laidos

Lietuvoje beglobių ir našlaičių, tų, kurie neteko arba išvis niekada nepatyrė tėvų šilumos bei rūpesčio, šiandien – per 6 tūkstančius. Kai kuriuose kraštuose nėra vaikų namų, nėra ir beglobių vaikų. Skirtingai nuo mūsų kolektyvistinės visuomenės, daugelyje Vakarų šalių vyravo nuostata: valstybė niekada nepajęs pasirūpinti visais invalidais, beglobiais, našlaičiais, seneliais. Valdiškos institucijos bejėgės teikti atjauną ir širdies šilumą. Rūpintis gyvenimo nuskriaustaisiais buvo patikėta visuomeninėms, labdarinėms bei religinėms organizacijoms. Nenusišalina ir valstybė – remia finansškai, palaiko ir skatina mokesčiais bei kitomis priemonėmis. Labai skatinama privati iniciatyva. Padėti negalinčiam savi pasirūpinti mokoma nuo mokyklos suolo – tai žmogaus garbės reikalas ir gero tono požymis. Ieškoma ir naujų kelių. Vienas jų – SOS vaikų kaimai, kuriuose našlaičiams teikiama šeimos globa, skirtingai nuo mūsų vaikų namų kolektyvinių struktūrų.

Tarptautinė vaikų globos organizacija “SOS” Kinderdorf International įkurta 1949 metais Austrijoje, Insbruke. Ten ir šios organizacijos štabas. Daugiau kaip šimta pasaulio valstybių veikia SOS vaikų kaimai, Europoje jų apie 50. Kaimyninėje Lenkijoje du tokie kaimai, Suomijoje penki. Lygiai prieš metus, 1991 m. gegužės 27 d., įregistruotas minėtos tarptautinės organizacijos skyrius Lietuvoje – SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija. (Nepainioti su agentūra “SOS vaikai” kuri neturi ryšių su “SOS Kinderdorf International”).

Draugijos prezidentas – monsinjoras Vytautas Kazlauskas, Vytauto Didžiojo universiteto ir Tarpdiecezinės Kauno kunigų seminarijos profesorius. Jis rūpinasi pastatyti Lietuvoje tris vaikų kaimus. Vienas bus Pavilnyje, kitas – prie Marijampolės, Liudvinav apylinkėse, trečias – Kaniūkų vietovėje ties Kaunu.

SOS vaikų kaimą Pavilnyje projektavo architektai Gintaras Stauskis bei Kęstutis Gaulia. Kaime bus 12 gyvenamųjų namų, kiekviename gyvens šeima iš 6-10 vaikų, panašaus likimo pamestinių, našlaičių, beglobių. Amžius – nuo naujagimių iki 8 metų. Vyrėsniai bus priimami tik tuo atveju, jeigu šeimoje jau gyvena jaunesnis jų kraujo brolukas ar sesutė.

Sunku įsivaizduoti pilnavertę šeimą be tėvo ir motinos. Monsinjoras V. Kazlauskas sako, jog šiek tiek mėginta

ieškoti motinų pareigoms tinkančių moterų. Atsišaukė bene 15 iš įvairių Lietuvos vietų, maždaug trečdalis atitinka reikalavimus. Tinkamiausios 25-38 metų amžiaus, neturintys savo vaikų. Jos gyventų kartu su kuriama kaimo vaikais – broliukais ir sesutėmis natūralios šeimos aplinkoje. Būtina sąlyga – turėti įgimtų motiniškų savybių, mylėti vaikus.

Užsienyje tokioms mamoms veikia specialios mokyklos. Pretendentės metus studijuoją, vėliau stažuoja pas patyrusią motiną. Jų alga priklauso nuo išsilavinimo, pasirengimo dirbti šį nelengvą darbą.

Su tėvu turbūt bus sudėtingiau. Jų funkcijas atliks kaimo seniūnas, mokytojai, kunigai, gydytojas, psichologas. Jie irgi bus parenkami pagal atitinkamus kriterijus.

Vaikai lankys bendrojo lavinimo mokyklą, savo parapijos bažnyčią, miesto renginius. Žodžiu, gyvens įprastą didelės darnios šeimos gyvenimą, ne itin skirdamiesi iš aplinkos. Bent jau to bus siekiama.

Deja, ir geriausias idėjos pakimba ore, jeigu stinga lėšų. Kaip žada veikti SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugija? Besivystančiose šalyse materialinę paramą teikia “SOS Kinderdorf International” centras. Pagalba pažadėta ir Lietuvai. Viltys siejamos su užsienio lietuvių. Pasaulyje gausu įvairių fondų, labdarinių organizacijų, todėl daug priklausys nuo vaikų kaimų Lietuvoje draugijos prezidento bei kitų iniciatorių asmeninių kontaktų bei aktyvumo. Žinia, paliekama veiklos laisvė gailestingiems pavieniems ir kolektyviniams aukotojams.

Prie Marijampolės SOS vaikų kaimo reikalai jau neblogo pasistumdėjo. Nors ir nelengva, šiandieninėje Lietuvoje gerbiama V. Kazlauskas sakosi įvelgęs ir vieną privalumą: galima daug pasiekti turint tvirtos valios.

Keletas žodžių apie šį idomų žmogų. Kilęs iš Marijampolės apskritys Liudvinavo valsčiaus Avikių kaimo. Iš Lietuvos į Vakarų pasitraukė 1944 metais. Gyveno JAV, teologiją studijavo Romoje, Pontifikaliniame Grigaliaus universitete. Jį baigęs norėjo dirbti arčiau Lietuvos, tačiau gavo pasiūlymą iš Vatikano radijo rengti lietuvišką laidą. “Ten mane ir prikabinė”, – juokiasi V. Kazlauskas. Manė užtrukti porą metų, bet išėjo kitaip. Į Lietuvą sugrįžo grįžti tik atsiėmus sienoms.

Gediminas Zemlickas

MONSINJORAS VYTAUTAS KAZLAUSKAS, beglobių vaikų organizacijos “Vaiko tėviškės namai” vadovas ir praktinių darbų skatintojas

Nuotr. G. Zemlicko

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

• Visos paslaugos atskleidžiant jūsų giminės iš Lietuvos: iškvietai, bilietai, drauda. • Telefaksu perduodam laiskus, žinutes jūsiškiams per trumpiausią įmanomą laiką. • Iš mūsų valiutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiška doleriais arba dažnai skirdami perduodam asmeniškai. Kreipkitės į ALGĮ ar STEFA MEDELIS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS
su STERLING AIRWAYS ir
LIETUVOS AERO LINIJA
DĖMESIO, VAKARŲ KANADA!

Nauji tiesioginiai skrydžiai penktadieniais
iš Vankuverio ir Kalgario per Kopenhagą į Vilnių.
Vancouver – nuo \$1368 + mokesčiai ir drauda
Kelowna – + \$150
Calgary – nuo \$1268 + mokesčiai ir drauda
Edmonton – + \$100
Regina, Saskatoon, Winnipeg – + \$150

Pagal pageidavimą paruošiam keliones ir sekančiomis trasomis:
Toronto – Varšuva – Vilnius
Toronto – Frankfurtas – Vilnius
Toronto – Viena – Vilnius
Toronto – Ciurichas – Vilnius

ALGIS MEDELIS

trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.

296 Queen Street West

Toronto, Ontario M5V 2A1

Tel. (416)593-0600 FAX 593-0604

LAISVOJE TĖVYNĖJE

GINNAZIJOS SUKAKTIS

Panevėžio mergaičių gimnazija 1932 m. susilaukė architektų V. Landsbergio-Zemkalnio su projektuoto pastato. Šiame pastate dabar vėl atkuriamas mergaičių gimnazija, turinti jau dešimtį savo klasių. Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija Panevėžio mergaičių gimnazijai patvirtino humanitarinės krypties planą, į jį įtraukdama choreografijos, muzikos, etikos, teatro ir krašto istorijos pamokas, sustiprinant anglų kalbos mokymą. Š. m. spalio 10 d. bus paminėtas šios gimnazijos šešiasdešimtmetis. Šia proga bus išleista knyga "Panevėžio mergaičių gimnazija", jai sutelkus buvusių mokytojų ir moksleivių atsiminimus. Mergaičių gimnazijos auklėtinės, išsiskleidžiusios po visą pasaulį, prasidės išjungti į šį leidinį ir atvykti Panevėžį į šešiasdešimtmečio sukakties minėjimą š. m. spalio 10 d. Papildoma informacija gaunama šiuo adresu: Antroji vidurinė mokykla, Smėlynės 29, Panevėžys 5319, Lithuania.

"GELEŽINIS VILKAS"

Aukščiausiosios tarnybos pirm. Vytautas Landsbergis specialiu įsaku "Geležinio vilko" vardą suteikė Lietuvos kariuomenės lauko brigadai. Tūkstantis "Geležinio vilko" brigados kariūnų, Vilniui atvykusių iš Kauno, Šiaulių ir Panevėžio batalionų, prisiekė ištikimybę Tėvynei. Priešakiai davusius kariūnus pasveikino aukščiausiosios tarnybos pirm. V. Landsbergis, krašto apsaugos ministras I. Butkevičius ir lauko kariuomenės "Geležinio vilko" brigados karo kapelionas kun. A. Svarinskas. Trumpalių, Vartelių, Liubavos Lietuvos-Lenkijos pasienio užkardose sargybon išjungė Lietuvos kariūnai, kuriems dabar Rusijos kariai leidžia įeiti į savo užkardų kareivines pasienyje. Įsijungimui vadovavo "Geležinio vilko" lauko kariuomenės brigados viršininkas Č. Jezerskas. Užkardose kartu su rusais įsikūrė ir "Geležinio vilko" brigados, greitos pasienio apsaugos tarnybos kariai. Jie dabar jau saugo 104 km ilgio Lietuvos-Lenkijos pasienį. Nuolatinius patrulius vyksta pėsčiomis. Tik rytais rusų kariuomenės mechanikai patikrina pasienio signalizaciją.

LAUKIA PAGALBOS

Jaunimo bendrijos "Lituanica" ekspedicija lankėsi Omske ir Krasnojarske. Ekspedicijoje dalyvavęs istorikas V. Strolia "Lietuvos ryto" atstovams pasakojo, kad naujajai Omskai 1940-53 m. statė 300 000 politinių kalinų. Dabar Omsko srityje yra apie 600 lietuvių, 3 000 latvių ir 4 000 estų. Krasnojarsko krašte tebegyvena apie 2 300 lietuvių. Pačiame Krasnojarske jų yra 480. "Lituanicos" ekspedicijos nariai, susitikę su vietiniais lietuvių, padėjo įsteigti Omsko ir Krasnojarsko lietuvių bendrijas. Omsko bendrija vadovaus J. Poškus, Krasnojarsko – Z. Prieskenis. Krasnojarsko krašto meno ir kultūros valdyba nori užmegzti ryšius su Lietuvos menininkais. Jai taipgi reikia

kia mokytojos iš Lietuvos, norinčios Krasnojarsko lietuvių mokyti gimtosios kalbos. Valdyba pasirūpintų mokytojos apgyvendinimu. Sibiro lietuviams taipgi reikia ir kunigo iš Lietuvos. Jie liko be kunigo, kai iš Novosibirsko buvo atšauktas ten ketverius metus dirbęs kun. Saulius Bytautas. "Lituanicos" atstovai šią vasarą aplankys Irkutsko ir Čitos lietuvių.

DINGUSIOS KAPEIKOS

Lietuvoje vis labiau trūksta ne tik sovietinių rublių, bet ir kapeikų smulkesnei gražai. Lietuvos banko Panevėžio skyrius, apyvartoti išleisdavęs maišus kapeikų, atgaudavo tik menkus likučius. Atrodo, išradę specialiantai rado pelningesnę paskirtį metalinėms kapeikoms. Dabar nukaltų kapeikų monetų bankai nebeįrašo. Apyvartoti baigia iškelti paskutinius atsargos, surinktos iš automatiniai viešųjų telefonų. Nekant-raujant laukiama ne tik litų, bet ir centų.

KURO SAUGYKLOS

Apie naujas Ignalinos atominėje elektrinėje panaudoto branduolinio kuro saugyklos birželio 5 d. laidoje rašo "Lietuvos rytas", remdamasis energetikos ministerio Leono Ašmanto pranešimu. Pirmojo energetinio bloko panaudoto kuro saugykla bus užpildyta 1994 m., antrojo bloko – 1995 m. Tad jau dabar reikia susirūpinti naujomis panaudoto branduolinio kuro saugyklomis, kad nereikėtų sustabdyti Ignalinos atominės elektrinės. Anksčiau buvo planuota radioaktyvias atliekas ir panaudotą kurą išvežti buvusio Sovietų Sąjungos. Rusijos vyriausybė dabar atsakė tokią kurą priimti iš kitų valstybių. Lietuvos vyriausybė jau leido pradėti paruošiamuosius panaudoto branduolinio kuro naujų saugyklų statybos darbus Ignalinos elektrinėje. Provisorinį projektą yra paruošusi ta pati St. Peterburgo institucija, pagal kurios planus buvo pastatyta ir Ignalinos atominė elektrinė. Lietuvos vyriausybė nori, kad saugyklų projektus patikrintų ir įvertintų su jais nesusietą užsienio specialistai. Sutikimas esąs gautas iš Prancūzijos bendrovės "Cogema".

LAIKAS IR PINIGAI

Naujų saugyklų statybai reikėtų apie dviejų milijonų dabartinių rublių. Statyba truktų trejetą metų. Tad galutinį sprendimą panaudoto branduolinio kuro saugyklų klausimu reiktų padaryti ir statybą pradėti dar šiais metais. Pranešimą "Lietuvos rytas" baigia pastaba: "Numatoma pastatyti dvi saugyklas. Vadinamoji 'šlapia' saugykla turėtų talpinti 260 panaudotų kapsulių, o 'sausą' aptarnautų du energetinius blokus ir tarnautų 30 metų. Tačiau abi saugyklos būtų laikinos ir neišspręstų radioaktyvių atliekų laidojimo problemos". Lietuvos dabar laukia naujos problemos Sovietų Sąjungos suplanuotoje ir pastatytoje Ignalinos atominėje elektrinėje, neturinėjoje užtikrinto saugumo. Deja, ji tebėra pagrindinis elektros šaltinis Lietuvos ūkyje. V. Kst.

Devintinių procesijoje Vokietijos Miunchene lietuvių grupė su savo vėliava

Winnipeg, Manitoba

1992 M. AUKOS VASARIO 16 GIMNAZIJAI: \$25 – E. Kalasauskas, V. Zavedskas; \$20 – prel. J. Bertasius, A. Balčiūnienė, E. Bugailiškis, J. Bežys, E. Fedaras, J. Grabys, A. Kuncaitis, A. Razma, J. Rauba, V. Januška, M. Šarauskas, J. Timmerman; \$5 – A. Kilikiavičienė, J. Mikalauskienė, L. Bartnikas. Viso – \$305.

Dėkojame už aukas.

T. Timmermanienė,
127 būrelio vadovė

London, Ontario

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ prisiminimas, kad ir kukliai, paminėtas birželio 14 d. Šiluvos Marijos šventovėje Mišių metu, klebono kun. K. Kaknevičiaus pritaikytų pamokslui ir "Pašvaistės" choro tai progai skirtomis giesmėmis, vargonais padirbt specialiai kviečiam ir sutikusiam šia proga chorui padėti muz. Audriui Petrašiūniui, jn. Per pastutinius kelerius metus minint šią sukaktį be choro dalyvavimo, tyloje, šis harmoningas giesmių skambesys buvo maloni staigmena maldininkams. Deja, šį kartą jų tebuvo tik saulelė. ... Randaime laiko ir pateisiname jo panaudojimą visai ir viskam, tik ne savo artimųjų, tautiečių, tapusių sovietų aukomis, nuosirdžiam prisiminimui.

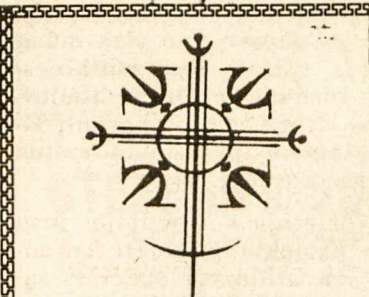
Tą pačią dieną, 1.30 v.p.p. Trejybės liuteronij šventovėje Baltiečių federacijos Londono skyrius latvių pamaldomis, dalyvaujant lietuvių ir estų atstovams su vėliavomis, latvių ir anglų kalbomis minėjo šią liūdnią sukaktį. Ir čia dalyvavo tik saulelė Londono atliekų. Federacijos vardu latvis Krebe perskaitė laišką Kanados vyriausybei, kuriame prašoma ją įtaigoti spausti prez. B. Jelciną kariuomenės dalinių iš Baltijos kraštų greito išvedimo reikalu. Prašė ir visus rašyti panašius laiškus. Liauteronij buvo sugiedoti himnai. Liuteronij kunigaiv vargonininką parūpino latvių rengėjai. K.

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjų ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai.

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankančiams Kanadoje duodame sveikatos draudimą. Pristatome įsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Lougheed & Barnard šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"
Sudbury, Ontario

Atgijus "Baltija" vėl banguoja

Sėkmingas pirmasis jos koncertas "Joninės prie Baltijos"

"Joninės prie Baltijos", atsiūkusio Ontario Londono "Baltijos" tautinių šokių ansamblio koncertas, vakarienis ir šokių vakaras 1992 m. birželio 20 d. buvo labai sėkmingas. Savųjų jėgų įvertinimas ir tautiškumo išsivijimo išlaikymas ar jų stoka, negaunant ta kryptimi paramos jau iš laisvo krašto, labai ryškiai matosi mažoje lietuvių kolonijoje. Vien tik koncerto ir vakarienis paruošimas reikalauja intensyvių pastangų.

Tokių pastangų pradžia – tai Rasos Lukoševičiūtės-Kurienės iniciatyva "Baltijos" ansamblio atkūrimas rengiantis dalyvauti IX tautinių šokių šventėje Čikagoje su mažųjų ir veteranų grupėmis. Mažutėje kolonijoje vien tik kultūrinio vieneto atsikūrimas tokiu žymiu mastu Trumpame įvade į koncertą Rasa Kurienė prisiminė "Baltijos" ansamblio ilgalaičius vedėjus a.a. Mirą Chainauską ir Daną Chainauskienę, ir paminėjo šiais metais sueinantį "Baltiją" dvidešimtpenketmetį nuo jos oficialaus "krikšto" 1967 m. Koncertas buvo dedikuotas a.a. M. Chainausko prisiminimui.

Puosniai juostomis, balionais (pustiniai?) ir geleimis papuoštoje salėje jaunėji ir veteranai už "Uolinderi" net sulaukė prašymo pakartoti. Didžiausią įspūdį paliko L. Eimanto šeštadieninės mokyklos auklėtinių šokiai.

Po šiltai priimto koncerto D. Chainauskienė, paprašyta įver-

tinimo "pažymėjimo", gražiu trumpu, entuziastingu žodžiu įvertino naujos vedėjos Kurienės šokėjų nuostabiai trumpu laiku pasiektus rezultatus, palinkėdama savo ir dalyvių vardu "Baltijai" geriausios kelionės ir sėkmės šventę. Ji baigė velionies Miro dažnai kartotą posakiu: "Mūsų šokiai, mūsų dainos išsiviję, tau tėvyne, Lietuva" (dar kai jos laisvė buvo ilgos nežinios tamsybėse).

Grojančią švelnią muziką, dalyviai ir šokėjai vaišinosi gausiais vakarienis skanėstais ir džiaugėsi vertingais bei gausiais loterijos laimikiais.

Nors koncerto-vakarienis ir šokių eiga buvo išskili, vykusiai surengta, dalyvių nebuvo gausu net ir mažos kolonijos mastu. Paprastesniuose iš Lietuvos atvykusių mėgėjų pasirodymuose kur kas būdavo daugiau dalyvių. Tikėtasi buvusį "Baltijos" ir "Sugrįžki jaunyste" narių gausesnį atsilankymą. Deja, jų buvo tik keletas. Praeitį pereitį užmirštame, o į ateitį žiūrime siauru tunelinio žvilgsniu. Nekreipdami dėmesio į lietuviškumo išlaikymą savo tarpe išsiviję, mažosios lietuviškos salos užsikasime vien aklu Lietuvos nenustovėjusių reikalų rėmimu, užmiršdami savo reikalus, kuriems paramos iš kitur negausu. K.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška ir įra
knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (416) 625-2412

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.

Giminių pervežimas iš Montrealio Mirabel orausčio į Torontą ir atgal.

- Dovanų siuntos pristatomos per mėnesį tiesiai į gavėjo rankas lėktuvais per Rygą. Jokio maito. Nauji ar vartoti drabužiai, maistas ir kt. \$4.99 už 1 kg.
- Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant STERLING AIRWAYS – Toronto-Kopenhaga-Vilnius...\$1110 įskaitant mokesčius LOT CHARTER – Toronto-Varsūva-Vilnius.....\$939 įskaitant mokesčius (kaina priklauso nuo sezono, be nakvynės Varšuvoje)
- 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojus – \$1 dienai
- Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
- Automobilių pristatymas laivais Paslaugos perkant nebrangius vartotus automobilius
- Naujų "Bielarus" traktorių, naujų automobilių "Lada" pristatymas Mūsų adresas: 257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1 Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.5%
santaukas 3.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 3%
90 dienų indėlius 5.25%
1 m. term. indėlius 6.25%
1 m. term. ind. mėn. pal. .. 5.75%
3 m. term. indėlius 7.25%
RRSP ir RRIF (pensijos).....3.5%
RRSP ir RRIF 1 m. 6.25%
RRSP ind. 3 m. 7.25%
Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 13%
nekl. turto pask. 1 m. 7.5%
nekl. turto pask. 3 m. 9%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką
dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB Bostono apylinkės išrinktą naują valdybą sudarė: pirm. Aidas Kupcinskas, ižd. Kazimieras Bačanskas, sekr. Liuda Žiaugrienė, nariai Brutenis Veitas, Leonas Bernotas, Daiva Veitaitė-Neindhardt, Marius Žiaugra ir Arūnas Kleinas.

Vienuolika jaunų pranciškonų iš Kretingos atvyko į naująją Kennebunkporte. Svečiai pirmiausia susipažino su lietuvių pranciškonų vienuolynu Bruklayne, Kultūros židiniu, Adomo Galdiko dailės galerija, savaitraščio "Darbininkas" redakcija ir spaustuve. Anksčiau iš Kretingos naujokynan Kennebunkporte jau yra atvykę du jauni pranciškoniai. Kretingoje pranciškoniai dar neturi patalpų naujokynui, kuriam naujieji nariai galėtų pasirosti vienuoliniam gyvenimui. Tad jie dabar vieneriems metams bus siunčiami išsiviję lietuvių pranciškonų sodybon Kennebunkporte, turinčiom naujokynui tinkamas patalpas ir aplinką. Po metų jie grįš Lietuvon ir pradės studijas Kauno kunigų seminarijoje, gyvendami Žalajame kalne jau statomo savo vienuolyno patalpose.

Kunigystės keturiasdešimtmetį padėkos Mišiomis gegužės 24 d. paminėjo Šv. M. Marijos gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas Čikagos Marquette Parke. Sukaktuvinių Mišių metu skambėjo "Veni Creator", W. A. Mozarto "Gloria" bei kitos giesmės, atliktos muz. Antano Lino diriguojamo parapijos choro su solistėmis Margarita Momkiene ir Genovaitė Maželienė, vargonais palydėtos muz. Ričardo Soko. Sukaktuvininkas pamokslė parapijiečiams atskleidė dalį savo gyvenimo nuotrupų. Kunigu jį ir būrį kitų klebė 1952 m. gegužės 1 d. įšventino kardinolas Samuel Stritch, stebint iš visų JAV suvažiavusiems giminėms. Sukaktuvininką po pamaldų pasveikino ir jam "Ilgiausių metų" sugiedoję pilna salė parapijiečiai.

Australija

Motinos dienos minėjimas Sidnii lietuvių gegužės 3 d. susirinko lietuvių namuose. Minėjimo rūpinosi ALB Sidnio apylinkės valdyba su savo pirm. A. Kramiliumi ir lituanistinė savaitgalio mokyklėlė, kuriai dabar vadovauja iš Lietuvos atvykęs Jadvyga Masiokienė. Minėjimą įvadiniu žodžiu pradėjo iškilniausia abiturientė Rasa Venclovaite. Paskaitą apie motinas skaitė Giedra Budienė, viešnia iš Vilniaus. Dainavo, eilėraščius deklamavo mokiniai ir Justino Anskaus vadovaujamas jaunimo ansamblis. Visi ypaci džiaugėsi abituriente R. Venclovaite, 99,6 rezultatu išlaikiusia abiturientę egzaminus ir įsijungusia į geriausių NSW valstijos abiturientų eiles. Jiems garbės žymesnis įteikė valstijos premjeras Nick Greiner Sidnio operos rūmuose.

Urugvajus

Lietuvių kultūros draugijos naujos valdybos rinkimuose Montevideo mieste balsavo tik didesnė pusė narių. Ten jų yra 140, o balsavimas kovo 8 d. įsijungė 75. Balsuojančių laukė du pareigomis pasiskirsčiusių kandidatų sąrašai. Rinkimus tužino balsų dauguma laimėjo pirmojo sąrašo kandidatai. Kultūros draugijos naująją valdybą sudarė: pirm. Lida Petrasaus-

Olivera, vicepirm. Antanas Zupka, I sekr. Karina Platakis, II sekr. Laima Debesis, I ižd. Potihiti Dendrinis, II ižd. Edvardo Modzelewski, valdybos narė Mabel Voidolavičius, kandidatai – Marta Cabrera, Harry Sauerhagen, Pranas Baliukonis, Elisa Klimas ir Birutė Mačanskas. Revizijos komisijon įsijungė Guido Mačanskas, Rožė Vitkauskienė, Antanas Gudynas ir Bronius Staponis. Naujoji valdyba, pradėdama darbą, balandžio 5 d. surengė atsisveikinimo pietus senajai valdybai.

Vokietija

Iškilminga buvo šiemetinė Kaziuko mugė, kovo 7 d. skautų surengta Vasario 16 gimnazijoje. Mat jon buvo atvykę lietuviškosios skautijos vadovai iš Anglijos: LSS Europos rajono vyr. skautininkas Jaras Alkis, brolijos atstovas vyr. skautininkas Juozas Maslauskas, seserijos atstovė skautininkė Vida Gasperienė ir ryšininkas su anglais skautais Vincentas O'Brien. Šventė pradėta Vasario 16 gimnazijos "Aušros" tunto skautų sueiga, pravesta tuntininko Petro Verselio. Mintimis apie Lietuvos globėją šv. Kazimierą dalijosi Patricia Jušinskaitė, raginusiu sueigos dalyvių puoselėti jo dorybes. Skautus sveikino iškilmingon sueigon atvykusieji svečiai. Buvo perskaitytas Lietuvos skautų brolijos vyr. skautininko Gedimino Deveikio laiškas. Inž. Jonas K. Valiūnas 1971 m. jubiliejinėje skautų stovykloje Schwetzingene gautą meniška lazda atidavė saugoti "Aušros" tuntui. Hiutenfeldo kapinėse kun. Ričardas Repšys, MIC, ir kun. Jonas Dėdinas pašventino Vasario 16 gimnazijos buvusio veikėjo ir skautų vadovo Antano Verselio antkapį. Apie velionies darbus kalbėjo abu kunigai ir R. Tesnau. Dailiviai sugiedoję "Marija, Marija".

Lenkija

Jonas Želepienis primena "Aušros" skaitytojams, kad Dariaus ir Girėno paminklo bei nedidelio muziejaus priežiūra ir ekskursijų priėmimu rūpinasi Lenkijos lietuvių draugijos Šėcino skyrius. Nuo birželio 1 d. iki rugsėjo 30 d. sekmdieniais ir šeštadieniais ten budi šio skyriaus atstovai. J. Želepieniui didžiausią rūpestį kelia Lietuvos statybininkų pastatytas gražaus muziejaus namelio stogas. Jam buvo numatyta trijų sluoksnių danga, o panaudoti tik du nedidžiavintų lentų sluoksniai. Matyt, dėl to muziejaus namelio stogas praleidžia vandenį. Pasak J. Želepienio, jį būtų geriau pakeisti skardiniu, nors tai kainuotų apie 12 milijonų zlotų. Su tokia mintimi nesutinka muziejaus namelio statytojai. Skarda netinka medinio namelio architektūrai. Namelio stogui pertvarkyti Lietuvoje buvo sudaryta speciali komisija. Jon ryšininku įjungtas ir J. Želepienis. Komisija nutarė savo lėšomis perdengti Dariaus ir Girėno muziejaus namelio stogą. Komisijai priklausanči Vytauto Didžiojo karo muziejaus Dariaus ir Girėno skyriaus vedėja Dalia Vosylienė dabar pranešė J. Želepieniui, kad dėl pablogėjusių gyvenimo sąlygų Lietuvoje neįmanoma suteikti lėšų. Komisija stogui perdengti turi tik tūkstantio rublių pažadą, gautą iš Lietuvos kultūros fondo Kauno skyriaus pirm. Stepo Gečo.

Susipažinkime iš arčiau su Baltijos šalimis pasinaudodami

EDERSEN world tours

savaitiniais skrydžiais iš TORONTO į
VILNIŲ, LIETUVĄ –
centrinę Baltijos kraštų dalį, jungiančią
Taliją, Rygą, Lvovą/Ivano-Frankovską.

Ypatinga pasiūla

Naujovė – B 757 tiesioginis skrydis Kaina nuo \$1149 + mokesčiai

(šią kainą įeina vienos nakties nakvynė bei pusryčiai Kopenhagoje ir nemokamas įėjimas į pasaulinio garso TIVOLI)

STERLING AIRWAYS / LITHUANIAN AIRLINES

Vasaros metu savaitiniai skrydžiai –
iš Kalgario ir Vankuverio.

Informacijų reikalau skambinti
tel. (416) 882-5470.

Dėl rezervacijų kreipkitės į savo kelionių agentūras.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelės gintaro išdirbinių pasirinkimas.

KAIRYS Siuntiniai į Baltijos kraštus
BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Tel. (416) 643-3334
FAX (416) 664-6097

PRISTATOM JŪSŲ PAČIŲ SUDARYTUS SIUNTINIUS Į NAMUS GAVĖJUI, KURIAM NEREIKIA PRIMOKĖTI.

- \$3.50 už kg laivu, per 8-10 sav. nuo išsiuntimo.
- \$5.90 už kg lėktuvu, per 2-3 sav. nuo išsiuntimo.
- Mažiausia siunta – \$15, maksimumo nėra.
- Siuntiniuose gali būti naujų ir vartotų drabužių, batų, patalynės, asmeninių bei namų ruošos reikmenų, maisto ir vaistų.
- Sudarom įvairius maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Pristatom pinigų į rankas jūsų giminėm Lietuvoje.
- Skambinti 9 v.r. – 8 v.v.; pristatyti – 10 v.r. – 6 v.v.;
- Šeštadieniais – 10 v.r. – 3 v.p.p.

Iš anksto susitarus priimsime visada.

Už mažą užmokesį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

Taip buvo įsteigta bendrovė

A. J. DUDARAVIČIUS

Važiavau į gimtinę Lietuvoje ne vien tik su giminėmis susitikti. Turėjau idėją organizuoti ir pradėti gamybą naujų ir senų elektroninių reikmenų, kad jie duotų darbo bei pelno ir prisidėtų prie atgimstančios Lietuvos ūkio pakėlimo.

Vilniuje gana greitai susiradau žmones, pritarančius mano sumanymams. Svarbu buvo su jais aptarti, kokį kelią pasirinkti.

— Geriausios mintys ateina, kai smarkiai pasikaitini, — pasakė man elektronikos specialistai — Adolfas Stramkauskas ir Evaldas Krivaitis. Važiuojam į pirtį!

Susėdę į mažą autobusiuką nurydame 60 km nuo Vilniaus už Trakų prie Ilgio ežero į tarnautojų poilsio vietą "Eglė". Tai graži gamtos vieta, kurią, tikiuosi, ateinančiais metais bus leista pasinaudoti Š. Amerikos "Neris Inc." akcininkams. Nuvykę randame gerai iškūrentą pirtelę su dušais, didoka valgykla ir baseinu.

Pasikaitinę, išsiplakę beržinėm vantom ir pasijutom lengvučiai lyg angelukai. Tada, pleškant židiniui, prie stalo ir šašlikų pradėjome toliau gilvinti idėjas: gaminti Lietuvoje aukštos kokybės elektronines rašomasias mašinėles. Jos turėtų būti su atminties bloku, žodynu ir lengvai keičiamu raidynu. Tada būtų galima rašyti su ta pačia mašinėle įvairiomis kalbomis, ir gaminsys turėtų gerą paklausą tiek Rytų tiek Vakarų Europoje. Žinoma, ta technika jau yra išvystyta Vakarų pasaulyje, bet nenaudojama, nes nėra paklausos. Be to, toks vienas gaminsys atstotų dabar rinkojam esančius kompiuterius ir pavienius firmų vieno raidyno mašinėles.

Lietuvoje esanti skaitėvių technikos pramonė turi sumanių inžinierių, gerų darbininkų, tačiau trūksta šiuolaikinių įrengimų ir kapitalo jiems išgyti. Po keleto tokių susitikimų, išnagrinėjus visas klūpas, buvo prieita išvada: steigti bendrą Lietuvos-Kanados bendrovę "NERIS INC." Jos steigėjais tapo Kauno įmonė "Leta" (direktorius Arnol-

das Trakimavičius), Vilniaus orgtechnikos konstravimo biuras (direktorius Adolfas Stramkauskas), angliško žurnalo "The Economist of Lithuania" redaktorius Povilas-Sigitas Krivickas, jaunas diplomatas Ainis Razma ir Algimantas J. Dudaravičius, verslininkas iš Edmontono. Be minėtų steigėjų į bendrovės valdybą dar buvo pasiūlyti šie asmenys: inžinieriai konstruktoriai — Evaldas Krivaitis ir Zigmas Maksimovas, ekonomistai — Saulius Patkauskas ir Vaclovas Šleinita. Man buvo pasiūlytos bendrovės prezidento pareigos.

Visi steigėjai inėšė ir pasižadėjo sutelkti sutartąsias įstatinio kapitalo dalis. Prastidėjo akcijų pardavimas Lietuvoje.

Kviečiu šią naują bendrovę paremti akcijų įsigijimu mūsų tautiečius Lietuvoje, kad jie galėtų savo sumanumų ir darbų (planuojama 400 darbininkų įmonė) galeitų įsitvirtinti ekonomiškai. Vienos akcijos kaina tik \$5.00. Jos pardavinėjamos 100 blokų vienetais.

Prisimenu tėvelius, linksmai pasakojusius apie senoviską vaidinimą "Amerika pirtyje", kaip paprasti kaimiečiai iš troško atvažiuoti į Ameriką. Juos dažnai bandydavo apmulkinti visokie pinigų viliotojai. Ak, kaip keičiasi rūbai margo svieto! Dabar užsienio lietuviai keliauja į nepriklausomybę atstaciųsias tėvynę, kuriai būtina kuo greičiau sukurti modernią laisvą ekonomiją. Todėl aš su savo nuosirdžiais bičiuliais įsteigėm bendrovę... pirtyje.

Lietuvoje lankydamasis stebėjau per 60 valstybių žmonių su pažadais padėti. Bet didžiojoje tai tik techniška parama. Pinigai pasilieka to davėjo krašto ekonomijoje. Dabartinėje situacijoje mūsų parama Lietuvai yra labai reikalinga. Tokio pobūdžio parama pabrėžia pasitikėjimą tautiečių sugebėjimais ir jų tikėjimą ateitimi.

Mano adresas: "Lithcan Neris Investments Inc.", 10726-107 St., Edmonton, Alberta, Canada T5H 2Z1. Tel. (403) 426-7080.

Lietuvos lėktuvas, skraidinantis keleivius iš Kopenhagos ir kitų orausių į Vilnių

Nuotr. St. Prakapo

Vaizdai ir žmonės po 49 metų

Patyriau, kad išeivijoje skleidžiama daug visai nepagrįstų gandų apie gyvenimą Lietuvoje

Kai pagaliau "Sterling Airways" bendrovės "Boeing 727" atspilė nuo žemės iš Pearson International orausio Maltone, mano svajonės į laisvą Lietuvą jau pildėsi. Pasiekus 11 km aukštį ir 860 km greitį, galvoje pynėsi girdėti pasakojimai, esą Vilniuje pasitikis galybės giminių, ištiesė rankas prašydami dolerių... už kiekvieno kampo tupės vagys... nebus ko valgyti... "Sterling" bendrovės lėktuve mažai vietos sėdėti, visą kelią kratys lyg pasiruošęs subyrėti... Aš tuo netikėjau ir, kaip vėliau pamaniau, tai buvo nesąmonės.

Lėktuvas labai puikiai ir lygiai skrido virš Atlanto, ir per 5 val. pasiekėme Islandiją, kur nusileidome prisipilti kuro Reykjaviko orauostyje. Visi turėjome išeiti valandai. Galėjome puikiai pastate palandžioti po krautaves. Kainos palyginti žemos, ypač alkoholiniams gėrimams. Pakilus iš Islandijos dar teko nusileisti prieš Kopenhagą, tačiau tik 15 min. ir vėl skridome Kopenhagos link.

Kopenhagoje mus paėmė "Lithuanian Airlines Boeing 737". Čia mus pasitiko lietuvaitės patarnautojos. Tikrai buvo puikus jausmas po tiek metų matyti tautiečių valdomą ir aptarnaujamą keleivinį lėktuvą. Nors skridimo laikas tik 1,5 val., tačiau mums davė gana puikius pietus ir taip pat nemokamai išgerti lietuviško alaus ar vyno. Gavome naujausius lietuviškus laikraščius.

Nors nesitikėjau, kad kas pasitikis Vilniuje, nes buvo man pakeistas atvykimo laikas, tačiau brolis nujautė, kad galiu atskristi anksčiau, ir jis su man seserimi bei kitais laukė manęs. Gana greitai atėjo la-gaminai. Lietuvos muitininkai neklausė, ką atsivežėme. Lietuvos kareivėliai, po du sėdėdami prie išėjimo, tik į Kanados pasą užspaudė antspaudą ir jokios vizos nereikalavo iš manęs.

Pirmiausia nuvykau į brolio ūkį kaime. Jis jau atgavo savo žemę ir gana neblogai įsikūręs. Turi net 6 melžiamas karves ir kt.

Kiti giminių laukė manęs atskrendant 6 v.v. Nesulaukę suvažiuo pas mano brolių, kur jau mane ir atrado. Dauguma giminių jau buvo gimę man ne-

sant Lietuvoje. Taigi teko susipažinti pirmą kartą. Per 3 savaites teko labai daug kur važinėti mano giminių dėka. Jie su malonumu stengėsi man aprodyti gražiausias Lietuvos vietas. Teko buvoti Palangoje, Klaipėdoje, Merkinėje, Alytuje, Marijampolėje, Birštone, Lazdijuose, Gudijos pasienyje, kur man, kaip kaniadiėiui leido padaryti pasienio punkto nuotrauką.

Teko turėti Alytaus televizijoj "interview". Aplankiau Antakalnio kapines, kur palaidoti žuvę sausio 13 Vilniuje už Lietuvos nepriklausomybę. Vilniuje gavau naują Lietuvos piliečio pasą, kuris galioja 20 metų. Kainavo 40 rublių arba 30 kanadiškų centų.

Važiuojantiems į Lietuvą nereikėtų klausyti jokių klaidinančių gandų. Lietuvoje, pagal žmonių skaičių, yra daug laukų vagysčių negu Kanadoje. Skrisdami "Sterling" b-vės lėktuvu ne tik sutaupysite pinigų, bet ir pagelbėsite Lietuvos orlinijai. Lietuvos žmonės moka daug geriau ir maloniau priimti svečius, negu mes Kanadoje. Valgyti visi turi, nors kainos nežemos.

Ką vežtis į Lietuvą? Geriausia — pinigus, gal dar aspirino

ar kavos. Lietuvos muitininkai išvažiuojančių visai netikrina, neatidarė nė vieno lagamino, tik paklausė, ar neturime ypatingai vertingų meno paveikslų.

Nors mano lagaminas per daug svėrė, tačiau pareigūnės praleido nieko nesakydamos. Spaujoje teko skaityti, kad lietuviai muitininkai elgiais blogiau už nacius. Tai grynas melas.

Pastebėjau Lietuvoje, kad dar veikia buvusios sovietinės Lietuvos įstatymai, nors jau daug ir naujų įstatymų išleista. Buvo bijota, kad daug laukų liks neapsėty. To neteko patibėti. Atrodo, kad visi laukai buvo išdirbti ir pasėti, ypač Dzūkijoje, Suvalkijoje ir Žemaitijoje.

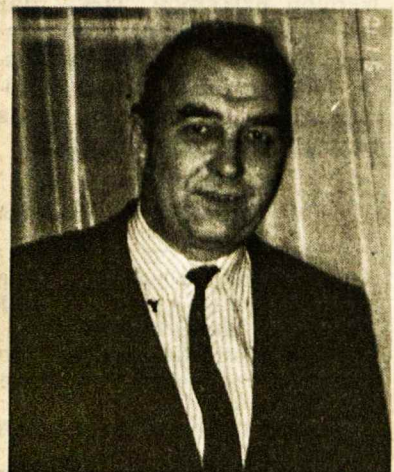
Lietuva — puikus ir gražus kraštas, kur jos žmonės labai vaišingi ir malonūs. Dabar ten didelės galimybės investuoti, steigti verslus Lietuvoje, kol mūsų doleris labai vertinamas.

Ar po tiek daug metų atradau ką nors panašaus, kaip buvau anuomet palikęs? Deja, beveik nieko! Visi takai jau apžėlę, kuriais kadaise vaikščiojau, tačiau buvo labai malonu apsilankyti ir prisiminti savo paliktas jaunystės dienas.

Taip atrodo dabartiniai Lietuvos kariai, einantys įvairias krašto apsaugos pareigas

Nuotr. St. Prakapo

ARNOLDAS TRAKIMAVIČIUS, "LETA" valstybinės įmonės direktorius, naujai įsteigtos akcinės bendrovės "NERIS INC." vicepirmininkas

ADOLFAS STRAMKAUSKAS, "Orgtechnika Special Design Bureau" direktorius, naujai įsteigtos "NERIS INC." akcinės bendrovės vicepirmininkas

Canada Consumer and Corporate Affairs Canada

Consommation et Corporations Canada

Certificate of Incorporation

Canada Business Corporations Act

Certificat de constitution

Loi régissant les sociétés par actions de régime fédéral

Lithcan Neris Investments Inc.

282404-3

Name of Corporation - Dénomination de la société

Number - Numéro

I hereby certify that the above-mentioned Corporation, the Articles of Incorporation of which are attached, was incorporated under the Canada Business Corporations Act.

Je certifie par les présentes que la société mentionnée ci-haut, dont les statuts constitutifs sont joints, a été constituée en société en vertu de la Loi régissant les sociétés par actions de régime fédéral.

Le directeur

Laure M. Collins

Director

June 8, 1992/le 8 Juin 1992

Date of Incorporation - Date de constitution

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Baranuskaitė-Bates

Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835

• Patarnauja lietuvių kalba.

• Nemokamas namų įvertinimas.

2254 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1N6

Pirkite namus geresnei savo atečiai

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)

615 Main Street East

HAMILTON, Ontario

Telefonas: 528-6303

195 King Street West

DUNDAS, Ontario

Telefonas: 627-7459

Laidotuvių namai
ir koplyčia

Sofijos palydovas - kurortas Bankia

Dr. VYTAUTAS MEŠKA

Kurortinis miestelis Bankia yra 17 km į vakarus nuo Bulgarijos sostinės Sofijos. Juokais sakoma, kad Bankia — pati didžiausia Sofijos įžymybė. Čia yra dalis tiesos, nes Bankia — ypatingai ramus, gražiai sutvarkytas, turtingas kurortinis įrenginiais, paskendęs puošnių medžių žalumynuose miestelis, skirtas turizmui, poilsiui, gydymui ir sveikatos atstatymui. O tai svarbus ne tik medicinos, bet ir socialinis uždavinys. Neatsitiktinai Bulgarijos herbe atvaizduoti du Sofijai būdingi simboliai — Vitošo kalnų masyvas ir mineralinio vandens šaltiniai.

Kurorto pavadinimas "Bankia" reiškia vietovę su mineralinio vandens baseinu, kuriame gydymo tikslais maudosi žmonės.

Bankia — balneoterapinis-klimatinis kurortas. Jame daugiausia gydomas širdies-kraujagyslių sistemos ligos ir neurozės. Kaip žinia, šiomis ligomis sergančiųjų visame pasaulyje nuolat daugėja. Jeigu mūsų planetoje kasdien miršta apie 100.000 žmonių, tai didžiausia jų dalis — dėl išimėnės ligos. Psichikos perkrovinimas, laiko stoka, psichoemociniai sankirčiai sukelia mūsų amžiui būdingą ligą — neurozę. Pasaulinės sveikatos organizacijos duomenimis, per pastaruosius 65 metus sergamumas įvairiomis neurozėmis padidėjo net 24 kartus. Taigi širdies ligų ir įvairių funkcinių centrinių nervų sistemos sutrikimų — neurozių gydymas ir šių ligonių kurortinė reabilitacija yra vienas svarbiausių šiuolaikinės medicinos problemų. Tam ypač tinka Sofijos palydovas — kurortas Bankia.

Stiprų poveikį sveiko ir sergančio žmogaus organizmui turi Bankia kurorto mikroklimatas. Jis ramina centrinę nervų sistemą, pagerina miegą ir nuotaiką, praturtina organizmą deguonimi. Pagal kurorto išsidėstymą Žemės sągalių at-

žvilgiu, oro masių judėjimo kryptis, augmenijos pobūdį ir oro jonizacijos laipsnį Bankia skirstoma į kelis mikrorajonus, kuriuose siūloma būti ligoniams, priklausomai nuo jų ligos pobūdžio, formos ir stadijos, individualių organizmo reaktyvumo ypatumų. Taigi Bankia kurorte klimato terapija taikoma itin moderniai — diferencijuotai.

Didžiulį gydomąjį poveikumą turi Bankia kurorto mineralinių šaltinių vandenys. Tai mažos mineralizacijos (4-5 gramai litre) hipoterminiai (36-37°C), hidrokarbonatiniai, sulfatiniai natrio vandenys. Juos geriant gydomas įvairios chroniškos virškinimo sistemos ligos, ypač lėtinis cholecistitas, cholangiohepatitas, pradinės stadijos hepatitas, lėtinis hiperacidinis gastritas, skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opaligė, kai kurios žarnyno ligos.

Be to, šis mineralinis vanduo yra naudojamas ir vonioms, kurios kartu su diferencijuota klimato terapija (oro voniomis, miegu verandoje bei prie atviro lango, dozuotais pasivaikščiėjimais), sportiniais žaidimais padeda gydat pradinės stadijos išimėnės širdies ir hipertonišę ligą, dinamiškus galvos smegenų kraujotakos sutrikimus, hipotonią, neurozes, vegetacinę distonią, įvairius organizmo neuroreguliacinių funkcijų sutrikimus. Gydymo rezultatai geri. 95% ligonių išvyksta iš kurorto pagerėję.

Bankia kurorto sanatorijoje yra 4000 lovų. Taip pat daugiau kaip 5000 lovų kurortinio sezono metu išnuomoja privatus asmenys. Kasmet Bankia kurorte gydyti ir poilsiauja maždaug 140.000 žmonių, tarp jų 4000 užsieniečių. Be to, kasmet Bankia kurortą aplanko 20.000 užsienio turistų. Todėl Sofijos palydovas — Bankia yra bulgarų pasididžiavimas, žymia dalimi prisidedas prie žmonių sveikatos stiprinimo ir jų amžiaus prailginimo.

Nemokamas
siuntinių paėmimas
iš jūsų namų

POLIMEX

PREKYBA • KELIONĖS •
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitas Baltijos valstybes
laivu ir lėktuvu — greitas pristatymas.

Mes esame patyrę siųsti ir tvarkyti siuntinius bei kargo į Rytų Europą, pradant nuo mažų siuntų iki konteinerio.

Žemiausios kainos Kanadoje

\$ 1.34 už svarą*

141 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2L2

Tel. (416) 537-7914

*Plius pristatymas į namus.

Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė
Patarnauja lietuvių kalba.
Burlingtono, Hamiltono ir Oakvilles apylinkėse.
Nemokamas namų įvertinimas

RE/MAX
Roseland Realty Ltd., Realtor
Independently Owned and Operated

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

"TERRA BALTICA"

Baltistikos studijų dienos Toronte II

Politinių, ekonominių, socialinių sričių atstovų mintys

B. STUNDŽIA

Baltistikos studijų draugijos pirm. prof. Tomas Venclova šiame suvažiavime pirmininko pareigas perdavė estui Toivo U. Raun, 1992 m. birželio 11-14 d.d. Tomis dienomis Toronto universitete svarstyta istorija, kalbų mokslas, literatūra, bibliografija, muzikologija, Baltijos kraštų persitvarkymas ekonomikoje, žemės ūkyje, medicinoje, teisėje, politikoje...

Dalyvaujančių sąraše, kurie turėjo daryti pranešimus, iš 200 pavardžių atrinkau tik apie 30 lietuviškų. Į sąrašą įeina ir Baltijos kraštų universitetų rektoriai, kurie, deja, ne visi galėjo atvykti. Taip pat ne visi atvyko, kurie turėjo daryti mokslinius pranešimus.

Vaikščiojant koridoriuose, ar laukiamajame Toronto universiteto Viktorijos pastate, per keturias dienas girdėjosi latviškai ir estiška kalbančiai ir tik kur ne kur lietuviškai. Atrodė, lyg ir nepatogu čia savo kalba prabilti.

Tai gal dėl to, kad Latvijoje ir, rodos, Estijoje prieš karą buvo vidurinės mokyklos su dėstomąja anglų kalba. Užtat dabar eilėje Š. Amerikos universitetų yra apstieji latvių ir estų profesoriai. Nedaug lietuvių tokias pareigas užima ir tai dažniausiai jau užjūryje išsimokslinę.

Teko išklaudyti keletą įdomių pranešimų, pakliūti į būrelį, kuriame šnekėjosi dr. K. Girnius, dr. A. Norvilas, ir prof. A. Štomas, be to, atskirai pasikalbėti su D. Giedrimiene, N. Kazlauskine ir A. Štoma.

K. Girnius — "Radio Free Europe", lietuviškos programos direktorius, nuolat lankosi Lietuvoje, pažįsta valdžios vyrus ir moteris, yra gerai informuotas. Jis savo pranešime apibūdino politinę būklę Lietuvoje.

Iš pradžių atrodė, kad Lietuvoje nieko netrūksta ramiai politinei veiklai. Dabar gi viskas sugriuvo. Pirmame Sąjūdyje buvo dvi srovės — Vilniaus nuosaikesnė ir Kauno

radikalesnė. Tų srovių vienybė buvo dirbtinė, ir tai išryškėjo po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Prasidėjo kovos dėl valdžios. K. Prunskienė buvo apkaltinta pataikavimu Rusijai ir turėjo atsisakyti: išryškėjo dideli politiniai nuomonių skirtumai tarp V. Landsbergio ir K. Prunskienės. Be to, V. Landsbergiui nepatiko jos savarankiškumas. Nebuvo aiškiai nustatytas valdžios pareigų pasiskirstymas tarp Aukščiausios tarybos ir vyriausybės. Nėra stiprių partijų, o esamos neturi savo aiškos linijos, ir jų nariai nesilaiko partinės drausmės. Buvusi stipri Demokratinė darbo partija prarado daug narių, daug įtakos ir palyginti laikosi ramiai. Ir būsimi seimo rinkimai nedaug ką pakeis. Blogiausia yra nepasitikėjimas bei įtarumas tarp valdžios žmonių ir KGB manija. Net ir V. Landsbergiui šis tas prikišama dėl KGB.

Dešinę padalijo AT į "mes" ir "jie" ir neranda su "jais" bendros kalbos. Daug ką lemia ir asmenybių kivičiai. V. Landsbergis pasidarė kietas, nesukalbamas ir nepasizymi gera nuovoka vidaus politikoje. Visi tie ginčai ir intrigos užnuodijo politinę veiklą.

Pasikalbėjime pertraukus metu K. Girnius užsiminė, kad prezidentinis referendumas buvo nevykęs, nes dauguma nesuprato jo esmės.

Anatole Lieven, žurnalo "Time", Londone darbuotojas, kilęs iš Latvijos įtakingų Baltijos baronų. Jis dėstė savo mintis apie transformaciją Lietuvoje.

Lietuvoje esą labai trūksta politinės kultūros. Tai labai atsiliepia politiniame gyvenime ir net ekonomikoje. 1920 m. politinis gyvenimas buvo ramesnis ir daugiau nuveikta — įvykdytos būtinos kraštui reformos. Krašto persitvarkymui kliudo biurokratija ir nevykimas pastovios valdžios. Faktiniai veikia sovietiniai įstatymai, todėl reikėtų turėti bent savą konstituciją.

Per buvusį referendumą žmonės nebūtinai norėjo ma-

Dr. VALDAS SAMONIS pirmininkauja Baltistikos studijų dienose Toronto universitete ekonominių mokslų sekcijoje

tyti V. Landsbergį prezidentu, nes yra ir kitų kandidatų tai vietai. Galvojimas, kad prezidentas galės įvesti tvarką, esąs propagandinis V. Landsbergio arklukas. Gal prezidentas išstumtų dalį komunistų, bet ką jis jų vietoje pastatytų? Užsienyje gi baiminamasi, kad Lietuvoje neišgalėtų diktatūra.

Sąjūdis jau nebe tas, tačiau dedasi kalbas tautos vardu, sakydamas, kad jis, o ne AT atstovai naudingi tautai. AT atstovai per visokius kivirčius irgi prarado pasitikėjimą tautoje. Su laiku, užaugus naujai kartai, viskas susitvarkys.

Aleksandras Štomas, politinių mokslų profesorius, Hillsdale College, JAV, kalbėjo apie teismų reformą.

Lietuvoje — 4 pakopų teismai. Teisėjai bus iš darbo atleidžiami — moterys suėjus 60 m., vyrai 65. Kas 5 metai vyks teisėjų patikrinimas. Viskas praktiškai priklausys nuo teisingumo ministerio. Teismai neturės nepriklausomybės.

Latvijoje ir Estijoje bus 3 pakopų teismai. Latvijoje, kai bus skiriama mirties bausmė, dalyvaus ir tarėjai. Vyriausias teismas eis ir konstitucinio teismo pareigas. Estijoje bus konstitucinės priežiūros lyg ir teismas. Lietuvoje konstitucinis teismas nenumatytas. Nenumatyti verslo, šeimos ir nepilnamečių teismai. Estijoje teisėjai po 3 metų bandomojo laikotarpio bus nepriklausomi. Teismų pertvarkyme vyrauja sovietinis galvojimas. Atrodo, geriausiai tiktų prancūziškas teismų modelis.

Sara Ginaitė, York universiteto Toronte dėstytoja, gvil-

deno politinius bei ekonominius aspektus dabartinėje Lietuvoje.

Pertvarkant ekonomiją galimos greitos arba lėtos reformos. Lenkija skubėjo, o Vengrija reformavosi iš lėto. Lietuva, atrodo, nepasinaudojo kitų kraštų patyrimu.

Baltijos kraštuose ekonominė padėtis nėra pavydėtina, nes nėra patyrimo kaip gyventi savarankiškai, priklausau nuo Rusijos žaliavų ir rublio zonos. Atsiliepia ir ekonominė krizė Vakaruose.

Ekonominės pertvarkos trukdo politinis nepastovumas, kova dėl valdžios ir neapsisprendimas, kas turi pirmauti rusų kariuomenės išvedimas, ar ekonominės reformos. Privatizacija vyksta per lėtai, nėra ekonominės reformos programos. Valdžia dar vis stengiasi kontroliuoti viską pagal sovietinę sistemą. Įmonėse neleidžia atleisti žmonių, nors dirbama 50% pajėgumu. Kainų pakėlimu (25 kartus, algos 10-12) problemos nebus išspręstos. Reikia kuo greičiau išlaisvinti ekonominį gyvenimą, atsisakyti valstybės kontrolės visose srityse, kur susidaro proga biurokratams laukti kyšių. Tikimasi, kad per ilgesnį laiką viskas susitvarkys.

Valdas Samonis, Toronto ir Waterloo universitetų mokslinis darbuotojas, nagrinėjo privatizacijos problemas. Esą Baltijos kraštų ekonomija neišbrenda iš piniavų. Privatizacija vyksta iš lėto; užsienio verslininkai per daug neskuba, nes įstatymai nepalankūs. Gal geriausia būtų organizuoti investicinį bankus.

Natalija Kazlauskienė, Lietuvos žemės ūkio ekonomikos instituto darbuotoja, kalbėjo apie padėtį Lietuvos žemės ūkyje. Sakė, kad neapsėtų laukų nėra. Gyvulių yra mažiau, nes trūksta pašarų. Ateinančią žiemą maisto trūkumo nenumatoma. Dabar Lietuvoje yra apie 13.000 privačių ūkių, 3.000 bendrovių ir apie 300 akcinių bendrovių. Pastarose keliolika ūkininkų sutaria bendrai dirbti pasiskirstydami į atskiras žemės ūkio šakas — vienį augina javus, kiti daržoves ar gyvulius. Bendroves sudaro buvę kolchozai ir jų nereikia painioti su akcinėmis bendrovėmis.

Dalia Giedrimienė, Kauno medicinos akademijos profes-

Grįžti į savo tautos vertybes

Pokalbis Vatikano radijuje su Lietuvių katalikų mokslo akademijos pirmininku, Gregorinio universiteto profesoriumi kunigu Antanu Liuima, SJ, gavusiu Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktaro laipsnį ir grįžusiu Romon

— Kokius džiuginančius reiškinius pastebėjot paskutinį sykį būdamas Lietuvoje, kai gavote Vytauto Didžiojo un-to garbės daktaro laipsnį kartu su Česlovu Milošu?

— Labai gražius, ypač kad visas mėnuo laiko, praleisto Lietuvoje, susikonsultavęs prie 50 kunigystės metų sukakties paminėjimo, suruošto Lietuvių katalikų mokslo akademijos Vilniuje ir kun. Virgilijaus Liulimos, Kupiškio vikaro, rūpesčiu Utenoje ir tėviškėje; o po to dar Lietuvių katalikų mokslo akademijos 70 metų sukakties minėjimas kartu su Vytauto Didžiojo universitetu Kaune ir ta proga gautas garbės doktoratas, įvertinant mano veiklą LKMA. Liūdino buvusių komunistų destruktivus darbas seime, politikoje ir visuomeninėje veikloje.

— Kaip ir kurlink plečiasi Lietuvon perkeltoji ir gražioji kryptį pradėjusi Katalikų mokslo akademija? Kokia jos artima ir tolima ateitis?

— Lietuvon sugrįžusios LKMA pirmasis rūpestis — susi-

sorė, į Torontą atvyko baigusi stažuotę JAV-bėse. Ji informavo apie pertvarką medicinos srityje.

Joje pertvarka esą dar beveik neįvykusi. Labai mažai kas gavo leidimus privačiai dirbti. Pirmąja dantistai. Dar reikės keletą metų laukti, kol pasirodys pirmoji laida vadinamų šeimos gydytojų. Nėra naujiena, kad trūksta aparatūros ir vaistų. Dažnai vaistų siuntos iš užsienio nepasiekia mažesnių miestų ligoninių. Neleidžiama atidaryti privačių vaistinių. Bandymai pagaminti paprastus įrangas atsimušą biurokratijos sieną — visur tikimasi kyšių. Pagal statistiką Lietuva tarp buvusių sovietinių respublikų daugiausia suvartodavo vaistų. Gal dėl to, kad medicinos lygis buvo aukštesnis.

Tiek žinių tepavyko sugaudyti iš labai plačios programos, lankant politinių, ekonominių, sociologinių sričių pasiskaitus bei diskusijas.

Kun. prof. ANTANAS LIUIMA, SJ, gavęs garbės daktaro laipsnį Vytauto Didžiojo universitete Kaune

rasti pastogę, užsitikrinti medžiaginį pagrindą kultūrinei ir mokslinei veiklai. Vilniuje Akademia išsinaudojo kelis kambarius ir nedidelę salę; Kaune didis Jo Eminencijos kardinolo Vincento Sladkevičius dosnumas dovanavo Akademijai buvusią Zitiečių nuosavybę, kur reikia labai didelio remonto. Kiek įmanoma, Akademia organizuojasi ir reikiams mokslinėje bei kultūrinėje srityje. Judrus ir veiklus židiniais yra Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje. Paskutiniu metu įsikūrė ir Šiauliuose, Panevėžyje ir Anykščiuose. Akademijos nariai Vilniuje kas šeštadienį renkasi seminaro pobūdžio studijoms, kur nagrinėjamos ypač filosofinės ir religinės temos. Klaipėdos židinyse seniai surengė dviejų dienų studijas. Kaune leidžiamas savaitraštis "XXI amžius". Lietuvoje perspausdinta Akademijos "Suvažiavimo darbu" XIII tomas ir išplatintas. Baigiamas spausdinti prof. dr. Birutės Cipliauskaitės literatūrinių studijų rinkinys. Redaguojama pernai įvykusio Akademijos "Suvažiavimo darbu", ruošiamasi perspausdinti prof. St. Šalkauskio Raštų II tomas — Pedagoginės studijos, rengiami kiti leidiniai.

— Kokį vaidmenį, Jūsų supratimu, šiandien atlieka Vytauto Didžiojo universitetas ir ar lietuviškasis jaunimas pakankamai įvertina bei pasinaudoja šia aukštąja mokykla?

— Savaime aišku, Vytauto Didžiojo universitetas Kaune atlieka didelį mokslinį, kultūrinį ir tautinį vaidmenį, ypač kad jame, be kitų fakultetų, yra ir teologijos-filosofijos fakultetas, kurio studentai leidžia žurnalą "Aukštyn širdis". Jaunimas vertina šią

mokslo įstaigą, metai iš metų smarkiai didėja studentų skaičius. Reikia tikėtis, kad universiteto garbingojo rektoriaus prof. dr. Algirdo Avižnio vadovybėje universitetas greitai suklestės.

— Jūs savo kalboje, kurią pasakėte gavęs doktoratą, paminėjote nemažą neigiamą išsvetur atkeliaujančių įtaką. Kokios, Jūsų supratimu, priemonės geriausiai tiktų kovai su šiomis atplūstančiomis negerovėmis?

— Dvi kartos yra smarkiai paveiktos ir sužalotos komunistinės apgaulės ir melo sistemos, ištrautos iš tautos tradicinės istorijos ir aukštos kultūros, yra netekusios žmogiškojo orumo pojūčio. Ačiū Dievui, daug yra ir išimčių! Pirmas uždavinys — grįžti į savo tautą, išsiamoninti savosios dvasinės kultūros turinį, jos kilnumą, atsisakyti menkavertiškumo ir savųjų dvasinių vertybių niekinimo, o svetimųjų blizgučių, žėminančių žmogaus orumą garbinimo. Toliau — organiškai įsisavinti pasaulio mokslo ir kultūros vertybes, nuosirdžiai ieškoti tiesos, ypač religinės.

— Skaitytojus Jūsų parengiami leidiniai pradiugina savo aktualiomis temomis, erudicija ir kruopštumu. Ko galime tikėtis iš Lietuvos katalikų mokslo akademijos artimiausiu metu ir Jūsų paruoštą ar leidžiamų mokslinių darbų, kuriuos Jūs patylinukais išleidžiate į gyvenimą?

— Kas rengiama Lietuvoje, jau esu užsiminęs. Užsienyje prieš mėnesį buvo išleista knygelė "Jėzaus gyvenimas ir jo mokslas", Evangelijų žodžiais atpasakotas. Tai ištisinis Evangelijos tekstas, be pasikartojimų. Atlikus paskutines korektūras, jau atiduotas spausdinti prof. Salio Raštų IV ir paskutinis tomas. Po mėnesio bus išspausdintas. Mirus autoriumi kun. Vikt. Gidžiūnui, OFM, jo veikalas bus baigtas šią vasarą redaguoti (trūksta paskutinio skyrelio). Su šiuo veikalu bus baigta Akademijos leidyba užsienyje. Tiesa, dar yra neišspausdintas "Suvažiavimo darbu" XIV tomas. Trūksta trijų studijų, kurių autoriai atkakliai delsia. Šis tomas bus spausdinamas Lietuvoje.

Kalbėjosi
kun. K. J. Ambrasas, SJ

• Ne nuo kitų peikimo, niekinimo, žeminimo reikia pradėti Kristuje atnaujintą darbą, bet nuo įsimo į patį save, gilesnio išsijūrimo į savo gyvenimą ir pasielgia, nuo savęs išsilaikymo...

ARKIV. JURGIS MATULAITIS

Partizaninių kovų aidai

Sustok prie akmens

ANTANINA GARMUTĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Siuntiniai Sibiran

— Tauragės pašte, — prisimena Stasė, — labai bjaurus rusas pašto viršininkas. — Siuntinių neišsiųsi, ir dar Saugumui praneš — sulaukys. Vežame su drauge į Raseinius, nes ten — savas žmogus. Bet atsarga gėdos nedaro: viena stovime eilėje, o kita budi prie vežimo. Visa Lietuva siuntė siuntinius į Rusijos kalėjimus ir lagerius. Eilės milžiniškos. Grįždamas nakvodavom miške arba siene.

Paskui susipažinome su gerais žmonėmis. Tai buvo vietiniai rusiukai Platonai. Gerumas, kaip ir niekšybė, tautybės neturi. Tie rusiukai gyveno Gudo dvare. Siene jie padarė mums bunkerius. Čia mus paslėpdavo nuo kratų ir persekiojimų.

Stribų rankoje

Tardytojas Gudeika stengėsi Stasę sumti. Gaudė ir sekė. Vėl suėmė. Kaltino ginklo laikymu. Jokių faktų ir įrodymų neturėjo. Atsimena Stasė — buvo toks jaunas akiplėškas stribas nuo Dūdlaukio ar Pačiščio. Pavardė — Bružas. Šis "geradaris" piemuo jai pasiūlė: "Einam su manim į Šaltuosius pakrantę, tai aš tave paleisiu!" "Eik švilpt, pusgalvi, — atšovė Stasė, — mane ir taip paleis". Visą savaitę ją dar mūsė tie patys trys Eržvilko budeliai — Kazinas, Gudeika ir Sergiejus. Nieko neišgavę buvo priversti paleisti. Nėgalėjo Stasė nei džiaugtis (žinojo, kad artėja išstėmimas), nei į namus sutinusiom kojom pareiti. Turgelyje sutiko Pocių ir kitus kaimynus. Žmonės iš džiaugsmo ją bučiavo, galėjosi: "Vargdienėle tu mūsų, kaip jie tave iškankino!" O

stribas Ivanasukas šiepė arklio dantis: "Ale kai žuvo tie 11 banditų, tai aš ant jų ir tavo brolio va taip tryptau" — straplajojo savo šleivom kojom. Stasė jam atkirtė: "Ka tu, arkly, dviejų vienodų batų nesugebėjai pavogti: vienas kerzėnis, o kitas guminis". Žmonės prapliupo juoktis, o Pocius ją veždamas namo kalbėjo: "Na ir drąsi tu, vaikel, mano visos blusos numirė".

Stribai žiauruliai

Bijotis buvo ko: šių vietų stribai išgarsėjo savo žiauriais darbais nemaziau, negu Rainių miškelio budeliai. Iš žmonių atminties neišdyla sadištieksai nukankinta Eržvilko gimnazijos mokinė Onutė Prelauskaitė. Iš Pagirų kaimo mergaitė su mokykliniais vadovėliaisėjo į mokyklą ir rado mirtį stribų nasruose. Slėpdami nusikaltimą, sadištai atvilkio iš kapinių akmenį, priėjo prie jo auką ir įmetė į ežerą prie Šaltuosius. Nusikaltimui aiškėjant, lavonas buvo ištrauktas ir atiduotas ekspertizei į Tauragę. Deja, Raseinių rasklano pastangomis byla buvo nutraukta, o lavonas dingio. Budeliai, nors jų vardus visi žino, atpildo išvengė.

I Sibira

Prieš didįjį 1948 m. gegužės 22 d. Lietuvos žmonių trėmimą į Sibirą, Stasė Tališauskaitė suėmė visa para anksčiau. Uždarę laikė Eržvilko daboklėje. Mergaitė girdėjo, kaip visą naktį užė mašinos, rinkosi stribų ir raudonųjų aktyvistų būriai, keikėsi daugybė kareivių. Saulei patekėjus, pradėjo vežti žmones. Ji įtemptai žiūrėjo pro langą. Pamatė: atveža mamą. "Išmūšiau koka langą ir atsidūriau jos glėbyje". Ji buvo su mama, ir niekas nebuvo baisu.

Žemaitijos partizanų motina MONIKA TALIAŠAUSKIENE Igarckoje 1952 metais

Kelionė į Sibirą buvo tragiška tuo, kad jų ešelonas prie Uralo, netoli Ufos, patyrė katastrofą — susidūrė su prekinio traukiniu. Vagonas, kuriame buvo Stasė su mama, nenukentėjo, o kiti penki ar šeši vagonai nukrito nuo bėgių, apvirtė arba sulindo vienas į kitą. Priešmirtinėje agonijoje vaitojo sutraiskyti žmonės, metėsi kūnų dalys, draikėsi viduriai. Iškasė gilią duobę pagelžkelę ir visus tuos žmones užkasė.

Igarckoje

Igarcka — lietuvių kančios ir mirties žemė. Likę Stasė gyva per stebuklą — latvė gydytoja slapčiomis išgydė. Iš naujo pakilo gyvenimui — išmoko vaikščioti. Dirbo, kentėjo, ilgėjosi Lietuvos — kaip ir visi vargo broliai lietuviai. Grįžo į Tėvynę po 17 metų.

Motiną ir vyrą, sveikatą Sibire praradusi, artimieji palaidojo gimtojoje žemėje, Tytuvėnuose, nesulaukusius Atgimimo.

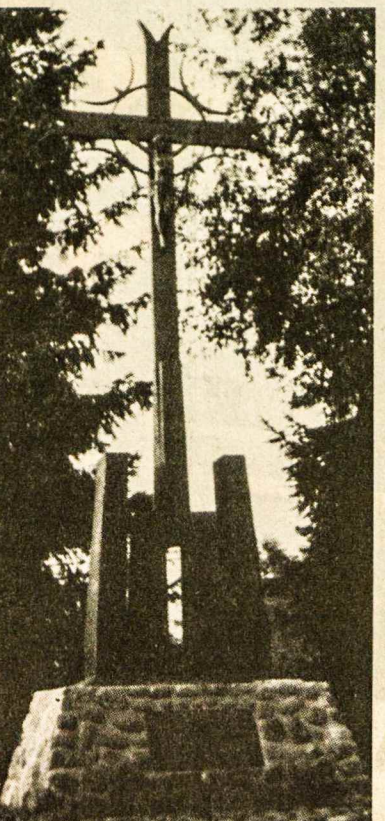
Didžiajam Tėvynės pavasarį Stasė užaugino tris dukras. Namuose krykščia vaikiai, pinantys vainikus mo-

čiutės 60-mečio sukakčiai — prasmingo gyvenimo erskėčiuotam takeliui.

Ne viską galima išsakyti žodžiais. Todėl santūrios dukros, žydint sodely vyšnioms, rašo: "Mama! Tu viską iškenėjai... sugrubo pirštai nuo sunkių darbų ir šalčių... Gyvenimo ryškės plakė Tave, negandos slenkstį mynė. Mes tariam Tau ačiū, kad yra širdis, prie kurios galima prisiglausti. Rankos, ant kurių galima pavertti. Akys, kurias galima išbučiuoti. 1991.05.04". Laimė yra turėti tokius tėvus. (O antroji — būti jų vertiems).

Po audros

Stovi mažas namelis Raseiniuose ir žiūri Eržvilko pusėn. Aukštos, lieknos lėlijos dengia pusę langų. Staselė, nuo-

Paminklinis kryžius žuvusiems ir stribų išniekintiems partizanams Eržvilko turgaus aikštėje, pastatytas 1991 m. Nuotr. A. Garmutės

širdi žemaitė, tvirta kaip žaliapėlė liepa lietuvi, čia visada laukia savų žmonių. Su laukusi neišleis alkanos. Ir brolius prisimins, į gimtąsias vietas palydės.

Driekiasi per žemaičių lygumas spygliuoti ir lapuoti miškai. Jų pakraščius iškarpo bręstančių javų plotai. Tokios sėvos, tokios artimos lietuvių širdžiai ošia žalios girios nesenos istorinės legendas apie mūsų brolių žygdarbius, jų šventą gyvybę auką.

Fermų kaimas. Matematiko Jono Kubiliaus (jį taip gerbia tėviškėnai!) gimtoji sodyba. Netoli, kitapus kelio, pačiame Paupinės miško pakraštyje, buvo Tališauskų ūkis. Nieko dabar nėra — tik tušti laukai ir žalia miško siena. Negali nieko nebūti! Didvyrių sodybą liko saugoti galingas ažuolas — ištikimas praieities sargybinis, žalias paminklas. Gal jame įsikūnijo kritusių už Tėvynę vyrų dvasios? O gal žmonių stiprybės paslaptis? Nežinia. Jame gyvena atminčiai. Jis prisimena viską. Pamok, pakeleivi, ranka žaliai pamiškes ažuolui...

Šalimais Eržvilko plyti Balandinės miškas. Krūmais apaugę jo pakraščiai slepia kelių šimtų partizanų palaikus — dar neatrastus, neperlaidotus.

Vešli, aukšta pieva miške už Šaltuosius. Giliai į žemę sumegęs šulinys buvusios girininkijos vietoje. Jame taip pat buvo suversti kaulai tų, kurie laisvės norėjo. Žmonės perlaidojo, pagerbė.

Kryžiai ir akmenys ženklina lietuvių gyvenimus. Toje vietoje, kur buvo niekinami partizanai, akmenyje užrašyta:

Sustok, erzvilkiški,

Po kryžium, prie švento

akmens.

Pasiėmėm kančią,

Šviesiausiają viltį paliekame

tiems,

Kas po mūsų gyvens.

(Pabaiga)

AMBER
GLOBUS

Latvių įstaiga
PATARNAVIMAI
I BALTIJOS
VALSTYBES

Head office: 2300 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1P2.

Tel. (416) 604 9750

FAX (416) 604-9748

Branch: 1880 Queen St.E., (prie Woodbine), Toronto, Ont. M4L 1H2.

Tel. (416) 698-3563

FAX (416) 694-2878.

- SIUNTINIAI LAIVŲ — sekantis išsiuntimas liepos 29 d.
- Persiuntimo kaina apskaičiuojama pagal siuntinio dydį.
- Persiuntimo kaina nepriklauso nuo siuntinio svorio.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų.

PINIGŲ PERVEDIMAI — saugu, greitai ir patikima.

STANDARTINIAI MAISTO SIUNTINIAI

— klauskite mūsų kainų sąrašo.

KITI PATARNAVIMAI.

SIUNTINIAI LĖKTUVU

— greitas būdas padėti jūsų draugams ir giminėms.

Sekantys išsiuntimai: liepos 4 ir 18 d.d.

STERLING LITHUANIAN AIR LINES

Kelionių suplanavimo specialistai —
į Baltijos kraštus ir iš jų

Geriausios galimos kainos
įvairūs maršrutai

KALĖDOS LIETUVOJE?
Specialios kelionės

Skambinti: Mr. J. A. Jansons — 416-698-3563

Bilietai — INTRA the Travel Source

LUFTHANSA AIR CANADA FINNAIR

Rezistencinės dailės paroda

Baltiečių tapyba sovietinėje okupacijoje, kurioje kai kurie dailininkai kūrė cenzūrai nepriimtinius paveikslus

SNAIGĖ ŠILEIKIENĖ

Toronto miesto centre 1992. VI. 3-27 John B. Aird galerijoje buvo surengta paroda "Baltic Art during the Brezhnev Era — Non-conformist Art in Estonia, Latvia and Lithuania". Šiai parodai meno istorikė estė Eda Sepp išrinko iš amerikiečio profesoriaus Dodge sovietinio meno rinkinio 78 baltiečių menininkų darbus.

1955 m. kai Norton Dodge Harvard'o universitete studijavo ekonomiką, nuvyko į Latviją. Jis jau tuo metu domėjosi menu, bet "Inturisto" vedlės priežiūroje negalėjo susitikti su disidentais menininkais. Kataloge rašo: "While dissident samizdat literary works were smuggled to the West... no similar effort was made on behalf of underground non-conformist art" (kai disidentų rašytojų literatūros darbai buvo slaptai pervežami į vakarus... nebuvo tokių pastangų rodoma po grindžio menininkams).

Visi šios parodos darbai buvo sukurti Brežnevo laikais (1964-1982 m.), kai vėl prasi-dėjo iš naujo totalistinis spaudimas po Chruščiovo sušvelnintos politikos. Brežnevo valdžia reikalavo, kad menininkai remtų socialistinę sistemą savo kūryba. Tie darbai, kurie "šlovino" liaudį ir komunistą, buvo premijuoti ir priimti į valstybinius muziejus bei parodas. Menininkai, kurie tam nepritarė, buvo išmetami iš menininkų sąjungos ir dažnai net negalėjo gauti paprastų medžiagų savo kūrybai.

Joan Vaštoka (Vaštokienė) rašo kataloge, esą Lietuvoje dažnai oficialiai priimti darbai turėdavo dar ir paslėptą tautinę prasmę. Ji pateikia pavyzdį, kiek daug menininkų mėgo tapyti Vilniaus vaizdus. Jų paveikslai nevaizduodavo sovietų statytų priemiesčių — jie pasirinkdavo senamiesčio, kur siaurose gatvėse ir senuose pastatuose sukaupta Lietuvos istorija. Kiti dailininkai semdavosi savo kūrybai įkvėpimo iš Lietuvos mitų, legendų ir tautosakos.

Buvo ir tokių menininkų, kaip pvz. Vladas Žilius (gimė 1939 m.), kurie, paveikti Vakarų modernizmo, pradėjo tapyti geometrinio abstrakto. Cenzūra šių darbų nepriėmė ir po daugelio konfliktų Žilius gavo leidimą išvažiuoti iš Lietuvos. Jiš jau nuo 1976 m. gyvena ir dirba Niujorke.

Vienas įdomiausių menininkų šioje parodoje yra Romas Vilkas (gimęs 1947 m.). Jiis laikomas hiperrealistu, ir jo darbuose matosi simbolizmas, politinis komentaras. Paveiksle "Interior X" vaizduojama siena, iškljuota sovietiniais nublukusiais laikraščiais. Laikraščiai likę nu-blukę tik tose vietose, kur buvo pakabinti kryžius ar šventųjų paveikslai, uždenge Stalino portretą vokiečių okupacijos laikais. Per antrąją sovietų okupaciją tie paveikslai bei kryžius buvo nuimti, ir jų vietose matomi tik šešėliai ten buvusių dalykų.

Rašant apie šią parodą, sunku mano kartos žiurovui pilnai suprasti tų laikų disidentų menininkų drąsą reikšti pažiūras, kurios buvo priešingos valdžiai. Mes augome ir gyvename visuomenės santvarkoje, kur meno cenzūra liečia tik moralės ribų peržengimą, o ne politinių nuomonių išraišką. Dėl to žiūrė-

Stasė Šimoliūnienė, MŪŠŲ ŠOKĖJAI. Paveikslas, sukurtas iš šiaudinukų, sukljuotų ant drobės, ir parengtas Detroito meno instituto restauratoriaus Kenneth Katz'o

dami į Žilias abstraktų paveikslą, neįsivaizduojame, kad jis galėjo būti kada nors nepriimtinas. Mūsų pasaulėžiūra paveikta aplinkos.

Dar prisideda ir tai, kad jau Sovietų Sąjungos kokia ji buvo Brežnevo laikais, nebėra. Su jos išnykimu išnyko ir Maskvos cenzūra bei tos cenzūros baimė. Šie paveikslai staiga tampa istoriniais archyvais jau praėjusių laikų, o šio krašto žiūrovas yra dar labiau nutoles nuo to laikotarpio nuotaikų.

Gal svarbiausia yra žiūrėti į tuos paveikslus ne su klausimu, kiek jie buvo ar nebuvo priimtini valdžios cenzūrai, o su klausimu, kiek jie prisidėjo prie tos bendros inteligentijos veiklos, kuri nepasiduodama ardė komunistų totalizmo pamatus. Tuose paveiksluose išsaugoti buvo ne tik tautiniai jausmai, bet ir išreikštas individo laisvės troškimas.

Oskaro Milašiaus pranašysčių narpliava

VYTAUTAS A. JONYNAS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Po kai kurių kitų pranašavimų apie Lenkiją ir vieno trečdailio Mėnulio nukritimo ant Rusijos nutaręs išleisti Apokalipsės desifruotą aiškinimą ir laukęs pasaulio pabaigos, kuri turėjusi būti po 10 metų.

1934 metai. Milašius aiškinęs, kad greitai atrasiąs būdą, kaip iš švino padaryti aukšą. Pirmasis tokio aukso gabalas būsis atiduotas Lietuvos karūnai.

1936 metai. "Milašius pranašavo: 1944 (m.) visa Šiaurės Amerika bus išnaikinta". Londonas nugalėjęs jūron, Rusiją nukris mėnulis, gamta būsianti pakeista. "Dabar viskas yra — vien "saloperie" (kiaulystė), žmonija daro viską, kas jau priešinga, pati gamta yra antigamtiška..."

Koks buvo Milašius?

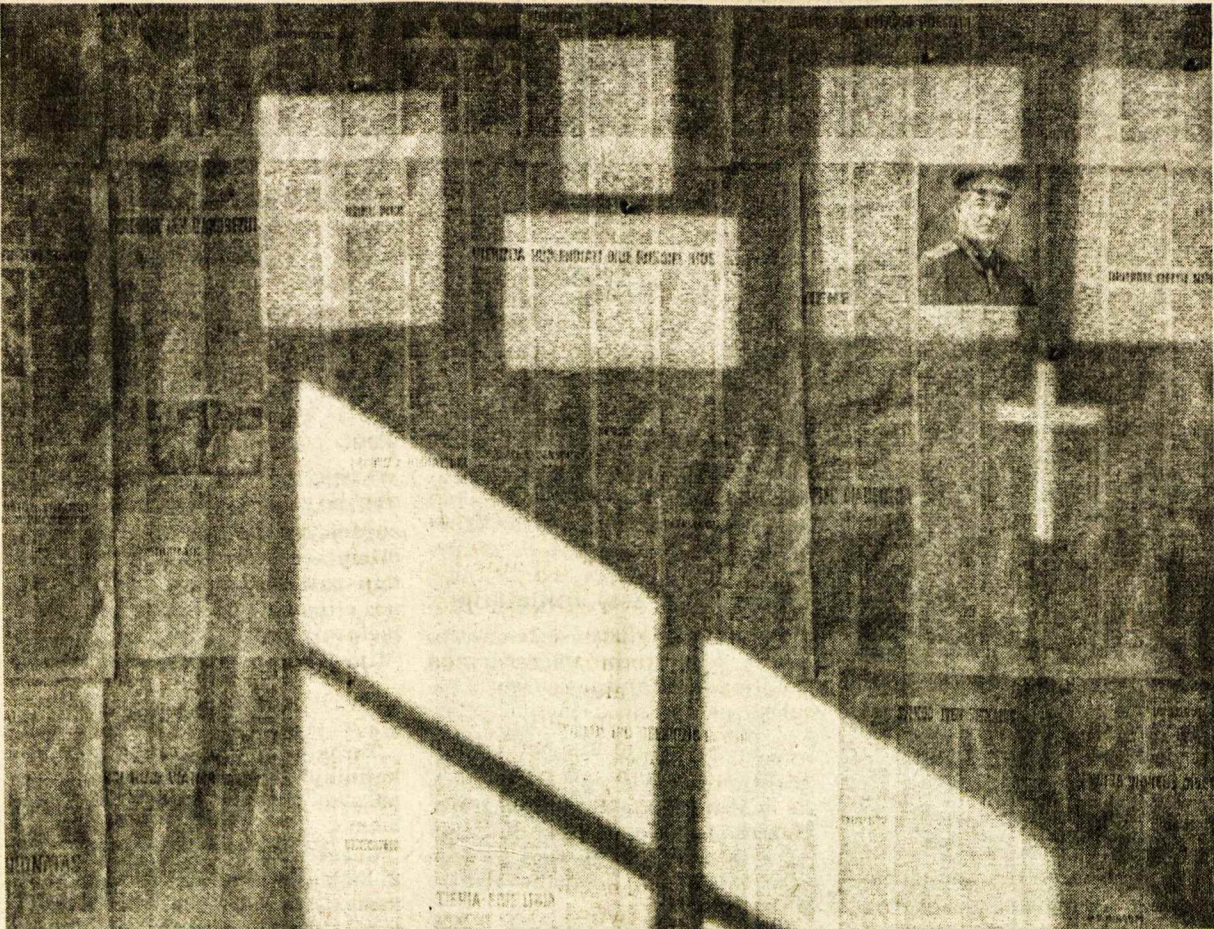
P. Klimas į 1933-36 metų laikotarpio Milašiaus pranašystes žiūrėjo skeptiškai. Deja, jam tekę jas skaudžiai prisiminti Sibire. Apie tai pasakoja A. Dambrauskas savo knygoje "Viskas praeina" (Vilnius, "Vaga", 1991). Autorius leidžia kalbėti pačiam Klimui.

Koks buvo Milašius? Dirbti su juo buvo gera. Puikiai žinojo tarptautinę teisę, gerai orientavosi Lietuvai rūpimais klausimais, prancūzų kalbos žinovas, stilistas. Puikus juridinių ir humanitarinių reikalų patarėjas. "Džentelmenas, prienamas, mąstantis, išmintingas, ramus, mažakalbis. tikras išminčius". Gyvenęs pasiuntinybės pastato trevaizduojama siena, iškljuota sovietiniais nublukusiais laikraščiais. Laikraščiai likę nu-blukę tik tose vietose, kur buvo pakabinti kryžius ar šventųjų paveikslai, uždenge Stalino portretą vokiečių okupacijos laikais. Per antrąją sovietų okupaciją tie paveikslai bei kryžius buvo nuimti, ir jų vietose matomi tik šešėliai ten buvusių dalykų.

Rašant apie šią parodą, sunku mano kartos žiurovui pilnai suprasti tų laikų disidentų menininkų drąsą reikšti pažiūras, kurios buvo priešingos valdžiai. Mes augome ir gyvename visuomenės santvarkoje, kur meno cenzūra liečia tik moralės ribų peržengimą, o ne politinių nuomonių išraišką. Dėl to žiūrė-

Paukščių draugas

Paklaustas Milašius apie spiritizmą, atsakęs, kad jaunystėje bandęs, bet tai esąs baisus nervų žudymas. Tekę apsiprasti su visom Milašiaus keistenybėm. Matydavę jį Fontenebio miške, kur savo vilukę leisdavęs savaitgalius. Buvo pridirdinęs daug inkilų paukščiams.

VIENAS BŪDINGIAUSIŲ PAVEIKSLŲ baltiečių rezistencinio meno parodoje Toronte "Interjeras X", kurio autorius yra dail. ROMAS VIKASKAS (parodos kataloge — Vikowskas). Paveikslas tapytas 1981 m., aliejus, 89.5x113.5 cm

ČESLOVO MILAŠIAUS PAPILDYMAI

Sistemų sandūroje

Pr. Mikalausko pateiktą Milašiaus biografiją verta papildyti giminaičio Česlovo Milašiaus (Czesław Milos), Nobelio premijos laureato, ištraukomis iš dviejų pastarojo knygų "Rozdzina Europa" (1964 m.) ir "T Immoralite de l'art" (1988 m.).

Milašius kilme, tolimus prose-nelius, jų gyvenimo būdą ir tur-tus atskleidžia Č. Milašiaus prisiminimų gabalėliai. Pary-žius iš kitur atklydusiam jau-nuoliui nesąs tas pats, kas ki-tam. Net ir Varšuvos gyvento-jui Vilnius buvęs egzotiškas. Dviejų civilizacijų ir sociali-nių sistemų sandūra murkdžiu-si ir jį patį. Pramokęs vakarie-tiškų manierų ir papročių, jau-tėsi pradėjęs prie jų pritaip-ti ir visas jų garsenybes "versda-vo spriktu žemyn". Šiaip rytie-čiai kuklinasi ir, "užuot išlikę savimi pačiais", vakariečius pamėgdžiodavo.

Nesą aišku, kur Č. Milašius pasakoja savo atsiminimus, pa-tirtus iš Oskaro Milašiaus lū-pu, kur skaitytus iš jo knygų. Bet spalvingumo toje analizė-jie netrūksta. Esą genties kroni-ko vienas sakinišis kartais nu-sako ištisas scenas ar nutiki-mus. Pailiustruoja Ispanijon nebegrijūsiu Napoleono ar-mijos kareivių, nes svetur įsi-mylėjęs gražuole; arba lenkų invalidu per 1831 metų sukili-mą praradusį koją ir ant vieš-bučio "Hotel Anglais" laiptų susitikusį ir stumtelėjusį ru-sų generolą, kuriam invalidas savo medine koja taip tvovęs, kad tas nudardėjęs laiptais žemyn. Primenama Milašiaus sene-lį, kuris po nepavykusio 1863 m. sukilimo giminės upėje nu-gramzdinęs savo kardą ir pisto-lėtą.

(Bus daugiau)

Mikalauskas savo apybrai-žoje skelbia: "Mes stovime prieš giliausią ne vienos tau-tos, bet visos Žemės pranašą". Autorias teisė taip galvoti, bet blogai, kai dėl to imama niekinti kitaip galvojančius. Teisingai tarp kitko pastebi-ma: jei "kas nori kalbėti apie tikrąjį Milašių, tegul pradeda nuo 'Migelio Manjaros' (...) arba 'Sauliaus iš Tarso'..."

Svarstymai

Baimei sumažėjus, apri-męs Milašius leidęs Klimui apie re-gėjimus pasikalbėti su arti-mais žmonėmis. "Svarstėme tai su atstovybės sekretoriumi Stasiu Bačkium, su Edvardu Tu-rausku, Bronium Balučiu, Vac-lovu Sidzikausku". Buvę tike-ta, kad vokiečiai puls Lenkiją, kad nesigailės žydų. Netikėta, kad žlugęs Lenkija ir Prancū-žija, o kad Amerika stotų gelbė-ti Sovietų Sąjungos buvę visi-šai, kai neįtikima. Milašius dėl šių abejonių teatsakydavęs: "Aš taip regėjau".

Po tų vizijų ir pokalbių Mi-lašius likęs kaip buvęs: svei-kas, šviesaus proto, paslau-gus ir pareigingas. Apie prana-syštes rankraščio teisėmis išleidęs knygą (100 egz.). Vie-ną nusiuntęs popiežiui Pijui XI-tajam, kuris atsidėkodamas jam atsiuntęs popiežiškąjį pa-laiminimą. Apie pusės mėnu-lio kritimą buvusi išleista ma-šinėraštinė brošiūrėlė "Mila-šiaus pranašystė".

Aiškus katalikas

A. Dambrausko pasakojami dalykai turėję būti žinomi Pr. Mikalauskui. Buvę jie skelbti ne tik pogrindžio spaudoje, bet ir vėliau "Šiaurės Atėnuose". Pr. Mikalausko nuomone, P. Klimo ir Br. Genzelio Mila-šiaus asmenybės "nuspalvini-mas yra neteisingas". Jo (Pr. Mikalausko) rašinio paskirtis buvusi pavaizduoti Milašių kaip "aiškiausią kataliką, be jokių svyravimų (...), regin-tį išminties šaltinį, amžinąją šviesą". Bet nenorėdamas iš-kreipti "idealizuojamo asmens" portreto, atskleidžias "baltą-sias dėmes" šeimos istorijoje: tėvo išprotėjimą, keistą laiky-seną motinos atžvilgiu, nors "nemini jo bandymo nusižu-dyti".

Atrodo, kad tai paimta iš prancūzų kalba pasirodžiu-sios Milašiaus biografijos, kur paskelbti jau pažįstami Mila-šiaus pasisakymai: "Aš prancū-zų poetas (...) būčiau galėjęs nueiti ir apsvainikuoti rožė-mis Varšuvoje (...) tikėjau-si atliksiąs naudingesnį dar-bą, pasilikdamas po kukliu lietuviškuoju kryžiumi..." Čia taipgi surandamas aprašy-

Vilniuje 1992 m. gegužės 3 d. arkivyskupas A. BACKIS atšventino Šv. Joku-bo ir Pilypo šventovę, kuri dar nėra pilnai atremontuota po sovietinio su-naikinimo. Iki tol joje buvo sandėlis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dr. Algirdas Budreckis rašo VLiko (Vyriausiojo Lietuvos iš-laisvinimo komiteto) istoriją. Jau yra parašęs chronologinę VLiko veiklos apžvalgą, atiduotą valdy-bos narių pataisoms ir papildy-mams.

Bruklyno lietuvių Apreiški-mo parapijos salėje aplankė Fi-ladelfijoje prieš trejus metus įsteigtas mišrus kvartetas, savo koncertuose atliekantis senovi-nes lietuvių liaudies dainas. Kvartete dainuoja Rasa Krokytė, Bronius Krokys, Juozas Kasins-kas ir Brigita Kasinskienė, o jam vadovauja dainas paruošiantis ir joms gitara pritariantis J. Kasinskas. Smuiku palydon kar-tais įsijungia ir B. Kasinskienė. Senovines liaudies dainas iš Lie-tuvos parsivežė šio kvarteto įsteigėjas B. Krokys. Jas garsa-juostėn įdainavo jo tėvai, bro-liai ir seserys.

Lietuvių, latvių ir estų chorai Australijos Melburne kasmet rengia savo atskirus koncertus, o kas dveji metai — bendrą koncer-tą. Tokį tradicinį bendrą koncer-tą gegužės 24 d. Šiaurinio Mel-burno rotušės salėje surengė Bi-rutės Prašmutaitės vadovaujamas "Dainos sambūris". Jame latviams atstovavo mišrus choras, estams — vyrų ir moterų chorai. Pirmo-joje koncerto dalyje, kaip jau įpra-ta tokiam renginyje, kiekvienas choras atliko po tris savo liaudies dainas gimtinėje kalba. Antroji da-lis buvo skirta jungtiniam lietu-vių, latvių ir estų chorui origina-lo kalba padainavusiam po dvi kiekvienos tautybės liaudies dai-nas. Tradicinę bendro koncerto užbaigos vakarienę Lietuviai na-muose surengė "Dainos sambū-rio" valdyba su savo pirm. Bro-ne Staugaitiene. 1994 m. bendrą koncertą suorganizuos latvių cho-ras "Rota".

Rašytojo Stepo Zobarsko (1911-1984) biblioteką iš jo namų Wood-havene, N.Y., įsigijusio amerikie-čio nupirko Lietuvių rašytojų draugijos valdyba už 2.000 dole-rių. Tai buvo padaryta 1991 m. pabaigoje, nuo sunaikinimo iš-gelbėtas knygas pervežus Kultū-rės židinini Bruklyne. Valdyba, neturėdama savo lėšų šiam pirki-niui, išlaidas tikėjęs padengti visuomenės aukomis. Dabar pa-aikėjo, kad lig šiol jų buvo gauta tik apie \$1.500. Tada aukos nėra padengusios pilnos pirkinio kainos. Išlaidas padidins ir bi-bliotekos persiuntimas Lietuvo-n. Penkiasdešimt dežių knygų per Lietuvių religinę šalpą jau yra pasiūta Vilniaus universiteto bibliotekai. Jas šiai siuntiai pa-dėjo paruošti aktorius Vitalis Žukauskas. Dabar ruošiamas S. Zobarsko bibliotekos knygų siun-ta Maironio lietuvių literatūros muziejui Kaune. Jo knygų bei rankraščių taipgi reikės nusiųsti ir Svėdauose steigiamam Lie-tuvos aukštaičių rašytojų muziejui. Lietuvių rašytojų draugija pirki-noi skolai ir persiuntimo išlaidoms padengti vėl laukia visuomenės paramos. Aukų čekius prašoma rašyti ir siųsti: Lithuanian Writers' Association, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, U.S.A.

Žurnalisto a.a. Miltono Stark mirtį, nutylėdama jos datą, Či-kagos "Draugo" š. m. balandžio 23 d. laidoje pranešė Lietuvių žurnalistų sąjungos valdybos pirm. Rūta Kleva Vidziūnienė. Milton Charles Stark, gimęs 1925 m. spalio 12 d. Los Angeles mie-s-te, tris kartus 1930-37 m. buvo nuvežtas Lietuvon ir ten lankė pradinę mokyklą. Vėlonis II D. karo metais tarnavo JAV karo lai-vyne, dalyvavo kovose su japo-nais. Pokaryje studijavo anglų literatūrą Kalifornijos univer-sitete Los Angeles, studijas baig-damas 1950 m. bakalauro laips-niu. Lietuviškoje veikloje jam teko būti pirmuoju Lietuvos vy-čių Los Angeles kuopos pirminin-ku, žurnalo "Lietuvių dienos" angliškojo skyriaus redaktoriu-mi. Vėlonis taipgi daug rašė amerikiečių spaudoje apie Lie-tuvą ir jos problemas. Didžiausias jo nuopelnas betgi yra talentin-gai atlikti lietuvių rašytojų kū-rinių vertimai į anglų kalbą. Ve-lionis išvertė keturis anglų kalba išleistus romanus — Vinco Ramo-no "Kryžius", Jurgio Gliaudos "Namus ant smėlio", Liudo Dovy-dėno "Brolius Domeikas" ir Kazio Borutos "Medinius stebuklus". Jo vertimų sąrašą papildė liaudies pasaka "Eglė žalčiū karalienė", Jono Biliūno "Brisiaus galas", Balio Gražulio "Lenkynės ir ya-pas", Antano Vaičiuliaičio "Ka-palis".

Kauno folkloro centras Lietu-vos liaudies buities muziejuje Rumšikšėse surengė festivalį "Atataria lumzdžiai". Šio festi-valio dalyviai dainavo, šoko ir žaidė su "Gilijos", "Taduojos", "Kupolės", "Volungės", "Intuko" bei kitų ansamblių dainininkais ir šokėjais. Festivalin įsijungė ir žymioji lietuvių liaudies dainų atlikėja Veronika Povilionienė.

Lenkų kompozitoriaus Stanis-lovo Moniuškos šimtas dvidešim-tųjų mirties metinių proga Vilniu-je atidengta memorialinė lenta prie namo, kuriame jis gyveno aštuoniolika metų. Lentos įrašas — lietuvių ir lenkų kalbomis. Mi-šios buvo atnašaujamos Šv. Jono šventovėje, kur vėlonis yra dir-bęs vargonininku. Iškilmingas S. Moniuškos kūrinų koncertas įvyko Menininkų rūmuose.

XVII-ji liaudies muzikos šven-tė "Skamba, skamba kankliai" gegužės 28-31 d.d. Vilniuje susi-laukė daug liaudies dainininkų, muzikantų ir šokėjų iš visos Lie-tuvos. Ši tradicinė šventė šiemet tapo tarptautiniu festivaliu, j on atvykus folklorinėms grupėms iš Norvegijos, Švedijos, Italijos, Lenkijos, Estijos, Gudijos ir Uk-rainos. Baltų ugnies uždegimu ji pradėta ant Gedimino kapo kalno ir baigta vakarone Kalnų parke. Giesmių valandą Šv. Jono šven-tovėje surengė giedotojai iš Aukš-taitijos ir Dzūkijos. Autentiškų kanklių muzikos vakaras įvyko Vilniaus universiteto teatro sa-lėje, folklorinių grupių koncer-tai — Vilniaus senamiesčio kie-meliuose. Šventės renginius pa-pildė liaudies meno mugė Pilies gatvėje.

Lietuvos kino studija gegužės 5 d. Menininkų rūmuose Vilniuje surengė premjerą pilnametražio dokumentinio filmo amžinąja te-ma "Memento mori". Filmą sukū-rė scenarijaus autorius ir rež. Henrikas Šablevičius su filmuo-toju Rimvydu Leipumi ir garso techniku Viktoru Juzoniu. Filman įjungti pokalbiai mirties tema skirtingas laidojimo apeigas tu-rinčios Šiaurės ir Pietų Ameri-kos, Azijos, Europos šalyse. Vi-sur žmonėms kyla tie patys klausimai. Jie nori žinoti, kas yra mirtis, kas žmogaus laukia po mirties, kaip reikia gyventi, kad mirtį galėtum pasitikti oriai ir be baimės. Dokumentiniame fil-me savo samprotavimus dėsto krikščionių, budistų, musulmo-nų, judaistų dvasininkai ir ti-kintieji. Dokumentinis filmas "Memento mori" atstovavo Lie-tuvai Baltijos šalių kultūrinio dokumentinių filmų festivalyje "Balticum" Danijos Bornholmo saloje. Rež. H. Šablevičius taipgi yra pakvies-tas šį filmą rodyti Nuoro vaizdi-nės antropologijos filmų festiva-lyje Sicilijoje.

Trečiasis promaginės muzikos solistų festivalis "Nidos vėtrun-gės" įvyko birželio 5-6 d.d. Jį Ni-doje surengė Neringos miesto sa-vivaldybė ir koncertinė agentūra "Litart". Festivalin įsijungė lie-tuviškosios estrados veteranai Džilda Mažeikaitė, Stasys Povi-laitis, Simas Donskovas, Janina Miščukaitė ir Jurgis Žukauskas su dabartiniais estradiniais dai-nininkais. 1990 m. buvo įsteigta estrados legenda tapusio Antano Šabaniausko (1903-1987) premija, kurią tik vieną kartą savo gyve-nime gali laimėti amžiaus trisde-simtpenketi peržengęs estrados solistas. Pirmą kartą ji buvo pa-skirta Janinai Miščukaitėi, o antrąjį 1991 m. premijos laurea-tą šiemetiniame festivalyje rin-ko muzikologų ir muzikos žurna-listų komitetas, vadovaujamas Klaipėdos dramos teatro direkto-riaus Romo Pletkausko. Antruoju laureatu tapo Stasys Povilaitis, dainuoti pradėjęs savo gimtojo Palangos miesto estradiniame an-samblyje, studijavęs žurnalisti-ką Vilniaus universitete. Vilniu-je jis įsijungė 1970 m. įsteigtan Lietuvos filharmonijos ansamblin "Nerija" ir jame dainavo iki 1984 m. Tam instrumentiniam vokali-niam ansambliui nuo 1979 m. va-dovauja Stasys Čiapas. Laureat-s S. Povilaitis po aštuntojo de-simtmečio buvo sumažinęs kon-certinę veiklą, bet dabar vėl at-sigavo su Lietuvos atgimimu. Jam įteikta A. Šabaniausko premija, kuriai 20.000 rublių suaukojo kon-certinės organizacijos "Litart", "Tonas", Vilniaus miesto savival-dybė, Vilniaus koncertų ir sporto rūmai, "Lufthansos" atstovybė bei kitos institucijos. Laureatas S. Povilaitis savo koncertą pra-dėjo klausytojus praeitin nukė-lusia A. Šabaniausko išgarsinta daina "Čigonės smuikas". V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.00%
180-364 d. term. ind.	5.00%
1 metų term. indėlius	5.50%
2 metų term. indėlius	6.00%
3 metų term. indėlius	6.50%
1 metų GIC-mėn. palūk.	5.50%
1 metų GIC-met. palūk.	6.25%
2 metų GIC-met. palūk.	7.00%
3 metų GIC-met. palūk.	7.50%
RRSP, RRIF ir OHOSP....	5.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.00%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.50%
Taupomąją sąskaitą	4.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.00%
Kasd. pal. čekių sąsk.iki...2.50%	

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	
nuo	9.75%
Sutarties paskolas	
nuo	9.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	8.00%
2 metų	8.50%
3 metų	9.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 53 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuteri)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

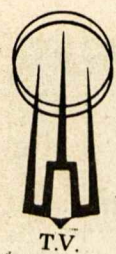
CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION
Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

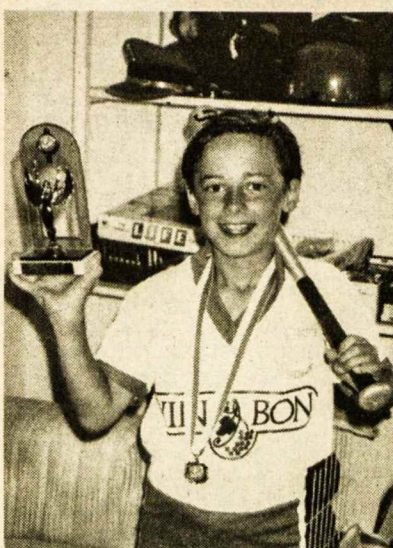
Juozas Eimis Ramas
1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4
Tel. 566-1866 namų 766-5857
Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Jaunasis sportininkas KRISTOPAS VALIUS

Kristupas Valius. "Rosedale Public" mokyklos penktos klasės mokinys, vienmečių tarpe pasižymi kaip geras sportininkas. Jo mėgstamos sporto šakos: beisbolas, krepšinis, ledo ritulys ir lengvoji atletika. 1991 m. Kristopas buvo pripažintas savo amžiaus grupėje "Rookie of the year in Toronto" ir gavo beisbolo žymenį. 1992 m. gegužės 21, pakviestas į Otavą, priėmė iš Attorney General garbinę "Safety award". Kristopas yra Toronto "Vyčio" jaunųjų krepšinio komandos narys ir sėkmingai šiam klube žaidė 42-se ŠALPAS-šgos metinės žaidynės Toronto 1992 m. gegužės 8-10 d.d. Jaunajam sportininkui linkėtina sėkmės varžybose, moksle ir lietuviško gyvenimo baruose...

Laimėta penkis kartus

Buvo rašyta apie taisyklės valstybinėms krepšinio rinktinėms, norintoms patekti į olimpinės žaidynes. Kaip žinome, Barcelona priima 12 komandų. Vien tik Europos zonoje jų atsirado net 26, o Amerikos kontinente 10. Iš šių zonų tik po keturias komandas įsileidžiama į Barceloną. Afrikos, Azijos ir Okeanijos zonoms leista po vieną, ir jau aišku kas iš jų ten vyks.

Šiuo metu kaip tik vyksta Europos ir Amerikos kontinentų atrankiniai turnyrai. Europos zonos komandos, suskirstytos į keturias – A, B, C ir D grupes, varžybas pradėjo birželio 23 keturiuose Ispanijos miestuose. Iš kiekvienos grupės pirmųjų dviejų vietų laimėtojai perkeliama į sekančią – baigminį turnyrą, kur iš 8 dalyvaujančių komandų keturios pirmosios bus išsikovojusios teisę vykti į Barceloną.

Lietuva, patekusi D grupen, pelnė laimėjimus prieš visus varžovus: Olandiją – 100:75, Angliją – 87:71, Vengriją – 106:71. Estija – 100:70 ir pagaliau sutriusko NVS (buvusią Sov. Sąjungą) 116:79, užsitikrindama.

Žymusis Lietuvos krepšinio žaidėjas ŠARŪNAS MARČIULIONIS, šiuo metu žaidžiantis JAV "Golden State Warriors" komandoje. Vilniuje jis pastatydino savo lešomis viešbutį "Šarūnas" netoli sporto rūmų su moderniais įrengimais, nauja komunikacijos sistema, puikiais ir įvairiais patarnavimais, patikima apsauga. Svečiai primami iš viso pasaulio. Informaciją teirautis: Danutė Ankaitienė, 613 Tarrytown Ct., Walnut Cres, CA 94598, USA. Tel. (510) 943-1666, FAX (510) 943-6668.

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West.
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairūs kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence
E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

• ELEKTROS INSTALACIJAS • VĖSIMO SISTEMAS

Taisau visų rūšių

• ŠALDYTVUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES

• DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

ma vietą baiginiame rate. NVS taip pat pateko į baigminio rato varžybas, o iš grupės A – Slovėnija ir Čekoslovakija, iš grupės B – Izraelis ir Italija ir grupės C – Vokietija ir Kroatija.

Amerikos kontinento atrankinis turnyras prasidėjo birželio 27 Portlande, Oregone, JAV-se. Jame dalyvavo Argentinos, Brazilijos, Kanados, Kubos, Meksikos, Panamos, Puerto Rico, JAV, Urugvajaus ir Venesuelos rinktinės. Sig. K.

Lietuviai varžėsi Vokietijoje...

Vokietijoje įvykusiose lengvosios atletikos varžybose dalyvavo keli Lietuvos sportininkai. Geriausią pasiekimą parodė disko metime Kidyskas, nusiviesdamas diską 65.86 m ir laimėdamas pirmą vietą. Moterų grupėje trečią vietą užėmė Urbikienė, nustumdama rutulį 19.36 m, o V. Nekrošaitė ieties metime buvo antara, nusiviesdama ietį 67.64 m. Nuo rusės Šikolenko lietuvaitė atsiliko tik 86 cm.

Latvė Klapote buvo trečia, nubėgusi 3000 m. per 8 min 57.79 sek. Prie mūsų šios grupės buvo pridėtas "Litauen" vardas. Lietuviai dalyvavo Vokietijos olimpinės rinktinės atrakinės varžybose, kuriose rungsi ir Vokietija prieš NVS. Jas laimėjo vokiečiai 186:168 (vyrai 106:94, moterys 80:75). Rungtinės vyko Duisburge. Tiesia, triušolyje Rezgys, nušokęs 16.68 m, buvo trečias.

NVS futbolo rinktinės žaidėjas A. Kancelskis, pasibaigus Europos futbolo pirmenybėms Švedijoje, pagelaudai žaisti Lietuvos rinktinėje. Jo tėvas yra lietuvis, motina ukrainietė. Po pirmenybių NVS subyrės kaip kortų namelis, kadangi gruzinai, ukrainiečiai, gudai ir rusai sudarys savo valstybines rinktinės.

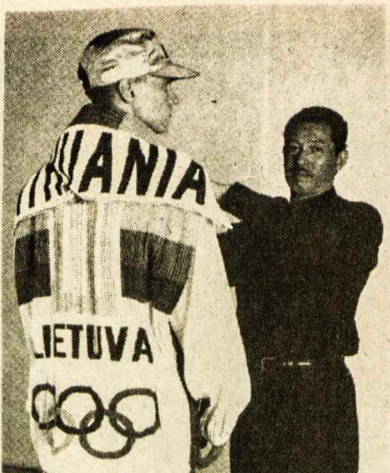
K. Baronas

Lietuvos boksinkininkai [Barcelona]

Nors Lietuvos boksinkininkams Barcelonos olimpinės žaidynės buvo numatytos tik dvi vietos, jie atrakinės varžybose į XXV-sias vasaros olimpinės žaidynes savo "planą" įvykdė net 200% ir pateko keturi: Gytis Juškevičius, Vidas Markevičius, Vitalijus Karpaičius ir Leonidas Maleckis. Iš viso šiose žaidynėse dalyvaus 364 pasaulio boksinkininkai.

(Iš "Kurier Wilenski" 1992 m. gegužės 19 d.). Informaciją gauta iš J. B.

Darius Kasparaitis, lietuvis, Ignalino išaugęs ledo ritulio žaidėjas 1992-93 m. sezoną žais NHL (National Hockey League) Niujorko "Islanders" komandoje. Šiuo metu jis yra laikomas vienu iš pasaulyje geriausių gnyčių. Kasparaitis paskutiniu metu žaidė Maskvos "Dinamo" ir naujosios Rusijos rinktinėje, kuri yra laimėjusi praėjusiose pasaulio pirmenybėse pirmąją vietą.

MADINGOS APRANGOS PROJEKTUOTOJAS JAPONAS Issey Miyake suprojektavo sportinę uniformą olimpinei Lietuvos rinktinėi, kuri taip pasipuošusi žygiuos Barcelonos olimpiadoje. Ši nuotrauka buvo įdeta milijoninio tiražo savaitraščio "Time" 1992 m. birželio 29 d. laidoje

Golfo žinios

Toronto lietuvių golfo klubo paskutiniųjų trijų 1992 m. sezono tarpusavio turnyrų varžybiniai duomenys:

Gegužės 23 Streetsville Glen golfo laukuose, dalyvaujant 36 golfinkams, laimėtojų vietos pasiekto: vyrų klasėje – 1 vieta Kestutis Eimantas 77 smūgiai, 2 v. Antanas Stauskas 81, 3 v. Stan Podsadecki 82 ir 4 v. Romas Šimkus 84. Vyrų klasėje išlyginamųjų smūgių varžybos: 1 v. Andre Beauchamp 62(78), 2 v. Vytas Vaitkevičius 68(99), 3 v. Augustinas Simanavičius 71(88) ir 4 v. Romanas Marijošius 71(107). Moterų laimėtoja – išlyg. smūgių varžybose buvo Irena Kymantienė 72(94). Premijos laimėtos sviedinio primetime arčiausia rengėjų numatytų vėliavų buvo: K. Eimanto, V. Ubeikos ir A. Stausko. Nežinomoji (mystery) skyelė – premija teko R. Grybiui.

Gegužės 30 Springwater golfo laukuose, dalyvaujant 30 golfinkų, laimėtojų eilė buvo tokia: vyrų klasėje – K. Eimantas 80, R. Šimkus 84, A. Stauskas 86, D. Vaičiūnas 87. Vyrų klasėje, išlyg. smūgių varžybose: R. Strimaitis 71(82), A. Žaliauskas 71(91), R. Kymantas 71(91), L. Radzevičius 72(102) ir V. Vaičiūnas 72(103). Moterų klasėje – išlyg. smūgių varžybose: D. Deksnytė 73(96) ir I. Kymantienė 75(97). Primetimai arčiausia vėliavų – premijos teko R. Kymantui (dviguba) ir A. Stauskui. Nežinomosios (mystery) skyelės premija laimėjo V. Žaliauskienė.

Birželio 21 Camp Borden golfo laukuose, dalyvaujant 24 golfinkams, laimėtojai tapo: vyrų klasėje – Stan Podsadecki 78, A. Stauskas 81, K. Eimantas 85. Vyrų klasėje išlyg. smūgių varžybose R. Šimkus 70(81), D. Skrypec 70(93). Primetimuose arčiausia vėliavų premijos teko A. Zaleskiui ir R. Strimaitiui. Nežinomosios skyelės laimėtojas A. Vaičiūnas ir turnyro dalyvio premija atiteko D. Laurinavičiui.

Visus turnyrus sumaniai pravedė klubo pirm. Andrius Zaleskis ir Arūnas Jonikas.

Aleksandras Žaliauskas, torontietis, varžybose suolyje į aukštį atstovaus Kanadai, o Tomas Pukštyš, čekietis, ieties metėjas – JAV-bėms Barcelonos olimpinės žaidynės 1992 m. liepos – rugpjūčio mėn. Abiem išeivijos lietuviams sportininkams linkėtina sėkmės.

Skautų veikla

• "Rambynų" ir "Šatrijų" tūntai liepos 11-12 ir liepos 25-26 d.d. organizuoja darbo iškylas į "Romuvą" paruošti stovyklavietę. Prasmė ir tėveliai prisidėti. Jeigu būtų klausimų, skambinti tūnt. s. A. Senkui tel. 233-9092.

• Penktos tautinės stovyklos 1968 m. "Rake" vaizdajuostė su trumpinta, perredaguota ir jau galima ją užsisakyti. Tiems, kurie yra toje stovykloje stovyklavę, bus gražus prisiminimas. Vienos vaizdajuostės kaina – \$25 JAV. Čekius rašyti Budrys Lithuanian photo library vardu ir siųsti šiuo adresu: A. Kezys, 4317 S. Winconsin Ave., Stickney, IL 60402, USA. Vaizdajuostė bus pristatyta per 3-4 savaites.

• Išeivijos LSS-gos jubiliejinė stovykla jau nutarta ruošti "Rake", Custer Michigan, JAV, 1993 m. liepos 31-rugpjūčio 14 d.d. Lietuvoje jubiliejinės stovyklos vieta ir data dar nežinoma. M.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.00% už 90 dienų term. indėlius	
5.00% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.50% už 1 m. term. indėlius	
6.00% už 2 m. term. indėlius	
6.50% už 3 m. term. indėlius	
5.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
6.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	
7.00% už 2 m. GIC invest. pažym.	
7.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
6.25% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
7.00% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
7.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.50% už OHOSP (variable rate)	
4.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
4.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
2.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
2.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

I MA:

už asmenines paskolas nuo	9.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.75%
2 metų	8.50%
3 metų	8.75%
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų	7.50%
(variable rate)	

Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės elgoje.

AKTYVAI per 95 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidas. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BALTIC CONSTRUCTION

Namų įrengimai ir pataisymai:
• staliaus darbai • vidaus sienų įdėjimas (drywall)
• dažymas • elektros įvedimai • vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) • įvairūs cemento darbai (masonry)
• kiemų sutvarkymas (landscaping)
• prielaukos (decks) • tvoros 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronte
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

LEDAS REFRIGERATION

Nelikit karštyje šią vasarą!

Remontuoju, išvalau, aptarnauju visų rūšių

- Namų vėsinimo sistemas
- Languose įstatomus vėsinimo aparatus
- Automobilių vėsinimo sistemas
- Šaldytuvus, šaldymo aparatus (ledaines) ir drėgmės kontroliavimo aparatus (dehumidifiers)

Specialūs "Carrier" vėsinimo aparatai langams 5000, 6000, 8000... Btu nuo \$450 (su įrengimu)

Atlieku įvairius vandentiekio sistemos (plumbing) darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 767-8711 / 533-6310 Toronte

(Nesivaržykite palikti pavadės ir savo telefono numerio)

PARCEL SERVICE

614 The Queensway
Etobicoke, Ontario M8Y 1K2
Tel. (416) 503-1601

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- Garantuojamos žemiausios kainos siuntinius pristatant į namus.
- Mes paime siuntinius iš jūsų namų.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntus neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Parduodame pinigų iš rankų į rankas.
- Greitas 3 savaitių siuntinių pristatymas iktuvu.

Mūsų atstovai Hamiltone: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario. Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai
Mūsų atstovas Montrealyje Vytas Gruodis, jr., tel. 847-0881

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

žos firmų dr-jos pirm. E. Ribokas). Kreipimėsi į AT ir visuo-
menę jie kritiškai apžvelgia
dabartinę būklę. Finansų mi-
nisterė E. Kunevičienė įteikė
atsistatydinimo raštą, priimtą
min. pirm. G. Vagnoriaus, pa-
gal kurį ji nuo liepos 2 d. ne-
beinanti pareigų.

Degė paukščių karalija. Sig-
nalai apie gaisrą Čepkelių re-
zervate ugniagesius pasiekė
sekmadienio birželio 28, vi-
dudienį. Vakare gaisras buvo
sustabdytas. Keturiuose miš-
ko kvartaluose išdegė apie 50
ha. Gesino ugniagesiai — miš-
kininkai, mūsų kariuomenė,
atsiliepusieji į kreipimąsi
per radiją (iš viso apie 250),
buvo atvykę ministeriai —
krašto apsaugos, A. Butkevi-
čius, miškų ūkio, R. Klimas,
kiti aukšti pareigūnai.

Nagrėtinamas kelios versio-
jos: tyčinis padėgimas, neat-
sargumas, degindario "fabri-
kelio" žiežirba.

Nelaimė mūsų kariuomenėje.
Liepos 1-os naktį (apie 3,30
val.) kelyje Marijampolė-Vil-
kaviškis į vidaus kariuomenės
kuopą, grįžtančią iš mokomojo
žygio, įsirežė ta pačia krypt-
imi važiuojantis automobilis
(VAZ-2101), vairuojamas Ma-

rijampolės gyventojų R. Kli-
mo. Trys žuvo vietoje, 19 su-
žeistų, 2 mirė ligoninėje, kur
su lūžusiu rankos kaulu atsi-
dūrė ir vairuotojas. Žuvusių-
jų — V. Kairaičio, R. Lavins-
ko, D. Petronio. Ž. Šepetaus-
ko ir E. Žydeckio — šeimoms
bei artimiesiems užuojautą
pareiškė ministeris pirm. G.
Vagnorius.

Medikai tuo tarpu neatsakė,
ar R. Klimas buvo neblaivus;
tai bus padaryta po kraujo,
šlapimo ištyrimo Kaune. O ka-
reiviai vienu balsu tvirtina —
buvo girtas, iš įvykio vietos
pabėgęs. Iškelta baudžiamoji
byla...

Ivykis lėktuvų bendrovės
"Lietuvos orolinijos" istorijoje.
Liepos 1 d. "Boeing" kele-
viams, skrendantiems iš Vil-
niaus į Berlyną, patarnautoja
pranešė: "Lėktuvo kapitonas —
Kęstutis Povilonis". Skrai-
dyti jis pradėjo prieš 19 me-
tų, paskutinius septynerius
metus vairavo lėktuvą TU-
134A, yra baigęs Rygos avia-
cijos institutą, Aviacijos aka-
demiją St. Peterburge.

Perėmimas iš vengrų lakū-
nų, padėjusių įgusti "Boeing"
techniką, didelis mūsų avia-
cijos laimėjimas, džiaugsmas.

G.G.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tarybos nariai, o ne vienas
kaip buvo anksčiau. Atmestie-
ji galės kreiptis į federacinį
teismą, turintį tik vieną teisė-
ją, ir iš jo gauti galutinį spren-
dimą. Anksčiau trejus metus
trukusią procedūrą dabar tiki-
masi sutrumpinti iki vienerių.
Be to, naujasis įstatymas po-
litinius pabėgėlius, Kanadon
atvykstančius per demokrati-
nes šalis, leis joms grąžinti.
Mat jie atsisakė politinės glo-
bos tose šalyse ir ekonominio
tikslu pasirinko toli esančią
Kanadą. Tokie yra pagrindiniai
būsimi įstatymo metmenys.

Finansinio smūgio po liepos
1 d. susilaukė Ontario gyven-
tojai. Jį atnešė NDP socialistų
finansų ministeris Floyd Laugh-
ren, naujajame biudžete šie-
metinį provincinį pajamų mo-
kestį padidinęs 1,5%. Anksčiau
provincinis mokestis savo ap-
imtini buvo vertas 53% federa-
cinio pajamų mokesčio. Nuo š.
m. sausio 1 d. F. Laughrenas
jį padidino iki 54,5%, bet pa-
didintus atskaitymus pradėjo
tik liepos 1 d., kai pusė metų
jau yra praėjusi. Padengiant
tą praleistą pusmetį, dabar iki
1992 m. pabaigos bus atskai-
tomas dvigubai didesnis 3% pa-
pildas. Tad iš tikrųjų provin-
ciniam pajamų mokesčiui jau
bus atskaitoma ne 54,5%, o 55%,
normaliu atskaitymu tampan-
tys 1993 m. sausio 1 d.

Anksčiau metinio uždarbio
\$84.000 ribą peržengė Ontario
gyventojai provinciniam pa-
jamų mokesčiui turėdavo pri-
dėti 14% papildą, o dabar jis
mokamas jau nuo \$53.000 su-
mos. Tas 14% papildas 1993 m.
bus paliktas iki \$69.000 meti-

nio uždarbio, o šią ribą peržen-
gusiems įsigalios 20% papil-
das. Atskaitymus padidėjusiam
provinciniam pajamų mokes-
čiui didesniu ar mažesniu mas-
teliu pajus visi dirbantys Onta-
rio gyventojai. Vidutiniškai
savaitiniai atskaitymai turė-
tų padidėti 10-20 dolerių.

**Kanados aukščiausiasis teis-
mas** pripažino legaliu federa-
cinės vyriausybės įvestą 7%
GST mokestį, apimantį pardu-
damas prekes ir teikiamas pa-
slaugas. Teisman kreipėsi ko-
vą GST mokesčiui paskelbė Al-
bertos provincijos atstovai,
remiami Britų Kolumbijos ir
Ontario verslininkų. Jie ban-
dė įrodyti aštuonių teisėjų
aukščiausiojo teismo tribuno-
lui, kad GST mokestis pažei-
džia Kanados konstitucijos už-
tikrintas kanadiečių teises.

Aštuoni tribunolo teisėjai
vienbalsiai nutarė, kad Kana-
dos vyriausybės parlamente
įvestas GST mokestis yra le-
galus lėšų teikimo būdas kra-
sto reikalams ir kad jų negali
atgauti verslininkai. Rudenį
įvyks finansinė konferencija,
kurioje GST kritikai galės siū-
lyti tik šio legalaus mokesčio
sumažinimą. V. Kst.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

DĖMESIO!

Nuo š.m. liepos 2 d.
mūsų kelionių
biuras persikėlė
į naujas patalpas
netoli Lietuvių
namų. Adresas:

1605 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.
Tel. 533-8443 FAX 533-6279

AUDRA TRAVEL kelionių įstaiga Vilniuje!

Būdami net Lietuvoje, jūs jausite mūsų globą. Adresas:
T. Vaižganto 9/1, Vilnius, Lietuva. Tel. 22-66-20, 22-65-51.

MES – VISUOMET IR VISUR JŪSŲ PASLAUGOMS!
Garantuojame sąžiningą ir profesionalų patarnavimą:

- * Išperkant bilietus į Lietuvą
- * Parūpinant skridimus iš Lietuvos į Kanadą
- * Gaunant pasus ir lietuviškas visas
- * Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
- * Sudarant iškvietus vizitui į Kanadą
- * Perduodant pinigus ir vaistus į Lietuvą

SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIŠ KELIONIŲ KLAUSIMAIŠ TEIKIAMA:
pirmadieniais-penktadieniais: 9.30 – 17.00 val.
šeštadieniais – pagal išankstinį susitarimą.

2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500 FAX (416) 763-6279

Sesuo JOCELYN MONETTE Kanados katalikų biblinės draugijos vardu įtei-
kia \$10,000 čekį kun. AUGUSTINUI SIMANAVIČIUI, OFM, Šv. Rašto spau-
dinimui Lietuvoje. Šalia stovi LAIMA UNDERIENĖ ir VINCAS KOLYČIUS

Auka dvasiniam Lietuvos atgimimui

Kanados katalikų biblinė draugija paskyrė Lietuvai \$10,000

Kanados katalikų biblinė
draugija (Catholic Biblical
Association of Canada) 1990 m.
susidomėjo Lietuvos padėtimi
ir draugijos direktorių susi-
rinkime nutarė pradėti vajų,
kad surinktų tam tikrą sumą
pinigių ir galėtų paskleisti Lie-
tuvos Šv. Rašto. Pradžioje
jie norėjo rinkti pinigus per
katalikiškas mokyklas ir tuo
pačiu įsteigti susirašinėjimo
klubą (pen-pal club), kad ang-
liškai kalbą vaikai Lietuvoje
galėtų susirašinėti su kana-
diečiais. Buvo susisiekta su
vysk. P. Baltakiu, kuris tam
projektui mieliai pritarė. Vysk.
P. Baltakis paprašė Vincą Ko-
lyčių būti tarpininku tarp jo
ir minėtos biblinės draugijos.
V. Kolyčius dalyvavo draugijos
posėdžiuose, kai tas projek-
tas buvo svarstomas, atstovau-
damas vysk. Baltakiui ir lie-
tuvų bendruomenei.

Biblinė draugija kreipėsi į
katalikų parapijas, katalikų
moterų organizaciją ir Kolum-
bo vyčius, prašydamą tam tiks-
lui aukų. Buvo išsiuntinėti
laiškai, kuriuose buvo nušvie-
čiama Lietuvos padėtis po 50
metų okupacijos. Nors buvo

susidurta su tam tikrais sun-
kumais, nes ir kitos tautybės
norėjo pagalbos, tačiau š. m.
gegužės mėn. V. Kolyčiui buvo
pranešta, kad surinkta ir Lie-
tuvai paskirta \$10,000.

Birželio 22 d. tos aukos atsi-
imti nuvyko kun. Augustinas
Simanavičius, OFM, Laima
Underienė, kuri atstovavo lie-
tuvams mokytojams, (ji padės
organizuoti susirašinėjimo
klubą) ir V. Kolyčius, kuris

Kanados lietuvių bendruomenės žinios

KLB yra dalis Pasaulio lietu-
vių bendruomenės, kuri jungia
bendruomenes keliolikoje pa-
saulio kraštu. Nors Bendruome-
nės principais veikia jau nuo
1949 m. pabaigos, pirmoji KLB
krašto taryba buvo išrinkta 1952 m.

KLB yra apjungianti organizaci-
ja. Kanadiečiai tokias organi-
zacias vadina "umbrella" (skė-
tis) organizacijoms. Būdamą vi-
nintelė tokia apjungianti orga-
nizacija, KLB yra gerai žinoma
Kanados valstybinėms ir nevals-
tybinėms įstaigoms, ir yra labai
teigiamai jų vertinama. Laikoma
kad lietuviai yra viena iš vienin-
giausių grupių.

Svarbiausi KLB uždaviniai —
puoselėjimas lietuviškų reikalų
ir kova dėl Lietuvos laisvės. KLB
veikla apima visas sritis: švie-
timą, kultūros, visuomeninius bei
politinius reikalus, jaunimą ir
sportą.

Pagrindinis KLB reikalų spren-
dėjas yra KLB krašto tarybos su-
važiavimas, šaukiamas kartą į
metus, dažniausiai rudenį. Kra-
sto tarybą sudaro atstovai iš visų
aplinkių bei aplinkinių valdybų
pirmininkai. KLB reikalus admi-
nistruoja krašto tarybos trims
metams išrinkta krašto valdyba,
susidedanti iš 12 asmenų.

palaikė nuolatinį ryšį su minė-
ta draugija. Ta suma įdėta į
atskirą sąskaitą "Religious
Aid to Lithuania" Toronto Pri-
sikėlimo parapijos kredito
kooperatyve ir, kaip biblinė
draugija pageidavo, bus, vysk.
Baltakiui koordinuojant, pa-
naudota Šv. Rašto ir religinių
knygelių vaikams spausdini-
mui.

Keletas žodžių apie tą kata-
likų biblinę draugiją. Ji buvo
įsteigta Ontario vyskupų kon-
ferencijos skleisti Šv. Raštui,
rengti Šv. Rašto seminarams
ir kitokioms programoms. Ji
parūpina vaizdajuostes ir gar-
sajuostes Šv. Rašto progra-
moms, padeda rengti semina-
rus parapijose ir mokyklose,
taip pat kas metai rengia plata-
us masto Šv. Rašto savaitę-
galį (Scripture weekend).

Draugijai vadovauja ener-
ginga seselė Jocelyn Monette,
nds, Executive Director titulu-
tu. Ji yra vienintelė apmoka-
ma tarnautoja. Jai padeda at-
vyksta savanoriai. Visus spren-
dimus daro valdyba, kurią su-
daro 8 asmenys.

Buvo malonu su jais bend-
rauti. Reikia džiaugtis, kad
jie susidomėjo Lietuvos dvasi-
niu atgimimu ir prisidėjo ga-
na stambiai auka. V.K.

Jau ilgus metus krašto valdyba
yra Toronte, kur ir turi pastovią
raštinę (Prisikėlimo parapijos kle-
bonijoje) bei tarnautoją. Jos ad-
resas: 1011 College St., Toronto,
Ont. M6H 1A8, tel. (416) 533-3292,
fax (416) 533-2282.

1990 m., Lietuviai kovojant už
laisvę, buvo įsteigta valdžios
reikalų raštinė Otavoje palaiky-
mui ryšių su Kanados valdžia.

KLB veikla yra labai decentra-
lizuota. Esminis veikimas yra at-
liekamas aplinkėse, kurių šiuo
metu yra 19. Inf.

IX-jai Tautinių šokių šventei
aukojo: \$500 – dr. M. Uleckienė ir
dr. J. Uleckas, J. G. Kristolačiai;
\$250 – Oakvilles LB apylinkė;
\$200 – Delhi-Tillsonburg LB apylinkė;
\$150 – dr. B. Vidugiris;
\$100 – J. Stankus; \$60 – J. Mazi-
liauskas.

KLB krašto valdybos veiklai: \$200
– A. E. Mačiulaičiai.

Pagalbos Lietuvai vajui: \$500 –
L. Rudaitis; \$150 – V. Jonynas.
KLB krašto valdyba nuoširdžiai
dėkoja už aukas.

• Paremkite "Tėviškes žibu-
rius" auką, remėjau ar garbės
prenumeratą, testamentiniu pa-
likimu. Dėkingi – "T2" leidėjai

Noriu padėkoti tetai

MARIJAI GUDAITIENEI

už birželio 21 d. suruoštą man
tokią linksmą priešvestuvinę

POPIETĘ.

Ačiū labai visom viešniom,
kad buvau taip dosniai apdovanota.

Nuoširdžiai –

Katrytė Mueller

LIETUVOS-KANADOS KOMERCINĖ-GAMYBINĖ

PASLAUGŲ ĮMONĖ "TORVIL" LTD.

GREIČIAUSIAS SIUNTINIŲ PRISTATYMAS Į JŪSŲ TĖVYNĘ

Bendrauk tik su patikimu patarnavimu
bendrovės, kuria galite pasitikėti.

- Standartiniai maisto siuntiniai
- Nemokamas siuntinių paėmimas
- Pinigų pervedimas
- Nauji siuntinių draudos blankai
- Siuntiniai paruošiami klientų (lėktuvais ar laivais)
- Sveikatos drauda lankytojams (tik Kanadoje)

Sezoninė nuolaida 12% visiems gaminiams, parodytiems "Torvil" 92 kataloge.
SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU 1-800-661-0210

KANADOJE Nauji prokurtojai (dealer) kviečiami JAV

Head Office
63 Galaxy Blvd., Unit 7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel. (416) 798-3320
FAX: (416) 798-3321

Branch
TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel. (416) 534-3680
FAX: (416) 533-4910

LIETUVA
LATVIJA
ESTIJA
UKRAINA
GUDIJA
ST. PETERSBURGAS
MASKVA
RUSIJA

Head Office
2136 West Chicago Ave.,
Chicago, IL 60622
Tel. (312) 278-5258
FAX: (312) 278-0875

Branch
R&R INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway,
Buffalo, NY 14212
Tel. (716) 894-9880
FAX: (716) 894-9880

Tėviškes žiburiai • 1992. VI. 7 – Nr. 28 (2211) • psl. 9

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Advokatas VICTOR E. RUDINSKAS, B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

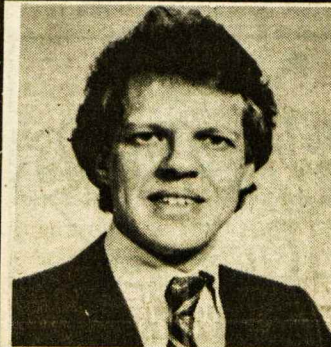
perėmė a.a.advokato Algio Puterio
bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 **Telefonas**
prie Windermere Ave. **įstaigos (416) 763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 **Telefonai:**
Bloor ir Jane gatvių kampas **įstaigos (416) 762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 **namų 233-0303**

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas
Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills",
"Canada Savings Bonds", RRSPs,
"Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai
arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

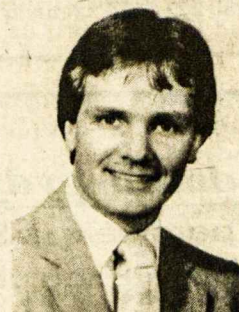
\$500.00

Remkime svarbius lietuvių projektus.
Jei pirksite ar parduosite namus per mane
iki 1992 metų pabaigos, paaukosiu \$500
jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų
statybos vajui arba
Kanados lietuvių bendruomenės
medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet
kurio laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER Ltd.

Real Estate
Member Broker

Tel. 233-3334 FAX 233-0285

3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. **Kreipkitės į**
Valterį ar Rick Drešerius. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.

Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 **FAX 533-1122**

TORONTONT

Anapilio žinios

— Liepos 5, sekmadienį, mūsų šventovėje pamaldas laikė ir pamokslus sakė svečias iš Prisikėlimo parapijos kun. Liudas Januška, OFM.

— Kun. Valdas Braukyla šiomis dienomis oficialiai išstojo iš Panevėžio vyskupijos ir įsikardino Toronto arkivyskupijon, tuo būdu pasitraukdamas iš lietuviškosios sielovados ir įsijungdamas į tiesioginį darbą tarp kanadiečių katalikų. Nuo liepos 1 d. jis jau nebesidarbuoja mūsų parapijoje.

— Pakrikštyta Viesturs ir Zitės (Bersėnaitės) Cers dukrelė Daina-Vida.

— Mišios sekmadienį, liepos 12, 9.30 v.r. už a.a. Joną ir kun. Petrą Ažubalius, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 10 v.r. už a.a. Elžbietą Kaurienę.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietės dalyvių skaičius sumažėjo iki 90 asmenų. Priežastis — gražus oras ir IX-ji tautinių šokių šventė. Svečių knygoje pasirašė: E. Nalipavičienė iš Vilniaus, D. Kiveris iš Marijampolės, P. A. Bridickai iš Creemore, Ont., R. Steplaitis iš Barrie, D. Vaitiekūnienė ir M. Biekšienė iš Hamiltono.

— LN valdybos pirm. V. Kulnys birželio 21 d. išvyko atostogų į Lietuvą. Jų pareigas perėmė LN valdybos vicepirm. ir Slaugos namų komiteto pirm. J. V. Šimkus.

— LN valdybos posėdis — liepos 16, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Dar galima gauti geros kokybės stalų ir kėdžių. Stalai — po \$10, kėdės — \$3-5. Skambinti LN raštinėi tel. 532-3311.

— Dar yra likę kelieta vietų LN šešioliktoje poilsio stovykloje Tėvų pranciškonų stovyklavietėje "Kretinga". Stovykla prasidės rugpjūčio 8, 12 v. ir tęsis iki rugpjūčio 16 d., 12 v. Dėl platesnių informacijų skambinti stovyklos komendantui A. Sukauskui tel. 244-2790.

— LN nariai yra prašomi pranešti savo adresų pakeitimus vedėjui T. Stanuliui arba administratoriui D. Sysak-Simonaitiui tel. 532-3311.

— Oro paštu gaunami iš Lietuvos "Lietuvos aidas" ir "Lithuanian Weekly" anglų kalba. Abu laikraščiai yra LN skaitykloje, kuri yra atidaryta kiekvieną dieną tarp 1-3 v.p.p., išskyrus šeštadienius.

Aukos slaugos namams

\$500 — Marija Timukienė; \$50 — V. O. Senkai iš Angus, Ont. a.a. Juozo Paulaičio iš Sudburo atminimui. Iš viso statybos fonde yra \$806,156. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praeitą sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė diakonas Vytautas Volertas iš Filadelfijos, PA., įšventintas diakonu birželio 12 d. Romoje, atvykęs į mūsų parapiją keletai mėnesių atlikti pastoracinės praktikos. Diakonas Vytautas bus įšventintas kunigu ateinančių pavasarį. Diakonas turi teisę sakyti pamokslus, krikštyti, su-tuokti, lankyti ligonius su švenčiausiuoju, dalinti Komuniją. Liepos mėnesį jis kartu su kun. E. Putrimu dirbs mūsų jaunimo stovyklose.

— Trečiojo Šv. Pranciškaus ordino mūsų parapijos kongr. Mišios ir susirinkimas liepos 9 d., 10 v.r. — Maldininkų kelionė į Midlando kankinių šventovę organizuoja KL Katalikų centras rugpjūčio 2 d. Mišios, prašant Lietuvai dviasnio atgimimo, bus 3 v.p.p. Autobusas vyks nuo parapijos 12 v. ir grįš apie 7 v.v. Kelionė į abi puses \$15. Registruotis parapijos raštinėje.

— "Kretinga" mūsų stovyklavietėje prasidėjo lietuviškai kalbančių vaikų stovykla. Stovyklos užbaigimas bus liepos 18 d. su iškilimėm paminint "Kretingos" 10 metų gyvavimo sukaktį. Iškilmės dalyvaus vysk. Paulius Baltakis, OFM.

— Mišios liepos 12, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Augustiną, Terešę ir Konstantą Pranskevičius, 9.20 v.r. — už a.a. Urš. Grinskiene, 10.15 v.r. — už a.a. Agotą Vainienę, už a.a. Alg. Strumilą, už a.a. Vincą Suopį, 11.30 v.r. — už parapiją.

A.a. Vaclovo Morkūno vienerių metų mirties prisiminimui žmona "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: \$50 — V. F. Mašalai.

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūriui aukojo: \$1000 — Kanados lietuvių fondas; \$20 — D. Baliūnas. Nuširdi padėka.

SMACKERS PIZZA

278^A MAIN ST.
STAYNER, Ontario
Tel. 428-0779

Lietuviai savininkai
IRENA ir ALGIS VITKAI
* pristatome valgius į namus

Pranešame, kad

dantų gydytoja dr. A. GRINIS

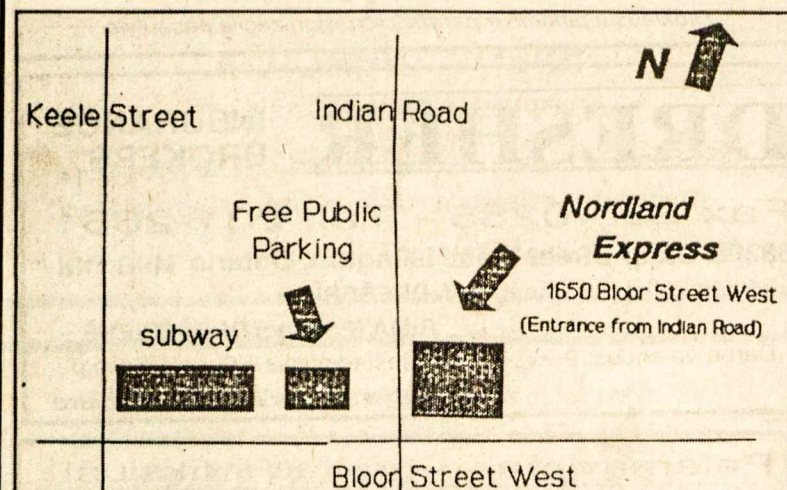
persikėlė iš St. Peterburgo, Floridos ir priima naujus ir buvusius pacientus pas

dr. Arūną Dailydę,

345 Lakeshore Road East, Suite 302, Oakville, Ont. L6J 1J5
Valandos pagal susitarimą. Tel. 844-4445.

NORDLAND EXPRESS

Pagalbos siuntos į Lietuvą
jūsų giminėms ir draugams.
\$1.50 už kg ar \$7.50 už kubinę pėdą.
\$15 vieno siuntinio pristatymas į namus.

Nordland Express bendrovė
įsikūrusi 1650 Bloor St. W., Toronte, šalia Keele
požeminės stoties (Indian Road exit).

Patogi automobiliams pastatyti aikštė.
Atidaryta nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. — 9 v.v.
TELEFONAS: 535-5000

Toronto Lietuvių namų vyrų būrelio ir revizijos komisijos nariai. Sėdi iš kairės: M. Račys, pirm. T. Stanulis, A. Padolskis, A. Brickus; stovi: A. Sukauskas, Z. Revas, E. Bartminas, A. Genys, A. Kairys, B. Laučys ir P. Genys. Trūksta A. Borkerto

"TėVIŠKĖS ŽIBURIAI" atostogauja pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Prieš atostogas paskutinis numeris išeis liepos 28 d., o poatostoginis numeris — rugpjūčio 18 d. Atostogų metu neveiks redakcija ir spaustuvė. Administracija dirbs visas dienas, išskyrus šventes ir savaitgalius. Redakcija, administracija ir spaustuvė po atostogų pradės dirbti rugpjūčio 12 d.

Vilniaus radijo programa, skirta užsienio lietuviams, praėjusią savaitę nebuvo girdima. Priežastis dar nežinomos. Kiek anksčiau iš tos programos pasitraukė keturi patyrę žurnalistai: Butkus, Pakėnienė, Matonis, Tarasevičius. Vilniaus radiją, atrodo, palietė kažkokia krizė.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai dėkoja visiems geradariams, kurie per paskutiniuosius mokslo metus nemokamai siuntinėjo laikraščius bei žurnalus. Mokinių vardu padėką parašė Sandra Mokutėnaitė.

Vytautui Beliaui, žinomam tautinių šokių ir folkloro specialistui, už veiklą platinant lietuvių kultūrą išeivijoje Lietuvos kultūros ir švietimo ministeris D. Kuolys prisituntę pasirodymus pareiškimo pažymėjimą. Šiuo metu V. Beliaus gyvena Denver, Col. ir redaguoja folklorui skirtą žurnalą "Viltis".

Gautas laiškas iš Kaišiadorių vyskupo J. Matulaičio, kad jam skirtos siuntos — 4 dėžės spaudinių ir rašomoji mašinėlė jį pasiekė laimingai. Tos siuntos buvo nugabentos laivu specialia konteinerioje, kurį suorganizavo KLB Toronto apylinkės valdyba. Jame buvo sukrauta ir iš Kanados policijos gauta apranga, skirta Lietuvos policijai. Vyskupas dėkoja už dovanas.

"Lietuvos aidas" 1992. VI. 20 laidoje praneša, kad komercinio Vilniaus banko direktorius J. Niedvaras ir Australijos kredito kooperatyvo pirmininkas V. J. Alekna pasirašė bankinę sutartį, pagal kurią bus daromi tarpautiniai atsiskaitymai tarp Lietuvos ir Australijos gyventojų telegrafiniu būdu. Tai palengvins asmeninių lėšų pervedimą paveldėjimo ir kitais komerciniais atvejais. Atsiskaitymai jau pradėti nuo š. m. liepos 1 d. Tai jau 43-čias bankas-korespondentas, per kurį "Vilniaus bankas" tvarko tarpautinius atsiskaitymus. Panaši sutartis būtų reikalinga ir Kanados lietuvių kredito kooperatyvams. Kol kas betgi negirdėti, kad ta linkme kas nors daroma.

A. a. inž. Juozas Jasinevičius atminimui St. Dargis Adomo Jakšto spaustuvei Lietuvoje aukojo \$100.

ISNUOMOJAMAS kambarys ir virtuvė su baldais. Skambinti tel. 531-6610.

IESKAU nuomotį kambarį ir virtuvę, vidutinės kainos. Skambinti tel. 654-0661.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didėsnius kiekus pristatų į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

ISNUOMOJAMAS 2 miegamųjų su visais patogumais butas Wasaga Beach lietuvių rajone vasaros sezonui ar metams. Artė ežeras ir krautuvės. Skambinti tel. (416) 769-5390 Toronte arba (705) 429-5644 Wasagoje.

PARDUODAMAS butas Vilniaus miesto centre III-me aukšte. Du kambariai 35 m², virtuvė 12 m². Apšildomas mūrinis garazas. Didelis sodas su namu užmiestyje. Skambinti tel. 398-3788.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

"Vilniaus" paviljonas Toronto karavane

Šiais metais "Vilniaus" paviljone teko nudžiugti, pamąčius tikrai puikią ir menišką tautodailės parodą. Labai skoningai išdėstytos tautiniai drabužiai apmętos lėlės, kurių dviejose vietose — apie 20. Pačiam salės centre žmogaus ūgio tautiniais drabužiais apmęti aštuoni manekėnai. Jų drabužių spalvos priminė visas Lietuvos sritis.

Sienose kabojo austi kilimai, gobelenai, juostos, kurių įvairumas labai gausus. Kai kurie gobelenai atrodė visiškai natūraliai, ypač Britų Kolumbijos vaizdai, lietuviškas smūkelis pakelėje, mergaitė su grybais ir kiti. Tiesiog žiūrovą sulaukė ilgesniams laikui, nesinorėjo pasitraukti. Visi audiniai, lėlės, tautiniai drabužiai buvo pagaminti Aldonos Vaitonienės, Gretos Baltaduonienės, Hildos Lasienės, Zuzanos Stravinskienės, Leokadijos Nakrošienės, Julijos Maciejauskienės, Liudos Sėdžikienės. Gobeleno audimą demonstravo Aldona Zarembaitė, Arija Škėmienė gražiom staklėmis audė tautines juostas, o Aldona Zanderienė ir Greta Baltaduonienė darė šiaudinių papuošimus; gobeleno puikus jūros vaizdas — Audronės Kazanavičienės. Antano Suprono kraitinės skrynių viršus labai meistriškai išdrožinėtas, kelių rankšluostinės priminė mūsų tėviškės na-

mų papuošimus, o Rimanto Šilingo išpuošta kultuvė — senų laikų skalbimo būdą. Valentinos Balsienės 20 vazu ir lėkščių puošė atkūrė parodos dalį. Liuda Rusinaitė visą stalą buvo išdėčiusi gintarų virtinėmis.

Šią parodą tikrai vertėjo pamatyti, pasidžiaugti ir kitiems parodyti. Čia pasireiškė Lietuvos tautodailės instituto Toronto skyriaus, vadovaujamo Aldonos Vaitonienės, narių sugebėjimas, darbštumas ir meniškumas.

Aplamai "Vilniaus" paviljonas praėjo su dideliu pasisekimu. Pereitų metų laimėjimai padėjo, nes kiekvieną vakarą lankytojų netrūko. Meninę programą šiais metais puikiai atliko "Gintaro" ansamblis ir laimėjo I vietą. Birželio 20 d. programą atliko Hamiltono "Gyvataras". Tautodailės instituto Toronto skyrius laimėjo II vietą už parodą. Už meninės programos sustatymą paviljonas laimėjo III vietą. Visa eilė organizacijų prisidėjo savo pinigais kaniai pagamintiems tortais bei pyragais, ir gausybė savanorių talkininkų padėjo šiais metais pasiekti rekordinį pelną.

Vilniaus paviljonui vadovavo Vytautas Taseckas. Paviljono princesės buvo Irena Poškutė ir burmistras — Antanas Rašys.

V. Matulaitis

XXX-oji sukaustuvinė Kanados rajono skautų-čių STOVYKLA "Esame Romuvos vaikai"

įvyks rugpjūčio 1-15 d.d.

prie Fox Lake, Huntsville, Ontario

Prašome registruotis pas D. Keršienę, 487 Windermere Ave., Toronto, Ont. M6S 3L5. Tel. 762-5521.

Iki pasimatymo stovykloje!

IMIGRACIJOS PATARNAVIMAI

Jei jums reikia pagalbos imigracijos reikaluose, gauti įsidarbinimo leidimus, visas studentams, įsigyti naujojo ateivio teisinę padėtį, gauti pabėgėlio teises, verslininko imigranto statusą —

Kreipkitės į autorių knygos "How to immigrate to Canada"

per **World Wide Immigration Services**, P.O. Box 58528
Corktown Postal Outlet, Hamilton, Ontario, Canada L8N 4G6.
Telefonas: 1(416)527-8227 FAX 1(416)546-1715
ROC R. David, direktorius-vedėjas
Skyrius lietuviams — kreiptis į dr. Nataliją Kazakevičienę tel. 1(416)524-1122

IESKAU moters, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti visus namų ruošos darbus. Geros sąlygos. Skambinti tel. 731-2451.

MERGINA IŠ LIETUVOS ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius, vaikus bei atlikti namų ruošos darbus. Skambinti tel. 535-4242.

PAMESTAS moteriškas auksinis žiedas šventovėje arba salėje birželio 21, sekmadienį, Radusius prašome pranešti tel. 1 (416) 639-0322.

KZR ROOFING
Dengiu ir taisau stogus.
Skambinti tel. 604-3992.

VITAS GRABAUSKAS
statau naujus namus, darau pataisymus, priepilaukas (decks), tveriu tvorą. Skambinti tel. 416-847-9187, Oakville, Ontario.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkoma gerimų (baro) reikala. Skambinti bet kurio metu: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 arba 605-1883 Toronte.

MONTREALQUE

Kirkland miesto bibliotekoje, (17100 Hymus Blvd.), liepos 3 d. atidaryta meno paroda, kurioje dalyvauja penki menininkai: Alvyra Povilaitienė, Dawn Jaseckas, Georges Farah, Debbie Hennessey ir Joyce Gilks Lapointe. Paroda vyks iki liepos 29 d. Visi kviečiami ją apžiūrėti. Proga įsigyti naujų meno darbų.

KLB tarybai rinkti Montrealio apylinkėje yra sudaryta rinkiminė komisija: pirm. Albertas Jonelis, Leonas Balaišis ir Kostas Toliušis. Apie rinkimų eigą bus pranešta vėliau.

A.a. Rita (Kiškutė) Romack mirė birželio 24 d. Iš AV šventovės birželio 27 d. palaidota Notre Dame de Neiges kapinėse. Lūdi vyras, motina, sesuo su šeima ir daug kitų giminų bei artimųjų. B.S.

P. A. Povilaitis rūpinasi Kvebeko provincijos ryšių palaikymu su Lietuva. Pasinaudodamas savo pažintimis su Kvebeko vyriausybės ministrais bei kitais pareigūnais, jisai skatina atitinkamas įstaigas užmegzti prekybinius ryšius su Lietuva, steigti prekybinę atstovybę Vilniuje, kaip jau yra padaryta Rumunijoje. Savo rašte Lietuvos AT pirmininkui V. Landsbergiui A. P. Povilaitis siūlo susidomėti Kvebeko prekybinėmis bei pramonės galimybėmis ir įsteigti Montrealyje generalinį Lietuvos konsulatą, kurį turėtų finansuoti Kanados lietuvių fondai. Tame rašte jis taipgi primena, kad prie Rusijos prezidento B. Jelcino viešnagės Kvebeke programos sudarymo prisidėjo ir Montrealio lietuvių. Aplankyti Kvebeką bei tartis su jo vyriausybe buvo kviečiamas Lietuvos AT pirm. V. Landsbergis, bet jo atsakymas buvo neigiamas. Kor.

1992 m. aukos Vasario 16 gimnazijai: \$1000 — kredito unija "Litas"; \$200 — Aušros Vartų parapija; \$100 — KLB Montrealio apylinkė, S. Jaugelis, A. Vapsva; \$50 — Montrealio auksinio amžiaus klubas "Rūta", Montrealio jūros šiaulių kuopa, dr. J. Mališka, E. Vaičekauskas, V. Kliučinskas; \$42 — M. Adomaitienė; \$40 — J. Skučas; \$37 — Adamonis Ins. Agency; \$30 — V. Kerbelis, Alb. Dasys; \$25 — A. Mankus, M. A. Kringelis, Alb. Norkeliūnas, D. Mozuraitis, A. Staškevičius; \$20 — V. Kačergius, J. Seidys, A. Cepulis, A. Brevicas, E. Szewczuk, J. Jurenas, K. Toliušis, A. Jonelis, P. Girdžius, K. Andriuskevičius, M. Mačauskas, Iz. Mališka, J. Paunksnis, I. Maziliauskas, M. Petrauskis, G. Montvila, E. Dainius, B. Rupšys, J. Gražys, Jz. Lukoševičius, J. Lukoševičius, V. Piečaitis, J. Zabieliuskas, R. Rudinskis, L. Balaišis, V. Jakonis, M. Jonelis, B. Staškevičius, J. Baltuonis, J. Blaudžiūnas, Br. Bunys, P. Bunys, J. Dalmotas, Vyt. Barauskas, A. Grigelis, V. Lietuvininkas, V. Markauskas, J. Naruševičius, J. Norkeliūnas, R. Polišaitis, K. Rašytinis, L. Šimonėlis, O. Šitkauskienė, P. Šukys, E. Tamona, Z. Valinskas, V. Viliušis; \$15 — Z. Barysas, Aug. Mylė; \$12 — A. Baršauskas; \$10 — A. Petraitytė, P. Kerėvičius, Iz. Gorys, V. Mileris, J. Vasiliauskas, J. Mieliuskas, A. Rudytė, P. Juodelis, L. Urbonas, A. Urbonas, K. Jasutienė, J. Jagminas, D. Jurkus, V. Skaisgiris, P. Girdžius, K. Ambrazas, J. Asipavičius, Alb. Astrauskas, B. Baltuškevičius, O. Čečauskienė, Ch. Juška, J. Kalinauskas, A. Mikalajūnas, K. Mickus, O. Glaveckienė, K. Petruilienė, P. Piečaitis, Br. Šimonėlis, E. Šlekys, A. Tušienė; \$5 — P. Gabrys, J. Arminas, P. Barteška, B. Nagys, J. Ladyga, A. Augaitis, A. Matusevičius, J. Gedminas, X.Y.

Aukos surinko —

A. Jonelis ir J. Dalmotas

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas nepareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$29,000,000 REZERVAS — virš milijono.

MOKA UŽ:	
Certifikatus 1 m. —	6 1/4 %
Certifikatus 2 m.	7 1/2 %
Term. indėlius:	
1 metų	6 1/4 %
180 d. - 364 d.	6 %
120 d. - 179 d.	5 1/2 %
60 d. - 119 d.	5 1/4 %
30 d. - 59 d.	4 %
Taupymo — special.	3 3/4 %
Taupymo — su gyv. dr.	3 1/4 %
Taupymo — kasdienines	3 1/2 %
Einamos sąsk.	2 %
RRIF-RRSP — 1 m.term.	7 %
RRIF-RRSP — 2 m.term.	7 1/2 %
RRIF — RRSP — taup.	3 3/4 %

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 8 1/4 %, asmenines — nuo 9 1/2 %
Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:	
1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais 9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč. 9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais 12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais 10.00- 6.00	2.00- 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, RUSIJĄ, MOLDAVIJĄ, GUDIJĄ

DABAR SIŪLOME
AIR CARGO
PATARNAVIMAI -
TIK 4⁹⁵ už kg!

(LAIVU - \$4.40 už kg)

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus. Nėra nei maksimumo, nei minimumo svorio. Neskaitome už C.O.D.

MONTREALYJE 2600 RUE LEGER LASALLE, QUE.

Nuo pirmadienio iki penktadienio, 7 v.r.-4 v.p.p.
847-0881 SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAIŠ
Vytas Gruodis Jr. BET KADA - 7 DIENAS

AUDRONĖ KAIRYS
makrobiotikos konsultantė
* diagnostika
* sveikatingumo dieta
* svorio ir energijos reguliavimas
* gydymas maistu ir mankšta
Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotinį centrą "It's a great life".
Tel. Toronte (416) 255-1049 (voice message)

"LEDAS" REFRIGERATION
vedu visų rūšių
* Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemas
* Taisau šaldytuvus
* Skalbimo mašinas
* Vėsintuvus
Skambinti
RAIMONDUI JARECKUI
tel. 767-8711, Toronte.